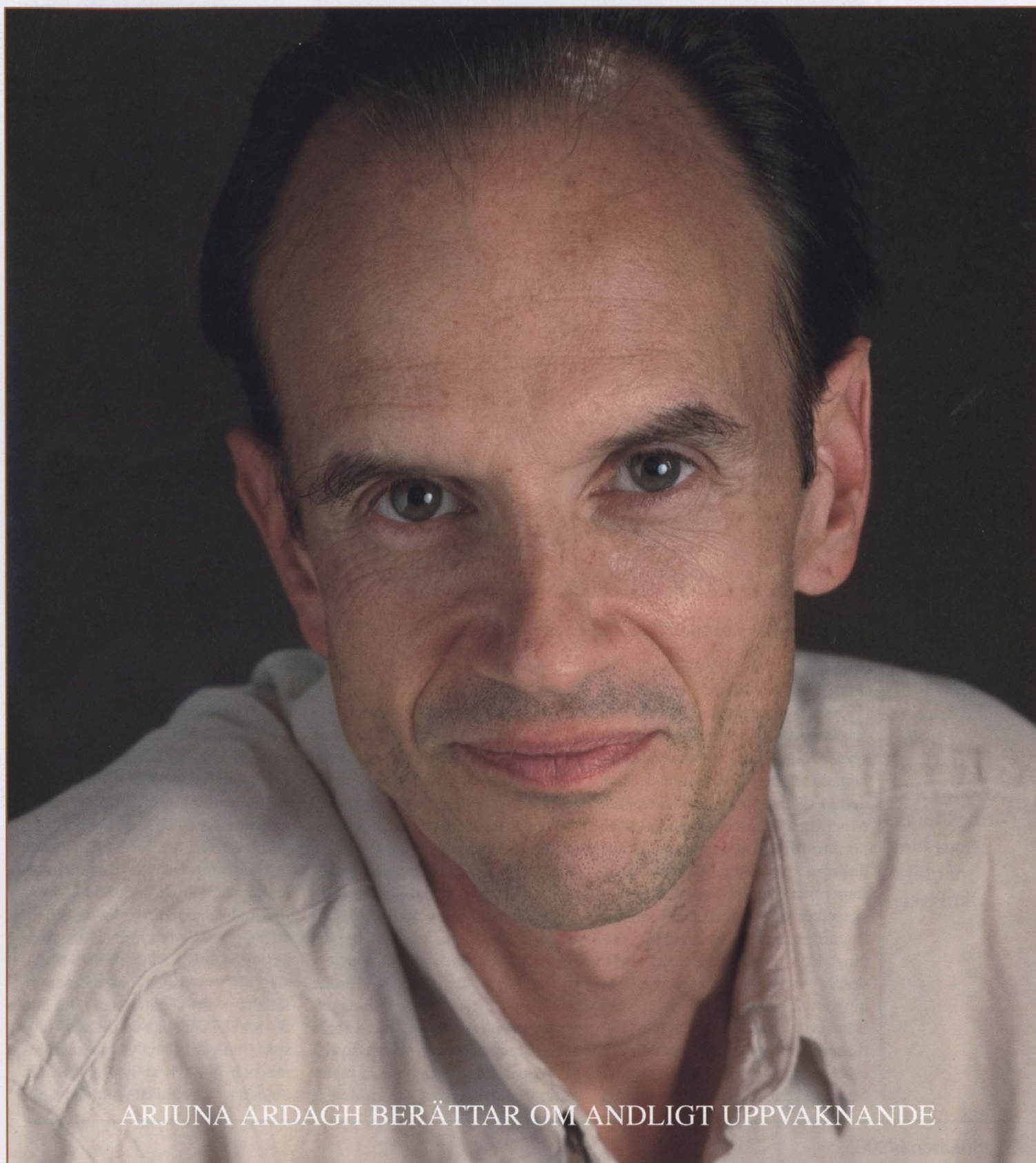

Nr 6, 2005 årgång 42
50:- inkl moms

Sökaren

– tidskrift för livsfrågor –

ARJUNA ARDAGH BERÄTTAR OM ANDLIGT UPPVAKNANDE

Göte Andersson

Nya test av psi-spåret

Kan Göte Anderssons experiment innebära ett genombrott för den parapsykologiska forskningen? Ja, men vetenskap är ofta en mycket långsam process med mycken tröghet. Utom två svenska forskare har ännu ingen velat ta tag i fenomenet psi-spåret.

Konstnären och forskaren Göte Andersson i Gillberga, Värmland

Föreliggande artikel får ses som en fortsättning av den jag publicerade i Sökaren nr 3, 2004. Mitt inlägg då var delvis ett bemötande av den kritik Jesper Jerkert riktat mot experimenten med psi-spåret som jag utförde tillsammans med Jens Tellefsen och Nils-Olof Jacobson samt mina slagrutevänner. Jerkert är skeptiker och numer ordförande i föreningen Vetenskap och Folkbildning. Han menar att det ur vetenskaplig synpunkt inte finns anledning att ta psi-spåret på allvar. Den främsta anledningen till att han negligerar undersökningarna är att utläggningen av objekten inte har skett med en speciell slumpmetod. I

min tidigare artikel redovisade jag ju försök med utkast av objekt med en s.k "lerduvekastare", vilket får räknas som en slumpmetod, trots allt. Jag skall inte här ge någon redogörelse för den metoden, eftersom jag tog med den i tidigare artikel. Försöken lyckades och objekten hittades med hjälp av psi-spåret, spikrakt på, trots att det gräsbevuxna fältet var 70 x 100 m.

Under den sommar som varit har jag tillsammans med mina medhjälpare gjort dubbelblinda experiment enligt en slumpmetod som borde accepteras som vetenskapligt godtagbar. En gräskant på 25 meter lång har utvalts till område att

gömma mina solglasögon på. Med hjälp av psi-spåret skulle de sedan letas upp. En assistent, gömmaren, får uppgiften att gömma objektet. Gömstället väljs med hjälp av en enkel lottmetod, och antalet lotter är 25. Om lottens nummer t.ex. är 5, så går gömmaren 5 steg från ena änden av sträckan och gömmer solglasögonen där i den täta gräskanten. Under tiden befinner sig sändare och slagrutedetektor utom hör- och synhåll från gömmaren så att inga sinnesförmålor av dennes aktivitet kan fås.

När så solglasögonen är väl gömda, signalerar gömmaren att hans uppgift är klar och avlägsnar sig från platsen så att inga omedvetna kroppssignaler kan leda de experimenterande. Någon med sinne för petitesseer kanske kritiserar detta med att räkna steg där objektet skall gömmas och att det istället borde markeras med lappar på marken eller käppar som visar var de 25 möjliga målplatserna är. Anledningen till att jag inte vill placera ut sådana markeringar är att sändare såväl som slagruteperson blir distraherade av sådana på ett negativt sätt. Det kan då också hända att det bildas sidospår som går till själva markeringarna och inte till själva det gömda objektet, vilket måste undvikas. Ur

rent statistisk synpunkt kan det inte vara fel att använda stegmetoden.

En säker slagruteman, Karl-Ejnar Jansson, var med i försöken liksom Alexander Hebbe som medverkade som gömmare. Jag själv fick fungera som sändare. Karl-Ejnar har den egenskapen att han detekterar ett ganska smalt psi-spår, vilket är en fördel när de olika möjliga målplatserna ligger rätt så nära varandra, i praktiken ett steg från varandra. Andra slagrutekänsliga brukar få bredare spår. Som läsaren förstår så ligger de möjliga gömställena nära varandra och då måste psi-spåret detekteras så spikrakt på det gömda objektet som möjligt, om försöket skall räknas som lyckat. En större sträcka med större avstånd mellan de tänkbara gömställena hade givetvis varit möjligt men var inte nödvändigt då Karl-Ejnar kan precisera spåret bra. Längre sträckor hade också gjort att försöken tagit mera tid i anspråk. Mera omfattande försök gör också att slagrutepersonen blir ansträngd, speciellt i handlederna. De 15 försöken som jag gjorde tillsammans med Karl-Ejnar förlades till tre olika tillfällen, alltså bara fem försök vid varje tillfälle. Det vore ju föga rationellt att utföra en massa experiment vid ett och samma tillfälle och trötta ut den som hanterar slagrutan då det är, som tidigare nämnts, en stor anspänning hos denne, med sämre resultat som trolig följd. Ur vetenskaplig synpunkt kan det inte vara fel att sprida ut försöken på detta sätt.

Den 19 juni, 2005 gjordes följande experiment.

Försök 1. Karl-Ejnar och jag avlägsnar oss utom syn- och hörsyn från experimentplatsen där Alexander gömmer mina solglasögon enligt lottmetoden. Han ger signal så att Karl-Ejnar och jag kan utföra vår uppgift. Alexander går sedan avsides så att han inte omedvetet påverkar oss på något sätt. Sändarplatsen är förlagd 15 meter framför gräskanten, varifrån jag sänder, dvs. visualiserar mina solglasögon. Karl-Ejnar går sedan runt mig i en halv-

Karl-Ejnar Jansson går med slagrutan som förnimmer psi-spåret

cirkel med sin slagruta och får utslag som indikerar riktning till en bestämd plats. Han detekterar vinkelrätt mot den uttagna riktningen på ett flertal ställen och kommer längst ut till vänster av sträckan och hittar objektet som var väl gömt i det frodiga gräset, spikrakt på. Lottens nr var 25.

Försök 2. Samma procedur upprepas med gömmande, sändning och detekterande. Karl-Ejnar avancerar mot gräskanten och glasögonen hittas trots att de var väl gömda. Lottens nr var 3, dvs. 3 steg från högra änden av sträckan.

Försök 3. Jag sänder och Karl-Ejnar detekterar. Glasögonen hittas inte. De låg tre meter från den plats han fått utslag till. Fel.

Försök 4. Sändning och detektering. Psi-spåret går till en viss plats där objektet hittas, rakt på. Lottens nr var 23.

Karl-Ejnar klagade över ansträngda handleder, så vi tog en paus.

Försök 5. Samma betingelser som

vid föregående experiment. Jag sänder och därefter slagrutegång. Även nu gick spåret spikrakt på solglasögonen.

Därmed avslutades experimenten för den gången. Av fem försök blev fyra helt korrekta och glasögonen hittades. Det glädjande var att Karl-Ejnar lyckades detektera rakt på objektet i de lyckade fallen.

Den 3 juli 2005.

Ytterligare 5 försök gjordes hemma hos Karl-Ejnar, och Alexander var med som gömmare igen. Av utrymmesskal begränsar jag mig till att helt kort redovisa resultatet, eftersom försöken skedde under exakt samma betingelser som den 19 juni.

Försök 1. Spikrakt på solglasögonen.
Försök 2. Rakt på.
Försök 3. Rakt på igen.
Försök 4. Fel.
Försök 5. Fel.
Resultatet denna gång blev således tre rätt av fem möjliga.

Den 10 juli 2005.

Sändare är jag som vanligt, gömmare Alexander och slagrute-

Slagrutan kan inte bara användas till att finna vatten, utan även föremål, människor och djur; det gäller bara att en "sändare" kan göra sig en tydlig bild av det sökta föremålet – då bildas ett tankespår från sändaren till föremålet, och spåret kan förnimmas med hjälp av slagruta.

Ett av allt att döma upprepningsbart paranormalt fenomen – något som parapsykologerna har sökt i decennier – tycks ha upptäckts av Göte Andersson.

man Karl-Ejnar.

- Försök 1. Solglasögon hittas. Rakt på.
Försök 2. Rätt.
Försök 3. Spikrakt på.
Försök 4. Fel.
Försök 5. Korrekt, rakt på.

Av sammanlagt 15 försök lyckades vi helt klart att finna objektet i 11 försök. Tack vare att Karl-Ejnar får ett ganska smalt spår så var det möjligt att detektera det rakt på objektet. I sammanhanget är det kanske på sin plats med ett förtydligande. Vid dessa försök där objektet varje gång flyttas till ny plats, beroende på lottens nummer så följer psi-spåret med till den nya platsen. Men det finns fortfarande s. a. s. förankrat vid själva sändarplatsen. Detta är ju mycket märkligt, men erfarenheten har visat att så är fallet. Om föregående spår skulle ligga kvar, så skulle experimentplatsen snart bli s.a.s. impregnerad av dem och vidare test mycket vanskliga att genomföra. Så blir ju fallet om man sänder på ett fast objekt exempelvis vis ett träd. Då ligger spåret kvar en viss tid innan det tonar bort. Då får man byta till nytt område om detekteringarna skall bli meningsfulla. Detta att psi-spåret finns kvar en viss tid efter att sändningen avslutats och att det följer med mål objektet om detta flyttas skiljer det radikalt från kända former av strålning eller fält.

Den 19 juli i år besökte jag Jens Tellefsen och hans fru Kristina i Dalarna, där de har sitt sommarvise, en gammal fäbod. En fridfull plats nära vilda blommor, fågelsång, djupa skogar och blånande berg. Efter ett par dagar, när jag skulle göra resan hem igen, fick Jens ingivelsen att vi skulle göra några försök med psi-spåret, vilket jag givetvis samtyckte till. Kristina som är duktig på att hantera pekare, en variant av slagruta, skulle också medverka. Vi använde samma lotter, och när Jens dragit en lott gömde han objektet, efter att ha tagit det antal steg som lotten anvisat. Vi hann med tre försök innan jag reste iväg och

alla tre var helt korrekta, psi-spåret var rakt på solglasögonen som var väl gömda vid gräskanten. Av sammanlagt 18 försök blev 14 helt korrekta. Då har både lyckade och misslyckade försök redovisats: inget har stoppats undan i byrålådan. Försöken har varit dubbelblinda och de aktiva, sändare och slagruteperson, har inte kunnat få ledtrådar av gömmarens aktivitet. En detalj kan vara viktig att redogöra för, det skall vara helt uteslutet att kunna se spår på marken efter hur gömmaren gått. Vid varje försök får han gå hela gräskantens sträcka oavsett var objektet gömts. Sannolikheten att av ren slump hitta solglasögonen är 1:25, d.v.s. om man gör ett stort antal försök ligger medelvärdet på ett rätt på 25 försök. Vi gjorde 18 försök, och det blev 14 rätt. Om försöken gällt endast två alternativ av typen antingen – eller, så är 18 försök på tok för få för att visa signifikans, men i våra försök fanns ju inte mindre än 25 alternativa tänkbare gömställen att välja bland, och det är en annan sak. Försöken räcker till för att visa att resultaten ligger skyhögt över slumpresultat.

Att söka gömd person med tankespåret

Så vill jag nämna andra experiment med psi-spåret vilka gjordes på en plats belägen ett par mil från mitt hem. Som medhjälpare hade jag en slagruteman Dan Gustafsson samt hans svägerska Britt-Marie. Experimentområdet var förlagt till en stor fotbollsplan, omgiven av tät skog, och det var meningen att Britt-Marie skulle gömma sig i skogen där. Planens storlek var c:a 110 x 65 m och den var bra att göra experiment på, eftersom det var jämnt och fint att gå för Dan när han gick med slagrutan. Dessutom var det lätt att få längre siktsträckor som kunde markeras där utslagen gav sig till känna. Jag beslöt mig för att använda slumpmetod även vid detta tillfälle. Eftersom planen är stor, var det givetvis svårt att räkna steg och det skulle dra ut på tiden innan gömmandet var klart. Istället användes 4 lotter: syd, nord, väst och öst. Om

Britt-Marie t. ex. drog sydloten, så gömde hon sig i skogen söder om planen, men där fick hon gömma sig spontant, var hon ville. Givetvis krävs mera än att de experimenterande bara tar ut rätt skogsparti, sannolikheten är ju då bara 1:4 och det är inte mycket. Det krävs naturligtvis att den gömda personen hittas exakt vid gömstället och det är ju mera krävande.

Så kunde försöken börja: Dan och jag for iväg med bilen så att vi inte kunde få ledtrådar var Britt-Marie gömde sig. Efter avtalad tid var vi tillbaka till planen där en lämplig sändarplats letades upp. Jag visualiserade Britt-Marie för mitt inre öga en kort stund, varefter Dan gick i cirkel runt mig med slagrutan. Han fick utslag mot en bestämd riktning och satte pinnar ned i marken allteftersom utslagen blev till. Dan avancerade mot skogsområdet öster om planen och jag följde efter. 85 meter in i den täta skogen hittades Britt-Marie och psi-spåret detekterades rakt på henne. Ett nytt försök gjordes: Samma biltur och samma procedur med sändning från min sida och slagrutegång av Dan. Han fick kontakt omgående med psi-spåret och fick en bestämd kurs in i södra skogspartiet bakom planen. Det var sedan lätt att konstatera att även detta andra försök var lyckat, spåret gick praktiskt taget rakt på Britt-Marie. Det säger sig självt att det är svårt att gå med slagrutan i mycket tät terräng och det hela var ansträngande och drog ut på tiden. Det var heller inte så svårt att efterrekonstruera kursen från sändarplats till gömstället, vilket var praktiskt möjligt. Ett tredje och avslutande försök gjordes med obligatorisk biltur, sändning från min sida och detektering av Dan. Han tog ut en ny riktning mot skogen väster om planen och avancerade in i den. Det visade sig snart att det var ett misslyckat försök: ingen Britt-Marie fanns där. I själva verket hade hon dragit den lott som det stod öst på, liksom i första experimentet, och där hade hon gömt sig.

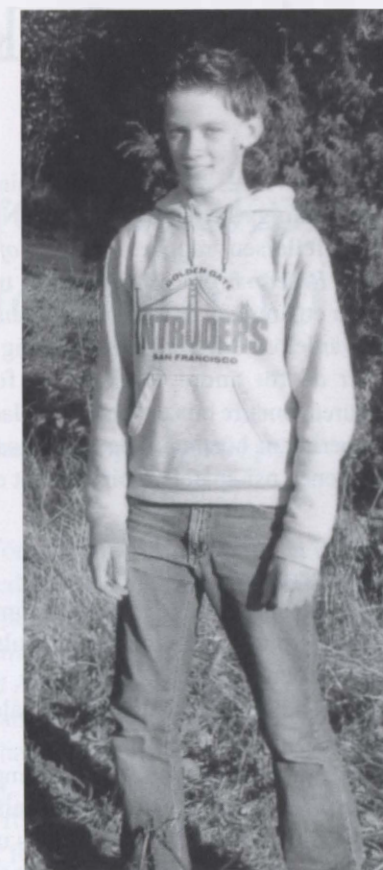
Dan trodde att misslyckandet hade sin förklaring i att han var ansträngd, speciellt i handlederna.

Dumt nog hade vi upptända av de lyckade två förra försöken forcerat en del och det är det förstås fel att göra. Utan tvekan får man räkna experimenten till kategorin forced choice, dvs. en slumpmetod med flera förutbestämda möjliga gömställen. En tanke slog mig efter dessa försök: Det blev samma resultat med denna slumpmetod som när en person gömmer sig spontant utan lottning; då brukar det också grovt räknat bli två rätt av tre möjliga. Och slutsatsen efter alla dessa försök måste bli att resultaten blir lika bra med en forced choice-metod som med en metod där objekten gömmas spontant. Som jag nämnt i min tidigare artikel i Sökaren, är det möjligt att, förutom dessa arrangerade försök, även med hjälp av psi-spåret söka reda på försvunna husdjur och föremål, vilket vi faktiskt lyckats med i flera fall.

Som läsaren sett så handlar psi-spår-metoden både om mental sändning och detektering med slagruta. Själva slagrutefenomenet har varit och är fortfarande kontroversiellt. Skeptikernas motvilja grundas på antagandet att utslagen helt styrs av detektörens tro och förväntan, s.k. "ideomotoriska" impulser. Teorin kan kanske äga sin riktighet beträffande personer som inte äger den äkta förmågan: det är lätt att få slagrutan eller pekarna att ge utslag genom ofrivilliga handledsrörelser. Jag har ibland träffat personer med dragning åt new age som sagt sig äga slagrutetalang och andra paranormala förmågor. Det har dock visat sig att det mesta handlat om tro och fantasier och därmed svårt att göra vetenskapliga test på. Tveklöst är det så att också den äkta förmågan har att göra med impulser som får slagrutan att vridas, men då är ursprunget ett helt annat än ideomotoriska impulser. Sannolikt handlar det då om ett inre energisystem i kroppen, troligen polariserat, som påverkar det nervsystem som styr handledernas muskler. Detta energisystem i kroppen kan tänkas aktiveras vid kontakt med t.ex. psi-spåret. Att detta är mera än bara fria fantasier från min sida be-

skrev jag i den tidigare artikeln i nr 3, 2004. Där redogjorde jag för hur jag själv, som tyvärr inte har så stark känning med klykan, ändå fick rejäla utslag när slagrutemannen Odd Nilsson höll runt mina handleder. Av en ren tillfällighet upptäckte vi att jag endast fick utslag när han höll sin högra näve runt min högra handled och sin vänstra näve runt min vänstra handled. Höll han på motsatt sätt fick jag inget utslag alls. Detta skulle kunna tyda på att det i kroppen förmodade energisystemet är polariserat. Fenomenet var helt oväntat, så ingen tro eller förväntan kunde förklara det som hände. Fenomenet gick att upprepa med andra försökspersoner som inte fick veta om det märkliga fenomenet i förväg. Jag skall inte fördjupa mig i detta här, eftersom jag redogjort för denna erfarenhet tidigare.

En naturlig fråga i sammanhanget kan ställas: Måste man alltid använda slagruta för att registrera psi-spåret? Det har faktiskt hänt, när jag gjort tester, att någon person har känt i kroppen när han/hon kommit in i spåret, exempelvis som ett "sug" i trakten av solarplexus. Någon har också känt som "stickningar" i handflatan, om armarna sträcks ut när personen går igenom psi-spåret. På senare tid har jag träffat en person, Johan S., som av allt att döma äger denna speciella känslighet. Jag har bara gjort ett fåtal försök med Johan, men de som gjorts, har fungerat. Sålunda har föremål gömts som jag själv får sända på och sedan har Johan gått runt mig med utsträckta händer. När han kommer in i spåret, har han den speciella förmågan och kan sedan lokalisera spårets kurs, varefter föremålet hittas. Någon lottningsmetod har vi ännu inte hunnit med utan föremålen har gömts spontant. Det är ännu för tidigt att säga om denna känslighet är lika upprepbar som slagrutefenomenet. Om fenomenet är genuint, som jag tror, så visar det att organismen påverkas av den speciella energi som psi-spåret består av. Tanken ligger då nära till hands att det kan vara möjligt att använda

Alexander Hebbe, "gömmare"

något slags instrument med en känslig person som mellanhand, t. ex. en mätare som kan registrera det elektriska hudmotståndet när denne är i kontakt med spåret.

När det gäller psi-spåret, så är jag personligen av den uppfattningen att fenomenet kan ligga till grund för de primära parapsykologiska tilldragelserna, främst telepati och klärvoajans. Det kan mycket väl vara så att tankespåret är den energetiska faktorn som förklarar hur dessa fenomen går till. Att psi-spåret verkligen skulle kunna vara den energetiska faktorn bakom telepati nämner jag i min bok om psi-spåret, där jag på sidan 86 redogör för försök som indikerar att det bildas spår mellan två personer som tänker på samma sak. Framtida forskning kanske kan ge svaret. Det är på sin plats att nämna sig området med en stor portion ödmjukhet, för jag tror att tillvaron och naturen har mera hemligheter i beredskap åt oss än vi kan ana.

"Jag har personligen den uppfattningen att psi-spåret kan ligga till grund för fenomen som telepati och klärvoajans."

Jerkerts kritik

Jesper Jerkert har i Folkvett 2, 2003 och på föreningen Vetenskap och Folkbildnings hemsida kritiserat Nils-Olof Jacobsons och Jens Tellefsens rapport i *Journal of the Society for Psychical Research* om experimenten med psi-spåret. Han påpekar ett antal fel och brister, som han anser gör experimenten värdelösa. Men en pilotforskning har ofta brister; det gäller då för andra forskare att förbättra experimentproceduren. Smärre brister som finns i Jacobsons och Tellefsens experiment bör inte leda till slutsatsen att det påstådda fenomenet, psi-spåret, är ointressant och sannolikt inte finns.

Jerkert skriver att experimenten

1. inte går att utvärdera statistiskt (dvs man kan inte jämföra ett slumpresultat med experimentresultatet),
2. är svårbedömda beroende på att
 - a. det är oklart inom vilket område föremålen fick gömmas,
 - b. föremålen inte har gömts med någon slumpmetod,
 - c. de gömda föremålen inte varit helt osynliga,
 - d. olika stora försöksområden har använts utan att det framgår vilka områden som hör till vilka försök,
 - e. inga bestämda tidsbegränsningar har funnits,
 - f. olika antal slagrutepersoner har deltagit i olika försök,
 - g. störande faktorer i försöksområdet inte alltid har kontrollerats i förväg,
 - h. olika försöksbetingelser har blandats i redovisningen.

Men det går att göra en statistisk värdering av experiment som Göte har gjort, vilket framgår av hans artikel i detta nummer. Han har använt en *forced choice*-metod, dvs ett antal förutbestämda möjliga gömställen. Så det går utmärkt väl att jämföra slumpresultat med forskningsresultat.

Jerkerts kritik är genomgående lättviktig.

- a: Se Sökaren 3, 2004! Göte Andersson: "Försöksområdet på fältet var väldefinierat, dvs det var endast det området som gällde."
- b: Göte har använt en slumpmetod med "lerduvekastare". Se Sökaren 3, 2004!
- c: Föremålen är osynliga från den plats där slagrutepersonen utgår och där spårets riktning bestäms. I lyckade fall anges psi-spårets riktning rätt från början.
- d: Saknar betydelse för helhetsbedömningen.
- e: Har liten betydelse.
- f: Har liten betydelse.
- g: Har skett.
- h: Har liten betydelse.

Det är petitesser som Jerkert tar upp och ger en betydelse som de inte har.

Jerkert skriver: "Av 33 försök blev 20 träffar, kanske ytterligare sex om man är generös. Endast sju försök klassificeras av författarna som misslyckanden. Det låter ganska imponerande, men det finns ett krus – vad ska man jämföra med? Hur stor är sannolikheten att föremålet återfinns utan hjälp av psi-spåret? Svaret är att ingen vet."

Men Göte har gjort just sådana experiment utan slagruta och psi-spår (se Sökaren 3, 2004!). Av 10 sådana försök blev alla helt fel.

I experimenten är det så att slagrutepersonen i de lyckade fallen går i rätt riktning från början med hjälp av slagrutans utslag.

Experimenten visar alltså klart att psi-spåret existerar.

Allmän reflexion: Åtskilliga paranormala fenomen kan tydligt visas existera, även om den exakta bevisningen saknas. Det är en felaktig slutsats att allt som inte är absolut säkert bevisat skall anses icke-existerande, till dess att den hundraprocentigt säkra bevisningen finns.

Vi förstår att fenomenet psi-spåret finns, eftersom det har kunnat väl demonstreras.

En korrekt bedömning av de experiment som gjorts med psi-spåret är att ytterligare forskning är angelägen.

Jag bad en gammal vän, doktor i ett naturvetenskapligt ämne, att kommentera ovanstående text. Han skrev bland annat så här:

"Som jag uppfattar det, har föreningen Vetenskap och Folkbildning och Jesper Jerkert inget annat intresse av paranormala fenomen än att bevisa att de inte finns.

Det är uppenbarligen inte så att Jerkert läst om psi-spåret och tänkt ungefär: Vad kul, det här verkar intressant, vad kan de ha fått fram om det?

I stället har han tänkt något i stil med: Här är ett par stollar som inbillar sig att det finns ett psi-spår; det ska vi väl snart ta ur dom – eller i varje fall se till att ingen annan tror på det.

Den som söker, han finner. Jerkert söker bara fel hos allting som har med psi att göra, och finner då givetvis också bara fel.

Samtidigt gör han naturligtvis inte detta i illvilja, utan i bästa välmening för att minska det han uppfattar som vidskepelse och felaktigt tänkande."

SM

SÖKAREN
Adress Box 10
 663 21 SKOGHALL
Telefon 054-51 89 00
Fax 054-51 89 02
E-post red@sokaren.se
PlusGiro 70 60 47-8
Bankgiro 372-8128
Hemsida på Internet www.sokaren.se

Redaktör och ansvarig utgivare Sven Magnusson

Prenumeration Helår (6 nr) 250:-
 Halvår 150:-

Annonser Ring för prislista

Tryckeri Wallin & Dalholm
 Lund
 ISSN 0038-0504

INNEHÅLL:

Göte Andersson:
 Nya test av psi-spåret 2

Jerkerts kritik 6

SM:
 Göte Andersson upptäckte tanke-spåret 8

Tro och skepticism 11

Jon Mannsåker:
 Lärorikt seminarium om fjärrsyn 12

Erland Lagerroth:
 Naturen har en skapande förmåga 14

Agneta Milde:
 Att vara genomlyst 16

Åsa Freij:
 Vetenskap och andlighet – motsäger de varandra? 18

2000-talets Vetenskap 21

Bokfloden 22

Om världen som den är och inte är 29

Notiser 30

Läsarforum 32

Visdomsbladet 33

Gunnar Martin Aronsson:
 En Martinusbiografi 34

Finns det sanning i astrologin? 36

Sökarens klokpris har utdelats i 10 år

Från och med 1996 delar Sökaren ut ett "klokpris". Följande har belönats:

- 1996: Clas Svahn, ordförande i riksorganisationen UFO-Sverige.
- 1997: Harry Månsus, ledare för den kristna Bromma-dialogen.
- 1998: Eva Moberg, författare.
- 1999: Förbundet Djurens Rätt.
- 2000: Right Livelihood Awards Foundation.
- 2001: Göran Grip, författare, översättare, läkare.
- 2002: Eskil Svensson, hälsojournalist.
- 2003: Erland Lagerroth, författare, docent.
- 2004: Den vegetariska rörelsen i Sverige.
- 2005: Göte Andersson, forskare.

Klokpriset är inget penningpris. En liten tidskrift har ingen möjlighet att dela ut pengar. Men kanske kan priset ändå ha något värde.

Göte Andersson, som är årets pristagare, har gjort en betydelsefull upptäckt. Psi-spåret tycks vara ett upprepbart paranormalt fenomen som säger något mycket viktigt om verkligheten och även kan få stor betydelse vid efterforskning av försvunna människor, djur och föremål.

Det finns naturligtvis de som fnysar åt Götes forskning och åt Sökarens intresse för psi-spåret. Men mitt omdöme säger mig att Göte förtjänar ett positivt intresse från inte minst den vetenskapliga världen. Fast ett genombrott kan dröja. Fördomsfri intelligens är inte så vanlig bland akademiska vetenskapare som man skulle vilja tro.

En del av "glansen" från detta pris kan också falla på slagrutemän och andra som på olika sätt varit delaktiga i forskningen, och inte minst på de båda akademiska forskarna, Nils-Olof Jacobson och Jens Tellefsen, som har visat en öppenhet och nyfikenhet i sann vetenskapliga anda. Deras pilotforskning förtjänar beröm och uppmärksamhet.

En handfull starka kandidater för nästa års klokpris finns.

Tidigare hade Sökaren också ett negativt pris, som delades ut till förtjänta knasbollar. Men jag tyckte efter en tid att det var ett elakt pris, så det lades ner. Fast kanske hade irrationella men självsäkra "skeptiker" varit välförtjänta mottagare av utmärkelsen.

SM

Göte Andersson upptäckte tankespåret

"Det har rört sig om en upptäcktsfärd i en osynlig men icke desto mindre reell del av vår verklighet."

Göte Andersson

Göte Andersson är konstnär med naturmotiv som specialitet, bosatt i Gillberga, Värmland. 1987 upptäckte han av en tillfällighet (han ville undersöka människans aura med hjälp av slagruta) att *tankespår* går från en person till ett föremål, som personen tänker intensivt på. Tanken letar helt enkelt upp föremålet och kan, genom ett spår, som den lämnar efter sig, leda den sökande rätt.

Tankespåret, eller psi-spåret, som Göte kallar det, kan förnimmas med slagruta, som slår när den kommer i kontakt med spåret.

Efter en rad experiment blev Göte övertygad om psi-spårets existens. För att få fenomenet vetenskapligt undersökt och bekräftat tog han kontakt med fysikern Jens A. Tellefsen, PhD, på KTH. Sommaren 1991 utförde denne tillsammans med Göte och några slagrutepersoner en rad experiment med övervägande positivt resultat. Jens säger att det inte fanns något som tydde på fusk och inte heller att det fanns andra normala orsaker till de lyckade fallen.

Under fortsatta experiment sommaren 1992 deltog även med. dr Nils-Olof Jacobson, psykiater, i försöken.

Experiment, som gjorts, visar att psi-spåret är verkligt. Men en svensk skeptiker har kritiserat den vetenskapliga rapporten, som publicerats på engelska. Hans kritik har dock ingen avgörande betydelse utan visar mest en strävan hos en skeptiker att hitta fel och brister i en rapport vars resultat han ogillar. En väsentlig del av skeptikerns kritik har övertygande tillbakavisats av Göte i Sökaren.

Skeptiker påstår att slagrutan är ett naturligt förklarat fenomen. Att den med kraft drar neråt på vissa platser, säger de beror på ryckningar i nerverna utifrån gissningar med ledning av den omgivande naturen. Men den förklaringen är inte relevant.

Göte har gjort många egna seriösa experiment med psi-spåret, vilka tydligt visar fenomenets existens.

Några av forskarnas och Götes experiment har misslyckats, vilket ärligt har redovisats, men det stora flertalet har gett

positivt resultat.

Göte har själv ingen riktigt god förmåga att gå med slagruta, utan han verkar som "sändare", dvs den person som skapar psi-spåret genom sin inre föreställning: han tänker intensivt på det föremål som har gömts och som söks. Som konstnär har han en ovanligt god förmåga att göra sig inre bilder, vilket kan ha haft betydelse i detta sammanhang.

Slagrutepersonen går i cirklar runt Göte eller den plats där han befann sig när han "sände", och fångar på så sätt upp tankespåret, genom att slagrutan slår, och han kan sedan följa spåret ända till den plats där det gömda föremålet finns.

Denna förmåga att lägga ut tankespår är inte unik för Göte utan finns troligen, mer eller mindre, hos många människor, kanske alla.

Psi-spåret är självklart värdefullt, när det gäller att hitta försvunna personer, djur eller saker, men det ger oss också en ny, viktig kunskap om verkligheten, som tillsammans med andra fakta visar att den fullständigt materialistiska bilden av världen är felaktig. Detta är en ny upptäckt som måste vara till glädje för oss alla. Den tröstlöst mörka, meningslösa materiella världsbilden glider undan till förmån för en ny syn på verkligheten, där det andliga, den tänkande substansen, framträder som något grundläggande.

I ett förord till Götes bok "Psi-spåret" skriver Jens Tellefsen att ett problem vid undersökningarna var närvaron av vattenådror som man från början inte kände till, men som kunde störa experimenten. Det blev viktigt att kartlägga störande jordstrålning på det fält där undersökningarna gjordes, och detta var tidsödande. Ett annat problem var det ständigt ökande antalet psi-spår som uppstod, när många försök gjordes på samma fält. Det blev nödvändigt att ofta flytta undersökningarna till annan plats i närheten.

Jens skriver också: "Som jag ser det just nu är möjligtvis den viktigaste aspekten på det hela, den att Göte faktiskt kan ha upptäckt det första, verkligt upprepbara paranormala fenomenet. Nu väntar vi bara på nästa viktiga steg, nämligen att andra grupper kan upprepa våra resultat. Först då, och endast då, kan man i realiteten påstå att man vetenskapligt har bevisat

Sökarens klokpris 2005 tilldelas Göte Andersson

Motivering:

Göte Andersson har upptäckt och utforskat ett märkligt fenomen som tycks strida mot den idag dominerande naturvetenskapliga världsbilden. "Psi-spåret" är upprepbar och kännedom om det kan få stor betydelse för vår bild av verkligheten.

Utan regelrätt forskarutbildning har Göte Andersson visat ett vetenskapligt sinne i överensstämmelse med sann vetenskaplig anda, och god noggrannhet. Han har bland annat samarbetat med två svenska akademiska forskare, som fått en internationell utmärkelse för sin rapport. Göte Anderssons och hans medarbetares forskning borde uppmärksammas av det vetenskapliga etablissemangen.

PSI-spårets existens."

Men ännu idag finns ingen ytterligare vetenskaplig rapport om experiment med psi-spåret.

Göte säger att det för honom viktigaste med psi-spåret är att det kan användas praktiskt, till att hitta försvunna människor, och djur. Han berättar om ett fall i Dalsland, där en man, 84 år, inte hade återkommit från en cykeltur. Ett par dagar efter försvinnandet kopplades Göte in på fallet. En slagruteman, Knut Torstensson, anlätades. Här fungerade den försvunnes dotter som sändare.

– Torstensson tog sedan ut en precis linje från henne, vilken markerades på en karta. Sedan for vi några kilometer mot Mellerud och fick då ytterligare en linje från henne, när hon sände därifrån. Då visade det sig på kartan att det blev en krysspunkt i terrängen.

– Men polisen hade fått höra att mannen varit synlig ett par mil norrut och sökte i det området. Det var inte alls där vi hade fått krysspunkten. När sedan älgjakten började, var det en jägare som fann honom. Han låg död praktiskt taget vid den krysspunkt som vi hade tagit ut.

– Det var ett flera kvadratmil stort område som vi hade att söka på. Ändå fick vi spår som ledde rätt. Detta visar att man kan sända på en försvunnen person och hitta denne. Men det finns ett motstånd. Polisen var skeptisk, fast de sökte litet i det av oss utpekade området, utan att hitta mannen.

Måste sändaren känna personen, som söks?

– Nej, man kan utgå från ett foto.

När man får spåret, går det rakt eller snett?

– När vi söker en person, går spåret tydligt spikrakt

på. Men ibland kan man under experiment få spåret att gå i vinklar, beroende på hur sändaren visualiserar. Man kan visualisera en slingrig väg fram till målet, och då ligger spåret på det sättet.

Göte berättar om ett experiment, där han visualiserade en slingrig väg, beroende på att han inte visste den rätta vägen, och då fann slagrutepersonen spåret slingra dig fram just på det sättet.

Men det är inte hundra procentigt säkert att man finner ett spår som leder rätt. Ibland blir det faktiskt fel. Hur kommer det sig?

– Det kan vara ovidkommande associationer som spelar in. Man får rena tankarna från sådana associationer. Om du sänder på en sökt person men plötsligt kommer att tänka på en helt annan, då kan spåret gå till den andra också eller bara till den andra, och då blir det ett falskt spår.

Hur vill du kommentera skeptikernas inställning?

– Ingen svensk skeptiker har varit ute på fältet och sett detta fenomen i verkliga livet. De har bara läst om experiment vi gjort.

Det är väldigt svårt att övertyga skeptiker förstås, för de är helt inställda på att det inte finns några paranormala fenomen.

– De tar till de mest osannolika teorier, t ex att allt har berott på slumpen.

Göte visar två handskrivna intyg, som bekräftar att han och slagrutepersoner fått fram krysspunkter, som visat sig vara exakt vid de ställen där en försvunnen person, Lilly, och en försvunnen jakthund, Tanja, senare återfunnits, döda.

SM

Litteratur om psi-spåret:

Dowsing Along the Psi-track. A Novel Procedure For Studying Unusual Perception. Rapport av med. dr Nils-Olof Jacobson och Jens A. Tellefsen, PhD, publicerad i den engelska tidskriften Journal of the Society for Psychical Research, januari 1994. Rapporten vann the Imich Project Prize. Internet: http://www.newphys.se/fnysik/3_1/dowsing/

"Dowsing along the psi-track", kort engelsk text på Sökarens hemsida, www.sokaren.se/INDEX37.HTML

"Psi-track – tankens spår" av Elisabet Broomé, Kristina Anjou och Jens A. Tellefsen, Jr. Sökaren 3, 1994. Sökarens hemsida www.sokaren.se/INDEX40.HTML

"Psi-spåret. En studie av ett grundläggande PSI-fenomen", bok av Göte Andersson (Nyköpings Tvärvetenskapliga Bokförening, 1994, Box 3053, 611 03 Nyköping).

"Ett genombrott för parapsykologin?" Sven Magnussons recension av Göte Anderssons bok, Sökaren 4, 1994

"Tankens spår" av Göte Andersson, Sökaren 4, 1994.

"Med slagruta längs psi-spåret" av Nils-Olof Jacobson i boken Svensk parapsykologi, utgiven av Sällskapet för Parapsykologisk Forskning 1998.

"Är psi-spåret den förmedlande länken vid paranormala fenomen?" av Göte Andersson, Sökaren 3, 1999.

"Correspondence: The Psi Track, practical yet unproven" av Nils O. Jacobson i Journal of the Society for Psychical Research, Vol. 65:2, 158–9, April 2001.

"Psi-spåret" av Viveka Lindgren i Sökaren 4, 2001.

"Psi-spåret – en kritik" av Jesper Jerkert i tidskriften Folkvett 2, 2003. www.physto.se/~vetfolk/Folkvett/20032psispar.html

Svar till Jerkert från Nils-Olof Jacobson i Folkvett 4, 2003.

Svar till Jacobson från Jerkert i Folkvett 4, 2003.

"Psi-spåret – ett verkligt fenomen" av Göte Andersson. Sökaren 3, 2004. Svar till Jesper Jerkert. Kommentar av Nils-Olof Jacobson.

"Nya test av psi-spåret" av Göte Andersson, Sökaren 6, 2005.

Hedeniuspristagare

Humanisterna är ett svenskt förbund för sekulär humanism. De delar ut ett Hedeniuspris, och det gick år 2005 till skribenten Lena Andersson, kanske framför allt för ett radioprogram i somras, där hon kritiskt granskade Jesus.

I nr 2, 2005 av Humanisten intervjuas hon av tidskriftens redaktör Christer Sturmark. Hon berättar där bl a att hennes intresse för kristendomskritik bottnar i en sanningslidelse. "Man bör Sträva efter att komma så nära sanningen man förmår, och man kan börja med att inte svälja de kollektiva lögnerna. Särkilt de medvetna och halvmedvetna. Någon gång i tonåren började jag förbluffas över behovet att lura sig själv genom religionen."

Själv är Lena Andersson ateist.

På frågan hur hon fick idén till sitt radioprogram, svarar hon att hon länge tänkt skriva om "Jesus som ledare, hans narcissism, hans svajiga moral och hans oförsämdheter mot medmänniskorna. Och framför allt ställa detta mot att han så gott som alltid oreflekterat hos både icke-religiösa och religiösa görs synonym med kärleken, empatin och icke-våldet."

Man kan naturligtvis, som Lena Andersson, ha kritiska tankar om Jesus, men detta gäller då Bibelns Jesus. Verklighetens Jesus, om någon sådan har funnits, vet vi inget om. Bibelns evangelieberättelser är inte skrivna i en historievetenskaplig anda utan i en religiös anda för att visa att Jesus var Messias, och ger därför ingen kunskap.

Vi människor behöver en gestalt som en förebild i kärlek. Jesus är för många denna förebild, en i kärlek fulländad människa, en Guds son. Något alternativ till honom finns inte, åtminstone inte för västerlänningar i allmänhet. Han har så att säga monopol på ställningen som förebild i kärlek. Men viss retuscherings av hans karaktär enligt Bibeln behövs. Det är också möjligt att göra vissa förändringar, eftersom han aldrig har kommit oss riktigt nära. Envar kan ha sin egen Jesusbild och i tro mena att detta är universums, sanningens Jesus. Man kan säga att det i idéernas värld finns en evig Kristusidé och att det är denna som man tror på.

Det finns alltså en idé Jesus, den allkärleksfulle. Denne kan vi föreställa oss på litet olika sätt, beroende på vilka vi själva är. En man som hette Olof Thorborg och var etisk vegetarian skrev om Jesus att han *måste* ha varit vegetarian. Hans Jesus var självklart djurvän och åt inte kött från djur. *Min* Jesus kan inte ha haft någon lära om helvetet, där osaliga själar pinas, så som Biben förkunnar.

Att människors inre Jesus inte är riktigt samme som Bibelns Jesus gör inte så mycket, eftersom den verkliga Jesus inte träder ut ur mytens töcken och därför kan ges de drag som överensstämmer med vår egen idolbild av den fullkomliga.

Det är respektabelt att granska Jesus kritiskt. Jag har själv gjort det flera gånger, och min viktigaste kritik ligger på Sökarens hemsida. Men det finns också ett annat, mer positivt, sätt att tänka om "Jesus".

SM

TRO OCH SKEPTICISM

referat av en artikel av Peter Delin, medlem i Australiens och Nya Zeelands förening för vetenskapens främjande

Vetenskapligt tänkande har förekommit under mycket kort tid av mänsklighetens existens. Men det har åstadkommit oerhörda förändringar i människornas levnadsvillkor på en stor del av jorden. Dock: det är blott ett litet fåtal av dem vilkas liv berörs av det vetenskapen presterat, som själva i någon högre grad har smittats av det vetenskapliga tänkesättet. Vetenskapsmännen representerar en minoritets tänkande. Därför kan det vara förvånande att vi visar dem så stor aktning som vi gör – och förvånande att de uppenbart ser sig själva som företrädare för ett sunt och normalt sätt att tänka – till skillnad från mera populära tänkesätt, t ex religiösa, mystiska och magiska, som vetenskapsmännen ständigt måste försvara sig mot.

Det har gjorts många olika försök att klart bestämma vilka skillnaderna är mellan vetenskapligt och icke-vetenskapligt tänkande. Men varken vetenskapsmännen eller filosoferna är på det klara med vilka tankeprocesser som det vetenskapliga tänkandet består av. Ändå är det vetenskapliga sättet att tänka och skaffa kunskap om verkligheten, sådant det blivit, nu relativt väl etablerat. Och det förhållandet är en rot till stark skepsis hos vetenskapsmän gentemot nya tänkesätt. Det finns också en tradition inom vetenskapen – från Descartes – att inte godta auktoriteter som källor till kunskap. Därför är skepticism något som man kan vänta sig att finna hos vetenskapsmän.

Men naturligtvis förekommer skepticism inte bara hos vetenskapsmän. Eftersom en skeptisk attityd är relativt lätt att inta, utan någon särskild utbildning, finner man den även hos människor som har föga vetenskaplig träning eller förmåga men som gärna vill se på sig själva som vetenskapliga.

Hos en del människor, i synnerhet sådana som har vetenskapliga pretentioner, är skepticism ett personlighetsdrag. Hos andra, som inte är vetenskapligt inriktade, är okritisk inställning ett personlighetsdrag. Denna senare typ av människor kan vara veritabla troskonstnärer: de hittar alltid något orimligt att tro på.

Men människorna kan naturligtvis inte delas in i bara två helt skilda kategorier, de vetenskapliga och de ovetenskapliga. I stället befinner sig väl alla på en skala mellan extrem skepticism och extrem godtrogenhet. Något av skepsis och något av redobogenhet att tro torde finnas hos alla. Men de som befinner sig på ytterkanterna tenderar att vara högljudda i attityden till varandra. De drar således till sig uppmärksamhet. Dispyterna mellan extremerna blir lätt mycket bitter med alla slag av personliga kommentarer och anklagelser från båda sidor. Den ena kategorin säger att det som dispyten gäller givetvis inte finns, medan den andra med samma eftertryck hävdar att det självklart existerar. Vardera sidan finner de andras uppträdande obegripligt och har som följd av detta svårt att tro att motståndarna är fullständigt hederliga. Skeptikern blir anklagad för att försvara ett etablissemang i vilket han själv har hög status, eller för att ställa upp på myndigheternas krav på bortförklaringar. De troende, å andra sidan, anklagas för att inte verkligen tro, utan i stället sträva efter något slag av vinst för egen del, eller bekämpa den vetenskap där de inte själva kunna vinna inträde eller göra sig gällande. Atmo-

sfären blir full av personangrepp, och tillmälen som dumskallar och stollar haglar.

En del av hätskheten mellan extremerna kommer av ömsesidig brist på förståelse, men några av fördömandena är också berättigade, eftersom det finns dumhuvuden på båda sidor. Bland skeptikerna finns de som är som besatta av sina fixa idéer, och bland de troende finns sådana som är psykiskt störda eller sjuka. Det finns också mindre nogräknade personer som utnyttjar andras godtrogenhet för egen vinning. Och myndigheterna kan ibland ha intresse av att motverka människors tro och kan då använda sig av vetenskapsmän i sitt syfte. Ett exempel på detta senare kan vara UFO-fenomenets behandling i USA. Bortsett från hur berättigade slutsatserna i den statliga amerikanska Condon-rapporten kan ha varit, kan det knappast råda något tvivel om att rapporten skrevs med en stark fördöm i riktning mot en negativ slutsats och att ansvariga personer med sitt val av forskare bidrog till den slutsatsen.

Troende kan lägga fram udda teorier med mycket liten sannolikhet, men skeptikernas försök att bortförklara observationer av nya fenomen – t ex UFO – sker ofta genom att de presenterar extraordinära teorier som också har mycket liten sannolikhet. En skeptisk slutsats kräver ju en viss grundval, precis som den motsatta slutsatsen, men ändå finns det ofta en lika bristfällig grund för skeptikernas otro som för de troendes tro.

När det gäller ESP, vill skeptiker ofta förneka fenomenen genom att hänvisa till att de strider mot etablerade naturlagar. Men det enda som ESP-fenomenen tycks vittna om är att människor ibland synes ha tillgång till kunskaper som är svårförklarliga – och det är knappast någon extraordinär iakttagelse. Skeptikernas bortförklaringar kan vila på lika svag grund som de allra mest konstiga rapporterna om paranormala fenomen.

Både extrema skeptiker och extrema troende visar upp liknande tankefel. De gör båda tendentiösa iakttagelser och ett tendentiöst urval ur det material som finns. De visar samma benägenhet för ställningstaganden som inte är sakligt motiverade, utan har sin grund i personliga drag, vilka disponerar dem för de åsikter de har. De extremt godtrogna och de extremt skeptiska är samma andas barn.

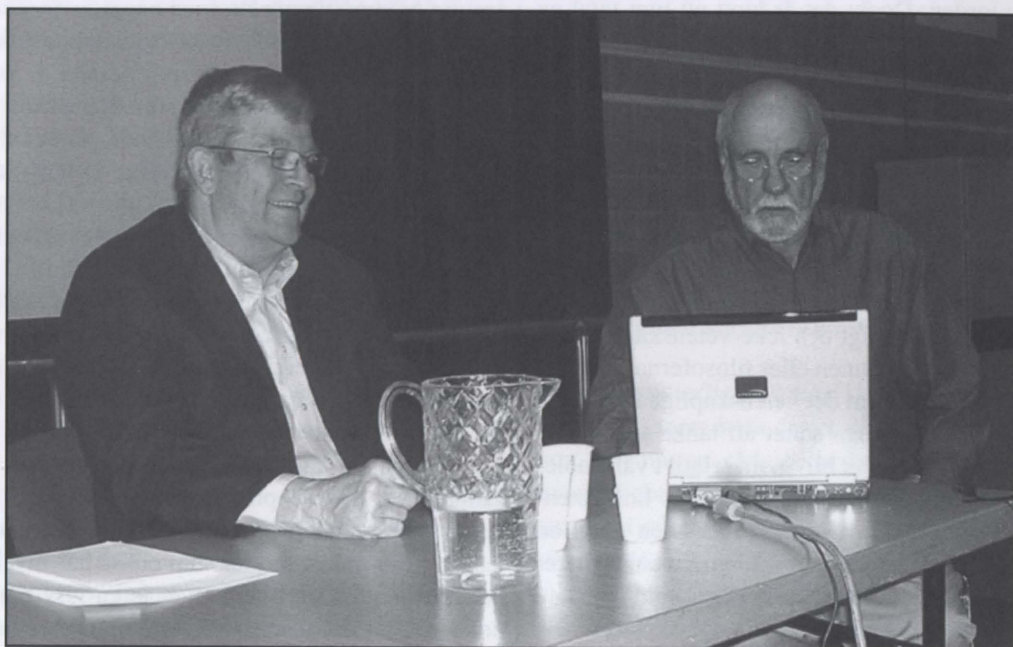
Vetenskapen har gjort stora framsteg. Men den är ännu långt ifrån att kunna förklara hur verkligheten är inrättad och att kunna förklara nya fenomen som till synes strider mot etablerade naturlagar. Alla rapporter om nya, hittills oförklarade fenomen måste bedömas fördomsfritt, även om de inte så lätt kan fås att stämma med den bild av verkligheten som har växt fram inom vetenskapen.

Det är inom sådana gränsvetenskapliga områden som parapsykologisk forskning och UFO-forskning, som vår förmåga att göra oss en riktig bild av universum ställs på prov. Och om vi inte kan göra oss fria från personliga tendenser och önskningar som grumlar bilden, då kommer vi att misslyckas med att rätt förstå verkligheten.

Lärorikt seminarium om fjärrsyn

hos Sällskapet för Parapsykologisk Forskning
Stockholm 23 – 24 april 2005

Referat av Jon Mannsåker

Försökspersonen Joe McMoneagle och forskaren Ed May i Stockholm Foto: Jon Mannsåker

Det var ett mycket intressant seminarium med två av veteranerna från forskningen rörande fjärrsyn (*remote viewing*) i USA och den militära användningen av denna förmåga: fysikern och forskningsledaren Ed May och den klärvoajanta stjärnan Joe McMoneagle.

Ed May om fjärrsyn

Ed May berättade att vetenskaplig forskningen om fjärrsyn har pågått sedan 1972 vid Laboratory for Fundamental Research (LFR) och Cognitive Sciences Laboratory (CSL), som han och Joe McMoneagle är knutna till.

Ed har i en dator en samling av 300 möjliga målbilder, vilka används i försöken. De kan tillsammans med statistikprogram överföras till andra parapsykologiska laboratorier på en CD-ROM-skiva, så att andra forskare lätt kan upprepa experimenten.

Ed May gav ett exempel på ett fjärrsynsexperiment med en bild av en väderkvarn samt "mottagarens" beskrivning av bilden. Under sådana experiment försöker en "sändare" att mentalt överföra en bild till en annan människas ("mottagarens") medvetande. Vi kunde se likheter mellan bilden och beskrivningen av bilden, men också tydliga problem med att tolka beskrivningen riktigt. Oftast är det lättare för en tränad bedömare att tolka mottagarens intryck än för mottagaren själv.

Ed May sa att Joe McMoneagle lyckas i omkring 50 % av experimenten med fem alternativa målbilder, medan en slumpen bara skulle ge 20 % träffar. Detta är ett mycket starkt resultat. Emellertid är det bara 20 % av träffarna som är verkligt bra, så det är alltså bara i 10 % av alla experimenten som resultatet är riktigt starkt, och då är ändå försökspersonen en av de bästa som finns. Då förstår man hur svårt det är att använda sådana intryck i verk-

liga livet. Som Ed sa: "Fjärrsyn är ett eländigt sätt att skaffa sig information på!"

Klarsyn under klardröm

Joe McMoneagle har tränat sig att gå in i en klardröm, där han är medveten om att han drömmer och observerar drömmen i ett dubbelt perspektiv. Han gav ett exempel med en bild av en lada i ett alplandskap och vilka intryck han själv fick, när han skulle uppfatta bilden som sändes till honom mentalt. Det var ett försök i en serie på 21, där serien totalt gav ett klart positivt resultat.

Experiment framför kamera

Ed och Joe har gärna ställt upp upp framför TV-kameror. Hela 86 gånger har de gjort experiment i TV. De menar att det är viktigt med god popularisering av parapsykologiska försök. Sådana försök görs på ett vetenskapligt sätt, men de är inte lika strängt vetenskapligt utförda som laborieförsök.

Saknade personer söks genom fjärrsyn

Den bästa TV-serien om fjärrsyn har gjorts av japansk TV. Joe var i sitt hem i USA och fick i kuvert namn och födelsedatum på personer som varit saknade i 7–35 år. Utifrån det skulle han beskriva dessa personer. Om beskrivningen stämde, försökte han beskriva platsen där de befann sig. Därefter skickades alla upplysningarna till en detektivbyrå i Tokyo, som skulle försöka finna personerna. 10 av 26 saknade blev funna på detta sätt. Som tilläggsuppgift gjordes 24 försök med personer som inte var saknade, och 22 av dessa blev korrekt identifierade. Totalt blev det blev det alltså träff på 32 av 50 personer (64% träffar). Det är imponerande.

Joe berättade om ett fall. Först beskrev han utseende, ålder, längd och vikt hos en man som haltade på vänster fot. 10 av hans 12 uppgifter var riktiga. Så berättade han hur han fann platsen där den saknade befann sig. Först koncentrerade han sig på att "se" huvuddragen i staden: järnvägsstationen, motorvägar, parker, tempel och liknande. Joe är en mycket god tecknare, och vid detta tillfälle gjorde han en mycket noggrann teckning av TV-tornet i staden, därefter av ett hotell, en älv och en motorväg. Detta räckte för att man skulle kunna peka ut staden Nagoya, och 70 % av Joes intryck stämde, berättar han. Detektivbyrån fann den tältstad i Nagoya som Joe hade beskrivit, men det visade sig att den saknade mannen hade lämnat tältstaden ett par veckor innan detektiver-na kom dit. Men de fann honom på ett annat ställe i staden, och han kunde återförenas med sin mor.

Etiskt ansvar

Joe poängterade att man måste vara medveten om sitt ansvar. Om han kände att den saknade personen inte ville bli återfunnen, sa han detta till TV-teamet, som var förstående och släppte saken. Några enstaka gånger lät Joe bli att förmedla intryck för att låta den eftersökta personen vara i fred.

Är fjärrsyn klärvoajans?

Beteckningen fjärrsyn är missvisande vad gäller Joe. Han känner och smakar på intryck som han sedan förvandlar till visuella föreställningar. Han har alltså inga direkta synintryck, så som vi vanligen uppfattar att synska personer har. Norska klarsynta som Lodvar Kårstad och Olga Tandstad Skaug hade klara visuella intryck och kunde ofta ge så detaljerade beskrivningar att för-

svunna föremål eller djur kunde återfinnas. Man kan fråga sig om det rör sig om samma processer.

Militär användning

Ed och Joe berättade också om militära försök som gjorts. En fråga är hur man praktiskt skall kunna använda fjärrsyn, när de informationer som ges är så osäkra. Värde ligger i att man kan få *antydningar* om verkligheten.

Men det allra mesta av de militära undersökningarna av fjärrsyn är hemligstämplat.

Lokal stjärntid påverkar ESP

Ed omtalade också James Spottiswoodes uppseendeväckande resultat. Det finns ett starkt samband mellan positiva resultat i ESP-försök och den lokala stjärntiden (LST). När LST är 13.00–14.00, pekar jordaxeln från jordens centrum och genom det ställe vi befinner oss på, 90 grader bort från centrum i vår galax. Då uppnås de klart bästa resultaten vid ESP-försök. När LST är 18.00–19.00, pekar jordaxeln rakt mot centrum av galaxen, och då blir resultaten vid ESP-försök sämst. Dessa sammanhang kan förklara de delvis motstridiga analyserna av hur det geomagnetiska fältet påverkar ESP-försök.

Vi ser början av en bättre förståelse av kosmisk och atmosfärisk inverkan på hjärnan, och det kan bli ett spännande forskningsfält. Man bör ta hänsyn till dessa faktorer när man planlägger parapsykologiska försök.

Hur verkar fjärrsyn?

Joe McMoneagle visade en sann vetenskaplig hållning till sina egna upplevelser genom att han hela tiden frågade sig hur man kunde förklara det som hände. Han har ändrat uppfattning minst fyra gånger sedan 1978. Idag har han intrycket att den enskilda människans medvetande är en del av ett universellt medvetande. Begreppet informationsöverföring täcker kanske inte det som sker. Kanske är det så att vi tar oss in på det rätta stället i det allomfattande medvetandet för att få de informationer vi söker.

Intentionen är viktig

Intentionen är en avgörande faktor när det gäller att få paranormal kunskap, och alla som deltar i ett parapsykologiskt försök måste vara fokuserade på att lyckas: försökspersoner, försöksledare och assisten-

ter. CSL tar faktiskt hänsyn till detta när de genomför experiment. Men det har man ännu inte tänkt på i andra laboratorier.

Slå av på farten

Joe berättade också om hur han upplever fjärrsynsprocessen. PSI-signalerna tycks uppkomma i "reptilhjärnan". De kommer som korta glimtar i hjärnbarken, som något han känner på sig. Det gäller här att inte alltför snabbt göra sig färdiga bilder av dessa intryck, för då blir det tolkningar, utan att i stället bli kvar i processen, anteckna och rita, pröva flera gånger att få fram dessa vaga intryck och långsamt bygga upp en mental bild. Tolkning görs bara i den sista fasen, och då får man akta sig så att inte egot kommer i vägen. För den skull är meditation en god övning att rena sinnet så att intrycken uppfattas så klart som möjligt. I vår kultur är det viktigt att vara effektiv och dra snabba slutsatser. Det är en ovana som kan vara ödeläggande i detta sammanhang. Var långsam!

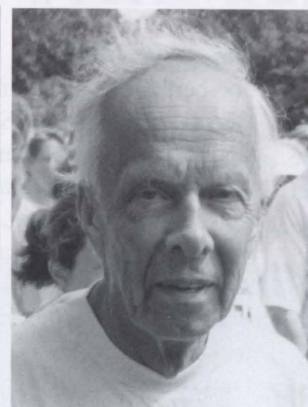
Ett vetenskapligt problem

När denna klarsyn till sin natur bryter med de vanliga begränsningarna i tid och rum, hur kan man då bedriva klassisk vetenskap för att undersöka klarsynen? Hur kan man testa något i ett laboratorium, när man inte vet när och var det sker? Vad gör man om informationen i ett försök kommer till försökspersonen medan han är på väg till laboratoriet på morgonen? Det har hänt Joe.

Hans hjärna "dog"

Joe har arbetat på sin egen utveckling i många år och har haft stort utbyte av det. Han har lärt sig att kontrollera ut ur kroppen-upplevelser, och Zen-meditation leder honom in i ett mycket djupt medvetandetilstånd. Tre månader före seminariet kontrollerades hans EEG på ett universitet i USA, medan han tömde sinnet. EEG-diagrammet blev helt rakt, något som vanligen visar att en person är kliniskt död! Läkaren var förbluffad; han hade aldrig förut sett detta hos en levande människa.

Översatt från *Parapsykologiska Notiser, medlemsblad för Norsk Parapsykologisk Selskap, Boks 249, 1319 Bekkestua, Norge.*

Naturen har en skapande förmåga

Av Erland Lagerroth

Nedanstående text är en förkortad version av inledningen till Erland Lagerroths kommande bok "Världen är underbarare än vi tror".

Erland Lagerroth är en humanist som försöker förstå den värld vi lever i. Därvid har han kommit i motsättning till den ortodoxa materialistiska vetenskapen men även till dem som ser en intelligent design i universum, vilka betraktar honom som materialist.

I tjugo år har jag intresserat mig för de nya vetenskaperna om komplexiteten och självorganisationen i naturen. Och jag har ställt mig frågan vilket begrepp som är det mest grundläggande eller heltäckande av dem som dessa vetenskaper lanserar. Det som då står fram är *emergens*, vilket betecknar framträdandet av något kvalitativt nytt i naturen utan att detta har kunnat förutses utifrån egenskaperna hos de delar eller det material som kommit till användning i tillkomstprocessen. Emergens översätts ofta med *självorganisation*. Ja, man kanske kan säga att emergensen tillkommer genom självorganisation, dvs det är ingenting utanför naturen som organiserar den, utan naturen som till synes organiserar sig själv.

Jag har för min del varit ganska återhållsam med begreppet emergens, som ännu inte känns riktigt hemma i svenskan. Men en sökning på "emergence" med Google på Internet gav 43 miljoner träffar! Jämfört därmed gav "emergens" blygsammare resultat: 21.300. Fyra böcker framstår som väsentliga: den argentinske fysikern och filosofen Mario Bunges *Emergence and Convergence* från

2003, professorn i "biologi och naturfilosofi" Harold J Morowitz' *The Emergence of Everything* från 2002, kulturkritikern från New York Steven Johnsons *Emergence* från 2001 och den amerikanske professorn i tillämpad matematik Steven Strogatz' *Sync* från 2003.

Emergens uppfattas gärna som något ovanligt, hemlighetsfullt, underbart: utan att någon kunnat förutse det, dyker det upp nya företeelser med helt nya egenskaper – såsom när en gång liv blev till utifrån materia, och en annan gång när medvetande, själsliv, blev till utifrån liv. Mario Bunge använder begreppet *emergent* om *alla* företeelser som inte kan förutses utifrån de ingående delarnas egenskaper. Han nämner bl a bildandet av en molekyl, en stjärna, en biologisk art, och Steven Johnson bidrar med en blomstrande äng om våren.

För Harold Morowitz är det självklart att allt har uppkommit genom emergens, och därför har han gett sin bok titeln *The Emergence of Everything*. I 28 steg följer och undersöker han där hur världens alla fenomen har kommit till. Vilket dock inte betyder att allt är emergens. När det kommer till den biologiska världen, blir det fråga om en kombination av emergens och evolution. "Evolutionen är den övergripande processen, medan emergensen utmärker de plötsliga förändringarna."

Steven Johnson närstuderar

olika fall av emergens och kommer fram till att det är fråga om ett decentraliserat skapande, dvs det är inte *en* makt som skapar, utan skapandet sker ständigt på lokal nivå.

Världen är full av emergenser – och därför underbarare än vi tror! Naturen kan långt mer än vi tror.

Umgänget med dessa nya böcker har också låtit mig – än tydligare än tidigare – urskilja tre slutsatser av mitt sökande under tjugo år. En är att skillnaden mellan människan och naturen är *mindre* än vi föreställer oss. Naturen är, liksom vi, aktiv och skapande och kan bjuda på överraskningar, kan frambringa sådant som inte kan förutsägas utifrån de givna förutsättningarna.

En annan slutsats är att skillnaden är *större* och radikalare än vi tror, nämligen mellan vårt sätt att tänka och naturens sätt att fungera. Här har vi inte brukat se eller förstå någon skillnad alls, men skillnaden är så stor att vi inte rätt kan förstå naturen med vårt vanliga tänkande. För där vi tänker medvetet, rationellt, lineärt fungerar naturen omedvetet, spontant, a-lineärt, genom feedback och självorganisation. Det är detta som den traditionella vetenskapen inte har insett, eller i varje fall inte gjort rättvisa, och detta som de nya vetenskaper som växer fram sedan några decennier, söker förstå och utforska. Denna senare utveckling

är det som jag i min tur sedan tjugo år har sökt begrunda och introducera i det svenska kulturlivet.

En tredje slutsats är att människan är *mer* lik naturen än vi tror. När vi tänker på människan, fokuserar vi nästan alltid på hennes medvetenhet, rationalitet, intellektualitet. Men människan är också sin kropp, fast vi bara tänker på det, när vi är sjuka. Och kroppen är förvisso en del av naturen, och fungerar som den. Alla våra organ och system ner till cellen fungerar som självorganiserande system och feedbackprocesser, som reglerar funktionen.

Tanken att vi medvetet och rationellt skulle styra våra egna organ är lika orimlig som farlig: skulle vi lyckas, skulle det omedelbart leda till döden. När vi lär oss stå, gå och cykla, kan vi själva uppleva hur en sådan feedbackprocess organiserar sig och hur väsensskilt detta är från vår vanliga medvetna verksamhet. På vår egen kropp kan vi lära känna och förstå naturen.

Men en litteraturforskare och humanist är väl inte den rätte att slå in dessa dörrar? Och ändå är det nog just mitt förflutna i humaniora som gjort det lätt och naturligt att se och förstå det stora och viktiga i den förändring som håller på att ske. Vad som är på väg eller snarare redan är här, är på sätt och vis en "humanistisk" naturvetenskap, på så sätt nämligen att just den kan förstå att skillnaden mellan människan och naturen inte är så stor som det gamla betraktelsesättet har tagit för givet. Också naturen är en skapare, ja under hela universums historia är det den som har varit den stora skaparen. Jämfört därmed är vad människan har åstadkommit smått. Förutom det att hon funnit på att i

världsalltet, mellan sig själv och naturen, skjuta in en Skapare, en Gud, som liknar henne själv och som tänkts skapa på samma sätt som hon men med den skapande naturens mått och proportioner. Undra på att människan därmed i det längsta har missförstått den värld hon lever i.

Med detta intet (ont) sagt om de etiska och andliga dimensionerna av den värld vi lever i. Fastän jag själv inte tycks ha den begåvningen, är jag öppen för och har intresse och respekt för andras stora andliga upplevelser, något som bland annat dokumenteras av vad jag skrivit om Ken Wilber – en av vår tids stora tänkare och tillika mystiker. Men jag menar att en sådan läggning inte får hindra förståelsen för naturens förmågor, dess rörlighet, möjlighet att överraska, dess skapande kraft. Fastän det kanske bara är en metafor, tycks naturen på det sättet ha något av liv, för att inte säga andlighet. Naturen *kan*, som sagt – världen är underbarare än vi tror.

Några andra slutsatser och reflexioner: Den västerländska människan tycks ha en särskild läggning för att tänka i analys, reduktion, mekaniska sammanhang – i varje fall från och med 1600-talet. Hon har därmed kunnat plocka sönder naturen och reducera mer utvecklade nivåer till lägre och har av bitarna kunnat konstruera något helt annat, t ex kanonbåtar och gevär med vilka hon kunnat förslava andra folk, som inte tänkt på samma sätt.

Men detta innebär inte att *förstå* naturen, bara att kunna utnyttja den, fastän en sådan tanke naturligtvis är främmande för analysens mästare. Att man kan sönderdelar naturen i allt mindre bestandsdelar betyder ju inte att

man har förstått hur den *fungerar*, nämligen som den helhet man just har plockat sönder. Anatomin ger inte tillräcklig kunskap om människokroppen, det fordras också fysiologi och en hel rad andra vetenskaper. Kinesernas medicin sägs vara särskilt inriktad på "livskraften", medan den västerländska medicinen utgick från obduktion av döda kroppar, där allt kunde studeras – utom just funktion och livskraft.

(Ny)darwinismen är ett skott på samma stam. Än en gång ses naturen som ett passivt objekt, i detta fall för slumpen. Den förklaringen är naturligtvis inte fel, men den är bara en förklaring av flera. Vad händer när naturen är *aktiv*? Däröf finns det kanske lika mycket att säga som den analytiska, deterministiska vetenskapen hittills har frambragt.

Det är något besynnerligt med denna förkärlek för att se på sin omgivning bara som passivt objekt. All aktivitet utgår från människan-forskaren, och det finns då inget till övers för objektet. Det är fantasilöst och också antropomorfistiskt, i den meningen att människan blir alltings mått. Forskaren själv står som triumfator på liket av forskningsobjektet. Men det är naturligtvis också lättare att nå "säkra" resultat på passiva objekt, som ligger stilla, än på en emergent, oberäknelig natur, full av dynamik och självorganisation. Men är säkerheten viktigare än en rättvisande bild av verkligheten? Den ortodoxa vetenskapen menar det. Om inte verkligheten låter sig hanteras med vedertagna vetenskapliga metoder, är det värst för den. Men jag tillåter mig ha motsatt åsikt.

Erland Lagerroth anser att naturens "mekanismer" är så avancerade att vi har svårt att förstå dem. Han beskriver naturens sätt att fungera som ett "decentraliserat skapande genom självorganisation".

SKILDA SYNSÄTT

Erland Lagerroth anser att en egenskap hos naturen är självorganisering. Kanske, menar han, finns en andlig kraft i detta, men det är inte självklart.

Karl-Erik Edris, som haft en debatt med Erland Lagerroth i Sökaren, anser att självorganisering är ett begrepp som inte förklarar något.

Jag menar att "självorganiseringen" i naturen förutsätter en styrande intelligens, som skapar "mönster", "ritningar" eller "organiserande kraftfält". Det är således inte materien som skapar, utan en intelligent kraft bakom materien. Det kan vara så att materien har en andlig, intelligent, sida.

SM

Agneta Milde

Att vara genomlyst

För den genomlysta människan är livet en konstform och en gåva. Arjuna Ardagh är nu på turné för att tala om den genomlysta revolutionen.

Vad innebär *andligt uppvaknande* i vår tid? I tre år har den andlige läraren Arjuna Ardagh sysselsatt sig med den frågan. När han i Stockholm presenterar sin nya bok, berättar han att han samlat fakta bestående av en miljon ord. Han har intervjuat 170 personer, som är auktoriteter inom självförverkligande och uppvaknande, tillfrågat ytterligare tusentals om genomlysta erfarenheter och fått 13 000 svar. Resultatet har blivit en bok med nya begrepp, inspirerande citat och förslag på övningar som kan göra att vi alla får våra andliga uppvaknanden. Den svenska titeln är "Eldsjälar – om att vakna upp och ta nästa steg" och är på över 500 sidor. Se recension på sidan 26!

Uppvaknade själar i massor

Arjuna ser som vanligt väldigt anspråkslös ut där han står i sin fladdrande skjorta, som kanske skall dölja att de flesta av hans kubikcentimetrar är staplade på höjden. I ögonen brinner en eld, och det känns nästan störande när en man i publiken klagar på bokens titel. Här har vi i alla fall en eldsjäl som heter duga och hans budskap handlar om att antalet uppvaknade nutidsmänniskor ökar i hög takt.

– Nu när min fru Chameli och jag reser runt och håller kurser, är det få som inte upplever ett uppvaknande under den allra första timmen. Så var det inte tidigare.

Arjuna upplyser om att andra kursledare berättar om samma sak. Människor ser sig plötsligt som obegränsade, och när de vilar i en ny rymdkänsla försvinner gnagandet av att någonting saknas och att

livets gottepåse kan erövrats först i framtiden. Allting är perfekt nu. Enligt Arjuna får individen då ett glödande utseende, som om ljus passerar genom honom. Det är därför det nya begreppet "genomlyst" tillkommit.

För att en person skall kunna betecknas som "genomlyst" skall hans/hennes andliga uppvaknande ha blivit så permanent att det varaktigt transformerat förhållandet både till det egna jaget och till den omgivande verkligheten. Samtidigt finns engagemanget i det vanliga livet kvar, och det innebär en naturlig och ändlös utveckling.

Vansinnesfärd mot stupet

Arjuna varvar mellan att servera hundra procentig inspiration och att med tyngd kalla på uppmärksamhet om att världs-läget är kritiskt; alla journalister han pratat med har varit eniga på den punkten, säger han.

– Vi sitter i en buss som körs mot stupet av en däre från Texas.

I boken finns faktafyllda redogörelser för hur denna vansinneskörning ser ut i praktiken. Vi serveras också hopp i många former – varför annars tala om en revolution?

När Arjuna tittar tillbaka i tiden konstaterar han att tidigare förändringar i det kollektiva medvetande, som t ex renässansen, tagit 60 år.

– Jag vill påstå att den genomlysta revolutionen i nutiden är mycket mer dramatisk än renässansen.

Den handlar för var och en om utmaningen att låta vårt uppvaknande uppfylla själen och kroppen och bli till

en gåva till omvärlden. Det är slut med att i andlighetens namn förneka världen och leva som om politik, pengar, sex och barn inte existerar.

Även kristallen kan ha fläckar

Det fanns en tid då Arjuna upplevde att den kärlek han flödade över av under sina satsningar, inte fanns manifesterad i privatlivet. Det var svårt att få in skilsmässan och livet med de små sönerna i kärleksflödet. Han frågade andra andliga lärare, och de kunde berätta liknande upplevelser. Den erfarenheten ledde både till en upptäckt och till ett beslut.

– Vi kan vara mer eller mindre genomlysta på olika områden. Kanske är vi genomlysta som föräldrar eller lärare, men inte när det kommer till pengar. Någon annan kan uttrycka genomlyst konst, men inte ha någon bra relation till sin hälsa.

– Jag bestämde mig för att jag hellre vill ha kärlek än få rätt om något, att jag hellre vill ha kärlek än andlighet och hellre vill ha kärlek än upplysning.

En kvinna i publiken beskriver problem hon upplevt i sin egen relation, och hon får rådet att göra samma sak som Arjuna behövde göra.

– Se till att få tid för dig själv och besvara följande frågor: VARFÖR LEVER JAG? VARFÖR VILL JAG LEVA I EN RELATION?

– Jag kom fram till att om jag dör och inte har nått högsta punkten av upplysning, vore det lättare att acceptera än att jag aldrig skulle ha älskat en kvinna helt och fullt.

Kärlek är ansvar

Arjuna berättar med glädje om hur livet sammanförde honom med den norska kvinnan Chameli, som genomgått en liknande kris. Det dröjde inte länge förrän de som gifta höll gemensamma kurser om "sann kärlek".

– Det är inte bröllopsresa varje dag, men inte långt ifrån.

På kurserna lär de ut ett antal övningar som man kan göra med sin partner och även i boken kan man läsa om det.

– Vi delar inte på ansvaret för förhållandet. Jag är hundra procent ansvarig för kvaliteten på förhållandet och Chameli är också hundra procent ansvarig.

En kvinna i publiken undrar om Arjuna även gjort övningar med sin x-fru. Då får vi reda på att det räcker att fullända en relation för att de andra skulle hänga med.

– Om jag ordnar upp allt med Chameli ordnar jag samtidigt upp allt med världen omkring.

En man ber om en definition på kärlek. Arjuna går då ned från scenen och ställer sig rakt framför denna man och tittar med sina eldiga kärleksfulla ögon på honom. Han säger:

– Jag rekommenderar dig att stanna kvar i frågan VAD ÄR KÄRLEK? Låt det bli anledningen till att leva.

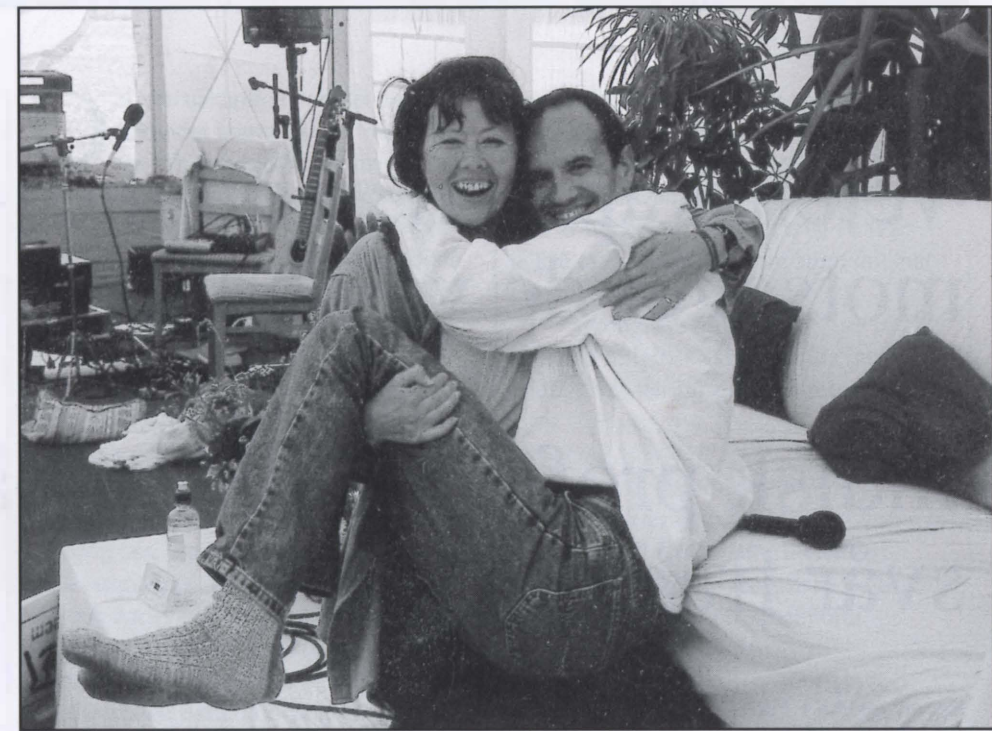
Livsreceptet går ut på att vi kan transformera varje relation vi möter med den frågan i huvudet.

Relationer finns överallt. För att ge något exempel från bokens alla områden får vi höra om hur genomlysta personer kunnat påverka stora företag, så att vi kan börja tala om genomlyst företagande. BP tas upp som exempel. Genomlysta entreprenörer lär det finnas gott om.

På kurs med Arjuna och Chameli

I pausen stöter jag på en gammal bekant (68 år ung) som berättar att hon skall gå på den efterföljande kursen. När jag sedan ringer och ber om en rapport får jag veta att de varit ute på stan och spridit kärlek till okända som en del av övningarna. Lite provsmakning på Arjunas berömda metod för inre städning, kallad "Living Essence," har också ingått. Även Chamelis kvällskurs för kvinnor (=gudinnor) var en positiv upplevelse.

De har många strängar på sin lyra, Chameli och Arjuna. Arjunas bok spänner

Arjuna blir buren av Agneta

över de flesta av livets områden, men det är kanske betecknande att den kväll som var ägnad boken kom att handlas så mycket om kärlek. Vilka världsproblemen än är kan alla välja att leva på ett genomlyst sätt, välja osjälviskhet framför egenintresse, manifesterar visioner i stället för klagomål och införliva humor och generositet i varje handling och varje

relation. Det är att göra livet till en konst. Om vi får tro Arjuna, så hjälper hans övningar oss på vägen. Om vi får tro Arjuna, är allting redan perfekt, men kärleken trampar ändå på för att lindra lidande.

Vilket blir ditt och mitt bidrag?

Engelsmannen Arjuna Ardagh är grundaren av stiftelsen Living Essence i USA, där han bor. Arjunas eget sökande började i unga år och han har undervisats av många andliga lärare. Efter att ha träffat Poonjaji i Indien 1991 insåg han djupet i att det var själva sökandet som låg i vägen för finnandet och kunde landa i den han var bortom sökandet. Böckerna "Relaxing into Clear Seeing" "How about now" och "The Last Laugh" ger underhållning, djup kunskap och tillgång till metoder för självhjälp.

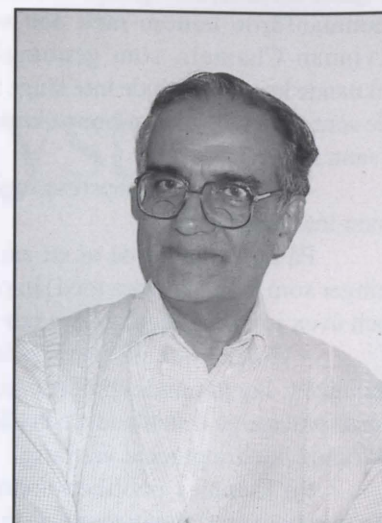
Chameli Ardagh har skrivit boken "Come closer – Spiritual Awakening for the Feminine Heart."

Läs mer på
www.translucents.org och www.livingessence.com

Vetenskap och andlighet – motsäger de varandra?

Indisk professor svarar på svår fråga

Reportage ÅSA FREIJ

Professor P. Krishna heter han, en av de faktiskt ganska många numera – i Stockholm i alla fall – intressanta föredragshållare, som lockar oss idoga sökare med utsikten att öka insikten om livet.

En kväll i slutet av september, när hösten började ge sig till känna och behovet av att slinka in någonstans undan mörker och annalkande kyla och även få litet inre ljus och värme, drog professor Krishna från Indien till sig en skara sökare som var nyfikna på hans svar på den av honom själv ställda frågan på affischer om detta program.

Kan strikt vetenskaplighet vara förenlig med andlighet? Och om det kan det, vad skulle det i så fall betyda för våra liv – och för vår gemensamma framtid?

Professorn är professor vid institutionen för fysik vid Devi Ahilya-universitetet i Indien och verksam inom Krishnamurti Foundation of India.

Krishnamurti Center i Stockholm arrangerade detta föredrag, som sympatiskt och seriöst nog var gratis och även bjöd på en svensk utskrift av hela föredraget.

Är vetenskap och andlighet förenliga eller varandras motsatser?

– Ja, det beror på, sa professor Krishna, när han började bena ut frågan han ställt. Om man talar om vetenskap och andlighet på ett ytligt och begränsat sätt, kan de tyckas motsäga varandra. Men vidgar och fördjupar man begreppen, så

bekräftas de varandra, kompletterar varandra och är även som två sidor av samma mynt, eller två aspekter av en och samma verklighet. Men, tillade han, andlighet kan omfatta vetenskap, men vetenskap kan inte omfatta andlighet.

Vetenskap sysslar med kunskap men andlighet med visdom. Och kunskap och visdom är förvisso inte samma sak.

Kunskap är att samla fakta, lära in – ofta vad andra samlat av kunskap redan – och som du kan inhämta i mycket snabbare takt via böcker än de vetenskapsmän gjorde som en gång med betydligt större möda och tålmod och under längre tid först skaffade sig dessa kunskaper.

Visdom måste erövrats av var och en. Visdom, som innefattar godhet, upplevs. Man kan inte ta över vad andra "samlat in" och gå vidare därifrån.

Drivkraften bakom både kunskap och visdom är dock människans inneboende drift att veta mer. Varför går solen upp och ned! Varför faller äpplen och andra ting mot jorden! Varför växer träden! Sådana frågor är vetenskapliga, medan frågor om livets mening och om om vad liv är – och döden – hör till andlighetens område.

Ur de andliga frågorna har religionerna utvecklats – som biprodukter. Men religionerna, som de är, inskränker snarast andligheten.

– Om en människa är god och fridfull och gör goda gärningar, inte spelar det då någon roll om hon kallas kristen

eller muslim eller hindu? frågade professor Krishna retoriskt.

Andlighet är insikten om det godas öppnande funktion till livet självt. Det var vad Buddha såg som väg ur den yttre världens lidande. Det var vad Jesus fattat och menade när han sa: älska din nästa såsom dig själv. Det kallas också upplysning.

Vi är detta andliga goda. Och vi är det gemensamt. Där finns ingen skillnad mellan oss och inga avgränsningar. Vi är inte kropparna, vi har dem. Vi har dem som våra rum och inte ens som våra egna rum, utan som gästrum som vi måste vårda extra väl. Så ungefär tror jag att man kan sammanfatta en del av det långa föredraget som i sin tur var en mycket allmän och kort sammanfattning av Krishnamurtis tankar.

Det finns en viss "ordning" inom både andlighet och vetenskap, vissa sanningar som vissa människor funnit – och sedan försökt förmedla.

Ordningen, eller sanningen, inom det andliga området är kärlek och därtill hörande tillstånd harmoni, medkänsla, upplevelse av odödlighet och oberoende av kroppen. Vägen dit är alltid densamma. De s k goda känslorna, som avspeglas i handling, öppnar till det tillstånd där kärlek är, till den icke fysiska verklighet som vi alla är.

Ordningen inom det vetenskapliga området är mycket konkretare. Naturlagarna är iakttagbara på ett annat sätt.

Därför har det också gått lättare att utveckla kunskap än visdom. Men kunskap utan visdom är självförgörande och utan mening.

Om Bush och bin Ladin hade visdom, skulle de med sin kunskap verka med varandra och inte emot, sa professor Krishna också, för att åhörarna skulle få ett påtagligt exempel. Vrede, rädsla, avundsjuka, upplevelsen av att vara något separat från andra och annat stänger vägen till visdom. Vi måste utveckla de goda aspekterna av mänskligt liv för att göra visdom möjlig.

På sätt och vis har de vetenskapligt intresserade varit klokare än de andligt intresserade, sa också professorn med sin pedagogiska förmåga att exemplifiera. Han påpekade:

– Tänk om de som fick del av Newtons eller Einsteins insikter skulle ha nöjt sig med dessa och inte intresserat sig själva forskat vidare, utan bara börjat kalla sig newtonister och einsteinister, på det sätt som de som fick del av Jesu Kristi insikter eller Buddhas började kalla sig kristna och buddhister och konstruerade färdiga trossystem. Då hade vetenskapen stagnerat.

En vetenskapsman måste visa någon vidareutvecklad kunskap för att vinna respekt inom sitt område. En religiös person däremot behöver bara ta på sig prästkappa och säga sig företräda ett slags färdigt trossystem!

Men även religionerna skiljer sig åt i graden av öppenhet och vetgirighet. Buddhister och hinduer fortsätter att söka ytterligare insikter, medan de kristna kännetecknas av att bara tro. Att tro på en färdig religion är ett krav från de ledare som tagit kappan på.

Det vetenskapliga och det andliga sökandet kompletterar varandra. En känsla av antagonism mellan dem är ett trångt seendes verk. Vetenskap sysslar med vad som är mätbart, religion är en strävan efter att upptäcka och förstå det icke mätbara. En vetenskapsman är inte intelligent, om han förnekar existensen av något icke mätbart.

Det finns mycket som ligger bortom den strikta vetenskapen. Därför måste det vetenskapliga och det andliga sökandet gå hand i hand. Vi måste inte bara förstå lagarna för den externa världen omkring oss, utan också upptäcka den goda ordningen, med kärlek, medkänsla, frid och harmoni, i våra medvetanden. Mänsklig förståelse är ofullständig så länge som den inte täcker verklighetens båda aspekter, materia och medvetande.

Professor Krishna sa att om vi skall kunna avvärja den kris som den nutida civilisationen möter, måste utbildningen vara inriktad på att skapa ett sinne som är både vetenskapligt och andligt sökande. Att utifrån ett sekulärt tänkande förkasta allt andligt sökande tillsammans med all religiös tro är som att kasta ut barnet med badvattnet.

Det andliga sökandet gäller de goda inre värdena, hur dessa skall uppnås, och hur de dåliga inre värdena skall kunna undvikas. Det andliga sökandet är ett sökande efter självkänedom och inre potential, och goda gärningar är en följd av denna kännedom.

De inre värdena är universella liksom den vetenskapliga kunskapen. Liksom det inte finns något sådant som indisk vetenskap eller amerikansk vetenskap, utan bara en vetenskap, så finns det bara ett andligt/religiöst sinne, det sinne som kommit fram till kärlek, medkänsla, frid och harmoni. Detta sinne är inte hinduiskt eller kristet eller buddhistiskt. Sådana uppdelningar har uppstått genom

att religionerna har förlätt oss att se skillnader, vilka i verkligheten endast är yttre. I det sant andliga/religiösa sinnet finns en strävan efter en sanning som ännu inte är uppenbar. Vetenskapen strävar också efter sanningar som ännu inte har uppenbarats.

Religiösa illusioner skiljer oss i separata religiösa samfund. De inre andliga värdena är gemensamma för alla.

Den som vill läsa mer av föredraget eller av andra texter av liknande slag, kan vända sig till Krishnamurti Center i Stockholm eller till Teosofiska Samfundet, Karlaplan 5B, 114 60 Stockholm.

Vi har också lyssnat till professor Krishnas föredrag om relationer med våra medmänniskor.

Han framhöll den sora gemensamma illusion som mänskligheten tycks ha lidit av sedan urminnes tider, den att vi är så olika – och att olikheter betyder fiendskap. Medan vi i själva verket är mycket lika och endast litet och ytligt skiljer oss från varandra genom sådant som tro, kultur, matvanor, kläder och hudfärg och vissa små skillnader i utseende.

Det är på grund av illusionen om vår olikhet som vi krigar mot varandra.

Rent biologiskt är alla människor så lika att vi borde kunna känna oss som ett stort brödraskap.

Om vi inte inser vår likhet med varandra och lär oss att leva därefter, utan fortsätter att förgöra varandra, så kommer vår art att utplåna sig själv och sina livsbetingelser.

Samma illusion ligger till grund för fiendskap mellan människor på det individuella planet.

Precis som det har funnits stora vetenskapsmän som Einstein, Newton och Galilei, har det funnits stora andliga lärare. Människor respekterar dem för att de kom fram till vissa höga principer, såsom kärlek, medkänsla och ett universellt medvetande som inte var skilt från resten av världen. Men vad gjorde deras efterföljare? De sa: Denne man är vår guru, vår frälsare, vår ledare – låt oss följa i hans spår, låt oss tillbedja honom. Så bildades religioner, färdiga trossystem. De troende sökte inte vidare, utan var nöjda med vad de fått veta. Inom vetenskapen däremot söker man alltid vidare och når ständigt ny kunskap.

Hur undersöker man det paranormala?

Bland allmänheten finns märkliga paranormala upplevelser i stor mängd. Vi kan ta ett exempel. I förra numret nämndes en händelse som författaren Jan Fridegård berättar om i sin bok "Den gåtfulla vägen" (1963). Han upplevde att hans döde far talade till honom från "andra sidan" genom en trumpet som svävade fritt i luften. Fridegård kände igen faderns ordval och dialekt.

Det verkligt intressanta här är att Fridegård nämner att han flera gånger förde sina händer runt omkring trumpeten och konstaterade att det inte rörde sig om något fusk med trådar som höll trumpeten uppe.

Hur hanterar nu "kritiska parapsykologer" en redogörelse som denna?

Det vet jag inte. Kanske skrattar de bara åt Fridegård och hans "orimliga" påstående. Säkert är att de påpekar att detta inte är ett vetenskapligt experiment. Troligen tillägger de att det därför är ointressant, annat än möjligen från psykologisk synpunkt. Det enda som har något värde, menar de nog, är väl kontrollerade experiment, dvs exakt forskning.

Men den inställningen är felaktig.

En rimlig psykologisk bedömning är att välbegåvade Jan Fridegård, en av de stora i svensk skönlitteratur, verkligen förde sina händer runt den svävande trumpeten, precis så som han skriver att han gjorde. Detta måste anses vara mer sannolikt än att han misstog sig eller har svamlat runt upplevelsen. I alla händelser är det fullt möjligt att tänka sig att Fridegård talar sanning – om man nu inte sitter fast i ett mekanistiskt-materialistiskt tänkande om världen.

En viktig vetenskaplig verksamhet kan vara att beskriva paranormala händelser, så som de iakttagits, rapporterats, upplevts. Beskrivningar kan vara en inledande del av ett parapsykologiskt arbete.

Beskrivningar av ESP- och PK-fenomen, som rapporteras, innebär att man inte nonchalerar sådana rapporter. Man erkänner att de finns och att de utmanar den etablerade mekanistiska världsbilden. Man sopar dem inte under mattan. Med beskrivningar av upplevelser är en del vunnet. Det framgår att de rapporterade fenomenen måste förklaras. Så länge detta inte skett, är de oförklarade.

Min uppfattning är att parapsykologer bör träda ut ur laboratoriernas begränsade värld och intressera sig för de ganska kraftfulla paranormala händelser som uppenbarligen förekommer. I stället sysslar större delen av parapsykologerna idag med laboratorieundersökningar i Rhines efterföljd av fenomen som är så svaga att det är svårt att konstatera dem.

Så: förbise inte paranormala fenomen i verkligheten utanför laboratorier!

Kameror för stillbilder och för film kan utgöra en del av utrustningen, liksom vanliga bandspelare.

Fallet Natasja Demkina

Vi skrev i nr 4 om ryskan Natasja Demkina och ett test av henne som amerikanska skeptiker gjort. Den svenske skeptikern Jesper Jerkert tar upp fallet på Vetenskap och Folkbildnings hemsida under rubriken "Röntgenflicka misslyckas i test". Han skriver att Natasja, 17 år, har väckt uppmärksamhet i Ryssland genom sin påstådda förmåga att se in i människors kroppar utan några hjälpmedel och bl.a. diagnostisera sjukdomar. Hon har kallats "flickan med röntgenblicken" och liknande. Hennes mamma säger att hon aldrig misslyckas.

"I förväg var alla överens om att fem rätt av sju skulle krävas för att det skulle vara värt att gå vidare med Demkinas påståenden och lägga upp ännu striktare test. Demkina fick fyra rätt och misslyckades således."

Men fyra rätt innebar inte ett klart misslyckande. Det var i stället ett anmärkningsvärt bra resultat. En rimlig slutsats är att Natasja Demkina bör studeras vidare av objektiva forskare. Vi kan få anledning att återkomma.

Jesper Jerkert skriver att "de Demkina-troende förstås har dragit igång operation bortförklaring (i Sverige t.ex. Sällskapet för Parapsykologisk Forskning)". "Anhängarnas kritik handlar främst om att testet inte skulle ha varit lämpligt för att testa Demkinas förmågor. Så dumt att Demkina inte meddelade det – hon hade själv godkänt testförfarandet flera dagar i förväg. Anhängarna har också påpekat att fyra rätt av sju är ganska bra, och att sannolikheten för ett så bra resultat av en slump är ca 1/50. Beräkningen är korrekt men dessvärre irrelevant. Testet var ju inte blint. Även om Demkina inte har någon paranormal förmåga kan man därför inte förvänta sig ett resultat så dåligt som på slumpnivån."

(Att testet inte var blint betyder här att de sju testpersonerna inte kunde skämmas av utan iaktas av Natasja. Hon sägs nämligen inte kunna se genom upphängda tygstycken. De sju personerna försågs dock med solglasögon för att minska Natasjas möjlighet att avläsa reaktioner.)

Natasja Demkina och hennes omgivning insåg inte i förväg svårigheterna under de för henne ovana förhållandena. Hon upplevde en ovänlig atmosfär under skeptikertestet. Vi vet att sådant kan vara förödande för paranormala förmågor. Men detta nämner förstås inte Jerkert.

Den välkända försöksledareffekten innebär att vänligt inställda sympatiska forskare kan få försökspersoner att lyckas bra i test, medan negativt inställda forskare kan ha en motsatt inverkan. Fenomenet förbises alltid av skeptiker, eftersom det visar att skeptiskt inställda forskare inte bör syssla med studier av påstått paranormala fenomen.

Om Natasja och henne närstående personer inte varit övertygade om att hon skulle lyckas, hade se säkert undvikit att ställa upp på testet. De trodde att det skulle gå bra. Moderns erfarenhet var ju att Natasja alltid lyckas. Deras villighet att ställa upp på ett vetenskapligt test talar till deras fördel.

Tankar vid sidan om etablissemangen

2000-Talets Vetenskap

Tidskriften 2000-Talets Vetenskap har en hemsida,

www.2000taletsvetenskap.nu,

som är värd ett besök.

Självmedvetet betecknar sig tidningen som den som törs tala när andra tiger.

Mycket handlar om hälsa.

Här nedan litet text för att ge våra läsare en aning om innehållet.

Vår friskhet beror i hög grad på vår födas friskhet. När vi kokar maten, sjunker dess friskhet och alla dess enzymer dödas. Det säger professor Toivo Rautavaara. Han förklarar att det finns en mängd rön om råkostens fördelar i jämförelse med upphettad mat, och han är förvånad över att läkare, dietister och näringsforskare inte tar dessa rön i beaktande.

Rautavaara anser att vegetarisk råkost botar sjukdomar. Redan från förra seklets början har dr Bircher-Benner och hans efterföljare med bland annat råkost botat flera svåra sjukdomar.

"Vi äter för mycket och motionerar för litet" och "vegetarisk mat är lika effektiv som medicin", säger docent Michael Sjöström, som förestår Karolinska Institutets enhet för näringslära. Han påpekar också att kampen mot ohälsan bland annat är en kamp mot starka ekonomiska intressen: köttindustrin, sockerindustrin, läkemedelsindustrin.

Om Are Waerland står det på 2000-Talets Vetenskaps hemsida bland annat att han gick i strid mot den raffinerade födan – det vita mjölet, det vita sockret och det vita brödet. Dessa produkter hade berövats det mesta av mineraler, vitaminer och fibrer. Hans mest berömda uttalande citeras: "Vi har inte med sjukdomar att göra utan med livsföringsfel. Avskaffa livsföringsfelen

och sjukdomarna skall försvinna av sig själva." Waerland förlöjligades av den dåvarande medicinen. Idag är flera av hans idéer erkända som sanningar, men det finns fortfarande en stor eftersläpning i den medicinska världen beträffande de insikter som Waerland hade.

"Are Waerland föddes 1876 i Finlands svenskbygder. Av egen sjukdomserfarenhet insåg han hur det ofta går fel om vi som passiva objekt överlåter ansvaret för vår egen hälsa till läkarna, till sist är det bara vi själva som kan ta ansvar för vår hälsa, först då kan vi bli herrar över vårt eget hälsoöde – och därmed vårt livsöde."

Läkaren Vernon Coleman är en stor medicinsk bråkmakare i Storbritannien, författare till boken "How To Stop Your Doctor Killing You".

Han skriver bland annat att medlemmar av etablissemangen tvingas stödja etablerade teorier, dels eftersom de inte har intellektuell bredd i sin intelligens för att hantera något nytt och dels eftersom personlig och professionell avundsjuka gör dem ovilliga att erkänna några som helst nya och kreativa idéer, vilket kunde resultera i att vetenskapsmän utanför etablissemangen skulle få allmän respekt och ära.

Ett hundratal män i 35-årsåldern med prostatacancer i ett tidigt skede ingick i en amerikansk vetenskaplig undersökning. De hade valt att inte behandlas konventionellt utan att i stället lägga om sina levnadsvanor; de åt en fettsnål vegetarisk kost med mycket grönsaker, frukt och spannmål. De motionerade dagligen och ägnade sig också åt yoga och meditation.

De jämfördes med en kontrollgrupp som fick konventionell cancerbehandling. Det visade sig att tillväxten i cancercellerna hämmades nästan åtta gånger mer än i kontrollgruppen. Forskarnas slutsats blev:

stora livsstilsförändringar kan påverka tidig prostatacancer.

Adress: Föreningen SARA, Gångbrogatan 2, 372 37 Ronneby.

Du skall aldrig lita på en expert, för det finns alltid en annan expert som hävdar motsatsen.

Bertrand Russell

Det tycks vara en allmän uppfattning att modern cancerbehandling har nått en gräns med de medel som idag står till buds.

Professor Ole Didrik Laerum

Medicinen har delat upp den sjuka människan i små fragment, och varje fragment har sin specialist. Genom att koncentrera all uppmärksamhet på ett litet område av kroppen försäkras sig specialisten om att hans kunskap om resten kommer att vara så rudimentär att han är ur stånd att förstå även den del han specialiserat sig på.

Professor John Ryle

Om vi önskar livskvalitet och en god hälsa, måste vi också ha en personlig livsfilosofi som understödjer livet och inte bryter ned det. Läkare och sjukhus kan hjälpa oss över akuta sjukdomar, men enbart med konstruktiva livsåskådningar kan vi hålla oss friska i det långa loppet.

Sören Ventegodt

Balsam för sinnet

Rastplatser – vandringsdikter. Eva Jagrell. Solrosens förlag, Västerås 2005.

Laholmsbon Eva Jagrell utgav sitt första lyriska verk, "Dansa min själ", redan 1975 och har med den nu aktuella titeln givit ut tio böcker. Hon har en bakgrund som lärare och gav tillsammans med Gunilla Boman 2003 ut "Vägsjälén – en grupp kvinnors väg till självkänedom och läkning" som anmälts i Sökaren. Då handlade det om vittnesmål från en kurs i personlig utveckling, något som också ligger Jagrell varmt om hjärtat. Hon har även använt poesi i sin undervisning i svenska för invandrare, som ett sätt och locka fram kreativiteten hos envar.

Den 46-sidiga boken "Rastplatser" har fyra motivkretsar: Rytmen, På fjället, Kring torpet och I Buddhaland.

Dikterna är snabba impressioner, luftiga ögonblicksbilder, uttryckta med enkla ord och har, tycker jag, just rytmiska, nästan dansanta kvaliteter. De ackompanjeras av makens Bengt Forssbergs fjäderlätta och väl genomförda färgakvareller.

Jagrell uppfattar betraktandet av naturen och i synnerhet fjällvärlden som ett meditativt tillstånd som det är möjligt att sjunka in i. "Livskänslan stegrar, själen får vingar och anden fröjdas", skriver hon i en av de prosatexter som inleder respektive motivkretsdel.

Så här kan det se ut:

Högt på snöslutningen
syns vildrenarna
som myror i sin stack
någonstans
lyfter en ängspiålrka
sänker sig igen
djupt i en människa
ropar friheten

I Buddhaland får vi några glimtar från och

Mångahanda ljud
ihåliga
som främlingsskapet
ständigt sökande
den osökbara
upplysningen

kring det thailändska klostret i Takua Pa:

Efter ett flertal genomläsningar känns Jagrells eftertänksamma och liksom mjukt pulsvis frammanande fraser som balsam för mitt hektiska sinne.

Gunnar Martin Aronsson

Lev kreativt!

Det sjunde steget. Om kreativitet och att finna sin livsrytm. Eva Sanner. Natur och Kultur 2005.

Det finns många böcker om kreativitet. Här har frilansjournalisten och kursledaren Eva Sanner tagit fasta på en stegsmodell som är inspirerad av bland andra psykosyntesens upphovsman Roberto Assagioli och psykologen Andrea Bocconi. "Jag kände genast igen de olika stegen, eftersom de stämde med mina egna erfarenheter av musik, skrivande och andra kreativa aktiviteter", konkluderar författaren, som själv dessutom är utövande psykosyntesterapeut.

Stegen är följande: förväntan, intention, förberedelse, flöde, överblick, finputsning och "tillbaka till tomheten".

Några objektivt givna steg finns förstås inte. En äldre modell innehåller fyra steg: förberedelse, inkubation, insikt och verifiering medan "flow"-författaren Mihaly Csikszentmihalyi nämner fem.

Det är en smula förvånande att den i mitt tycke intressantaste fasen, inkubation – då det omedvetna bearbetar alla data som insamlats i en medveten intention – fått ett förhållandevis litet utrymme i Sanners framställning, men kanske det beror på att materialet har en överlag praktisk inriktning. Några teorier om vad som egentligen "hän-

der" inom oss under idéskaparfasen nämns dock summariskt, bland dem Deepak Chopras hinduistiska metafor om "det universella fältet av oändliga möjligheter", varur allt skapat hämtar sin näring.

Överlag är det en rekommendabel och väldisponerad bok. Sanner går igenom de olika hinder som kan dyka upp på idéns väg till fullbordan, exempelvis "den inre kritikern", avund, skam, rädsla för att misslyckas, rädsla för att lyckas – jodå!, tvekan inför att välja och brist på uthållighet.

Några av hjälpmedlen är tillit, att alliera sig med likasinnade, att meditera (och därigenom distansera sig från tanke- och känslöflödet) och att rådfråga en mentor, dvs en person som redan är väl förtrogen med vägen.

Sanner har inhämtat stoff från tidigare internationell forskning, illustrerar med tankeväckande anekdoter och fabler men har också intervjuat olika svenska kreatörer om hur de tänker och verkar, exempelvis författaren Ernst Brunner, trombonisten Christian Lindberg och formgivaren Mats Theselius.

Varje kapitel avslutas med små övningar, avsedda att locka fram läsarens kreativa potential. När vi sedemera nått det sjunde steget, fasen av "fullbordan och överlämnande", skall vi, enligt Sanner, fira genom att exempelvis äta gott, leka och att njuta.

Undertiteln, att hitta sin egen kreativa rytm, handlar om att förstå att vi efter en kreativ process inte genast skall ta tag i något nytt, utan istället städa ut, släppa taget och vila.

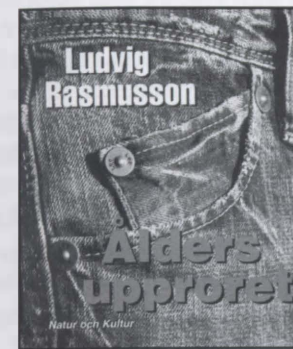
I "tomheten" som följer skapas ett slags andligt vakuum, vilket gör att inspirationen naturligt kommer att söka sig dithän. Därför är också detta en mental övning i att kunna hantera begreppet döden, själva den tänkta frånvaron av aktivitet och livfullhet. Men då tillvaron enligt Sanner handlar om cykler, har envar en möjlighet att förstå att efter döden eller "tomheten", kommer dess motsats att födas. Skapandets sjunde steg är alltså samtidigt gryningen till nästa plats första steg.

Litteraturhänvisningar, med företrädesvis svenska titlar, kompletterar verket.

Gunnar Martin Aronsson

När du skapar är du en magiker.

Ur Eva Sanners bok

En bok om pensionärer

Åldersupproret. Ludvig Rasmusson. Natur och Kultur 2005.

Ludvig Rasmusson, journalist och författare (född 1936, en vital icke-pensionär) har skrivit en bok om pensionärerna, vilka trots erfarenhet och kompetens för det mesta skjuts åt sidan till förmån för yngre.

Politiker pensioneras tidigt. Ytterst få över 65 representerar svenska folket i riksdagen, ty de gamla skall bort och ersättas av yngre vitala krafter. Men, menar Rasmusson, "ju fler över sextio vi plockar bort i Sverige, desto mer kompetens förlorar vi". Man tror att äldre politiker bromsar utvecklingen, men "inom ungdomsförbunden renas nytänkarna tidigt bort". Många politiker är broilers som hela sitt vuxna liv levit i politikervärlden, utan erfarenhet av vanligt arbetsliv.

Att pensionärerna idag är friskare än förr, upprepar Rasmusson gång på gång. Tyvärr är det inte riktigt sant. De stora och svåra sjukdomarna breder ut sig alltmer och går allt längre ner i åldrarna, såsom cancer och diabetes – fast de sjuka hålls vid liv av mediciner och genom kirurgi. Sjukskrivningarna ökar, och den genomsnittliga pensionsåldern ligger idag på 59 år, fastän den lagstadgade är 65. Folk lever allt längre, men det betyder inte att de är friska.

Rasmusson inser inte att människor idag lever fel och därför blir allt sjukare. En hälsoförstörare är det raffinerade, vita, sockret – våra livsmedel formligen dränks i fabrikssocker, som är en konstprodukt; det tillsätts slentrianmässigt den mesta maten, till och med morotssaft ibland. Ett annat livsföringsfel är stillasittandet.

Ludvig Rasmusson tror att det krävs nya stora medicinska framsteg för att vi skall fortsätta att bli äldre och friskare. Det är ett misstag. De syntetiska mediciner som läkare skriver ut, ger biverkningar som inverkar negativt på folkhälsan. Det viktiga är att folk börjar leva sundare genom att röra på sig och undvika onaturlig och därmed farlig

mat. Och Rasmusson skriver faktiskt klokt att vi alla måste ta ansvar för vår hälsa, "äta frukt, motionera och leva ett intressant liv". Ja, han är faktiskt en propagandist för motion. "Om äldre svenskar rörde sig mer skulle de klara sig utan en massa medicin."

Rasmusson anser att pensionsåldern måste höjas, eftersom de äldre är så friska och många vill fortsätta att arbeta efter 65 och eftersom pensionärerna, som ökar i antal, blir en belastning på samhällekonomin. De blir för dyra. – Men vi har ju en stor arbetslöshet idag. Den skulle bli ännu större om pensionsåldern höjs. Vad vi behöver är nog "Gnosjöandan", folk som sätter igång nya företag, och vidareutvecklar gamla.

En kanske god idé som Rasmusson för fram är gradvis pension: "Man kan till exempel gå ner till trettiofem timmar vid sextio, trettio vid sextiofem och tredagsvecka vid sjuttio".

Som exempel på vad gamlingar kan uträtta tas Churchill, de Gaulle, Adenauer, Hans Blix, Lennart Nilsson och Ingmar Bergman. Som exempel på vad unga spolingar kan ställa till med nämns några romerska kejsare.

Det är en rolig, icke-tråkig bok som Ludvig Rasmusson har skrivit. Han förstår inte allt – men vem gör det?

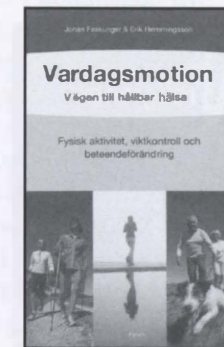
(Jag har forskat efter mina förfäder bland allmogen sedan 1700-talet. Det visade sig att 39 förfäder, där livslängden är känd, levde till i genomsnitt 71,7 år trots mycket och hårt arbete. Men de hade flera syskon som dog tidigt, ofta vid späda ålder. 4 blev över 90, 7 över 80. Idag lever svenska män till i genomsnitt 76 år och kvinnor till 81. Det är ingen stor skillnad mellan förr och nu.)

SM

Någonting bättre är redan på väg. Maria Scherer. Bonniers 2005.

Journalisten och TV-profilen Maria Scherer följer upp 2002 års "Du är inte ensam" med ännu en essäsamling.

Någonting bättre är redan på väg underblåser idén att det är möjligt att vara "livslycklig" oavsett uppdykande besvärligheter, att lyckan egentligen inte är beroende av yttre lyckohändelser, utan är ett resultat av den egna mentala inställningen. Insiktsfullt och medkännande beskriver hon, med exempel ur sin egen fatatur, korta berättelser och resonemang hur livet genom en så-

Rör på dig, Svensson!

Vardagsmotion. Vägen till hållbar hälsa. Fysisk aktivitet, viktkontroll och beteendeförändring. Johan Faskunger och Erik Hemmingsson. Forum 2005.

Författarna är båda fil. dr i fysisk aktivitet och hälsovetenskap, Faskunger med anställning vid Folkhälsoinstitutet och Hemmingsson vid Överviktseinheten på Karolinska universitetssjukhuset och Karolinska institutet.

Boken är informationstät, skriven mer i en saklig än medryckande stil.

Några citat:

"Våra kroppar fungerar som bäst när de får en daglig dos fysisk aktivitet, gärna 30 minuters motion eller mer."

"Många vanliga sjukdomar har samband med hur mycket, eller snarare hur lite, vi rör på oss. Exempelvis hjärt-kärlsjukdomar, typ 2-diabetes, högt blodtryck, cancer, depression och fetma."

"Hur mycket vi rör på oss kommer att vara avgörande för framtidens folkhälsa."

Enligt recensentens mening borde samhället ta i ordentligt för att få folk att motionera. Men det finns en tröghet, när det gäller att bryta vanda tänkesätt. "Vardagsmotion" puffar för kroppsrörelse.

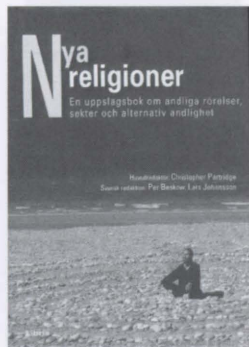
SM

dan medvetenhet kan ljusna betydligt.

Låsta relationer kan förändras om vi erkänner att vi gjort ett frivilligt val, eftersom vi då har kvar makten att välja bättre. Genom att aktivt stimulera vår självrespekt och vårt mod att gå över invanda gränser kan vi skapa oss ett mer fullödigt liv.

Scherer har ett behagligt, mildt tonfall. De lättlästa texterna innehåller för läsare av psykologitexter inget radikalt nytt, men kan säkert fungera som tankeställare och inspiration för en bred publik.

Gunnar Martin Aronsson

Många trosföreställningar

Det kristna bokförlaget Libris har (2004) gett ut "en uppslagsbok om andliga rörelser, sekter och alternativ andlighet". Det engelska originalet har titeln *Encyclopedia of New Religions*; det svenska namnet är mindre anspråksfullt: *Nya religioner*. Större delen av det 445-sidiga verket är översatt från engelskan av docenten i religionshistoria Per Beskow. Huvudredaktören heter Christopher Partridge och är professor i teologi och nutida religion; svensk redaktion är Per Beskow och Lars Johansson. Några av kapitlen är unika för den svenska upplagan. Bland de svenska författarna finner vi Håkan Arlebrand, David Ståhl och Liselotte Frisk.

Boken har 74 olika författare. Uppslagsorden behandlas ganska utförligt.

Eftersom Vedanta är den form av andlighet som intresserar mig mest, letar jag efter informationer om denna viktiga andliga filosofi. Men uppslagsordet Vedanta finns inte i boken. Vedanta nämns i ett kapitel om Ramakrishnarörelsen, men där mycket kortfattat och ytligt. Ramakrishnas efterträdare Vivekananda omtalas helt kort utan att man går in på dennes tankar om världen. Det står inte stort mer än att han "skulle bli berömd för sin framställning av Advaita Vedanta vid Världsreligionernas parlament i Chicago 1893". (På Sökarens hemsida ligger fem informativa artiklar om Vedanta.)

Advaita Vedantas uttolkare Shankara, som räknas som en av Indiens största filosofer, nämns med bara några ord (i en artikel om Yogananda) som den som formulerat läran om advaita (icke-två), en icke-dualistisk lära. "Denna monistiska betoning av att självet (*atman*) är identiskt med det absoluta (*brahman*) ligger till grund för The Self-Revelation Church of Absolute Monism och The Divine Life Church of Absolute Oneness." Enligt denna lära är varje människa i grunden gudomlig. "Människan är det gudomliga självet. Idealet för mänsklig existens är erkännandet av människans gu-

domliga natur, också kallat självförverkligande. När man förverkligar sitt sanna själv blir andligheten ens dagliga liv och gärning. Livet under ledning av en andlig vision skänker inre tillfredsställelse och världsfred." Enligt Swami Premananda är själen "lika oskiljbar från Gud som strålen från solen".

Någon artikel om den viktiga reinkarnationsläran har inte uppslagsboken, men reinkarnationstron nämns här och där i förbigående.

Aktsamhet om djur, och vegetarism, kan vara en betydelsefull del av en andlig etik. Vegetarism kan också ses som en oundviklig följd av att ta budet om icke-våld på allvar. Etisk vegetarism har inget eget kapitel i uppslagsboken, men nämns på flera ställen som ingående i någon lära. I Indien är ju vegetarism vanlig. Det sägs t ex i avsnittet om Sai Baba att "de flesta av hans anhängare är vegetarianer, eftersom de inte vill skada någon levande varelse".

Sai Baba har fått en liten artikel. Det sägs där försiktigt att rörelsen "har skakats av uppgifter". "Några har tagit avstånd från gurun, och Gimleskolan, som verkat i Sai Babas anda, har stängt." "Uppgifterna berör ././ bland annat att gurun fuskar i samband med sina mirakler samt sexuellt utnyttjar unga män och pojkar."

Under rubriken "Rörelser med bakgrund i indiska religioner" finns bland andra Ananda Marga, som har ett litet antal anhängare i Sverige. Det står att denna rörelse "skiljer sig från många nutida hinduiska rörelser genom att lägga vikt vid sociala och politiska frågor. Målet är att förverkliga och befria självet, men också att tjäna mänskligheten och den sociala och politiska utvecklingen".

Om Aurobindo läser man att han "lärde att universum är en evig verklighet, ett enda väsende och ett medvetande. Alla väsenden förenas i detta, men de är åtskilda på grund av okunnighet om sitt sanna jag".

Håkan Arlebrand har skrivit om esoterismen. Vi läser: "Trots stora inbördes olikheter har esoteriska åskådningar vissa gemensamma drag. Universum uppfattas som en helhet, i vilken någon form av aktiv gudomlig kraft verkar."

Om psykedelisk andlighet har Christopher Partridge skrivit. Han tar främst upp författaren Aldous Huxleys erfarenheter av psykedeliska droger. "Huxley blev övertygad om att de förändrade medvetandetillstånd som uppstod i själva verket var mystiska upplevelser och att droger banade en väg för en större och sannare erfarenhet av verkligheten. ././ Han slogs inte bara av regnbågsskimmret över den värld han hade

inträtt i. På ett djupare plan berördes han av sin känsla av att vara ett med verkligheten, en verklighet som han upplevde som gudomlig till sitt väsen. ././ En av Huxleys främsta idéer var att den psykedeliska upplevelsen direkt överensstämmer med de upplevelser som återges av mystiker inom världsreligionerna..." Aldous Huxley och andra entusiaster menade att de psykedeliska drogerna var ofarliga. Men den uppfattningen framstår idag som högst tvivelaktig.

Ett kapitel om new age, skrivet av en engelsk lärare i astronomi och astrologi, är dåligt och bör bytas ut i en ny upplaga. Inom de starkaste delarna av new age-rörelsen finns utomordentliga tankar, som förtjänar respekt och ett positivt intresse.

Ett par avsnitt handlar om UFO-relaterade andliga rörelser. Typiskt är kanske ett budskap från rymdvarelser till den amerikanske kontaktmannen George Van Tassel (1952). Här ett kort citat: "Var hälsade, ni varelser på Shan (det vill säga jorden)! Jag hälsar er i kärlek och fred. Min identitet är Ashtar, kommandant över kvadra-sektorn, patrullstationen Schare, alla projektioner, alla våglängder. Hälsningar genom De sju ljusens råd, du har förts hit och har blivit inspirerad av det inre ljuset för att hjälpa dina medbröder."

Artikelförfattaren skriver att "om man närmare undersöker det religiösa innehållet i dessa utomjordiska budskap finner man en slående likhet med ganska välbekanta jordiska drag i moderna teosofiska eller esoteriska traditioner".

Raëlianismen, som är en UFO-religion med anhängare även i Sverige, har fått ett kapitel. Upphovsmannen är fransmannen Claude Vorilhon, alias Raël, som påstår sig ha kontakt med utomjordingar. Bland annat säger raëlianerna att Jesus avlades vid en förbindelse mellan Maria och en av de "utomjordiska skapare" som frambragt mänskligheten.

Lars Johansson har skrivit om kanalisering (som är ett "medialt" fenomen av det slag som spiritualismen bygger på). Bland de kanaliseringarna nämner han Helen Schucman med *A Course in Miracles*, Jane Roberts, som är kanal för "Seth", Sture Johansson, som förmedlar visdom från "Ambres", Edgar Cayce, David Spangler, Doris Ankarberg, Helena Montelius och Neale Donald Walsch. Om Walsch läser vi att han "...berättar inledningsvis att han i ren frustration skriver några frågor till Gud på ett papper. Men

handen stannar kvar på arket, som om den hålls kvar av en osynlig kraft, och sedan börjar pennan röra sig av sig själv".

Som källa till de kanaliserade budskapen anges högt stående väsen i andevärlden, men även till exempel naturandar, utomjordingar, valar och delfiner, änglar, Jesus, Gud själv eller den yttersta verkligheten. Budskapens innehåll varierar, men gemensamma teman finns.

(Trans, inre röst och automatisk skrift är några vanliga former för kanalisering.)

Som en kommentar kan sägas att dessa som kanaliserar inte själva hittar på budskapen så som en del kritiker gör gällande. De drabbas i stället av ett fenomen som griper tag om dem. Vid automatisk skrift är det faktiskt så att handen rör sig utan personens medvetna vilja.

Om spiritualismen sägs att alla spiritualister förenas i övertygelsen att människans själ lämnar kroppen efter döden. Den kan sedan stiga upp till en högre andlig nivå eller återfödas, eller också bli ledsagare för de levande. "Spiritualismens viktigaste angelägenhet är att hjälpa församlingsmedlemmar att få kontakt med sina andliga ledsagare, som sedan bistår dem under livet." Men det är recensentens erfarenhet av spiritualismen att det viktiga är att med hjälp av s k medier förmedla kontakt med avlidna närstående och ge en övertygelse att själen överlever kroppens död; beträffande reinkarnationsläran är det nog så att många spiritualister tror på reinkarnationen, men andra gör det inte.

New Thought är ett samlingsnamn för en rad rörelser med kristen grund som betonar tankens förmåga att förändra livet. Enligt Phineas Quimby beror sjukdom på felaktiga tankemönster. En lärjunge till Quimby var Mary Baker Eddy, som grundade Christian Science.

En huvudtes i Christian Science (Kristen Vetenskap) är att sjukdom beror på felaktigt tänkande. "Grundtanken i Christian Science är att Gud är Ande och att Anden därför är den yttersta sanningen och verkligheten. Allt som Gud skapar, återspeglar denna andliga verklighet som är ren, fullkomlig och harmonisk. I detta såg Mary Baker Eddy den sanning som botade sjuka, den barmhärtiga andliga kärlek som Jesus uttryckte i sin helande verksamhet." Mary Baker Eddy ansåg att Bibeln är en inspirerad och trovärdig vägledare till hälsa och att den kärleksfulle och allsmäktige Guden är närvarande överallt

och att han alltid tar hand om sina älskade barn, som är skapade till hans avbild och likhet.

A Course in Miracles är en text kanaliserad av den amerikanska psykologen Helen Schucman (svensk översättning *En kurs i mirakler*). "Schucman som var ateist och inte trodde på paranormala fenomen, började 1965 höra en inre röst ././ skrev ner kursen stenografiskt..." Källan anges i texten vara Jesus. "Miraklerna som titeln anspelar på är inte yttre handlingar utan förnimmelsen av att det inte finns något som är åtskilt från Gud. Den grundläggande tanken påminner om den icke-dualistiska Advaita Vedanta så som den framställdes av den hinduiska filosofen Shankara på 700-talet e. Kr. Förnekandet av det ondas existens för tanken till Christian Science..." Men vad som inte nämns är att Helen Schucmans familj under hennes tidigaste år var med i New Thought-rörelsen. Det kan varat tankar därifrån som kommit upp i det stora kanaliserade budskapet.

Kollektivet Findhorn finns med i uppslagsboken. Det sägs vara "ett av de största och mest inflytelserika andliga kollektiven i väst". (Man får väl säga att det är ett kollektiv av new age-typ, med många praktiska verksamheter.)

Om Martinus berättas det att han hade en stark ljusupplevelse, vilken formade sig till en Kristusgestalt som steg in i och blev ett med hans eget väsen. Senare hade han en ännu starkare ljusupplevelse, som han kallade "det gyllene elddopet". Det var en storslagen vision av de kosmiska sammanhangen. Han hade uppnått "kosmiskt medvetande", tyckte sig ha fått kännedom om hur universum fungerar. Martinus betecknade sin kosmologi som "andlig vetenskap".

En intressant gestalt inom enhetsmystiken är den kanadensiske psykiatern Richard M. Bucke. Han tas upp helt kort i ett avsnitt om bakgrunden till transpersonell psykologi. Hans inflytelserika bok *Cosmic Consciousness* "handlar om människors glädjefyllda erfarenheter av att hela universum utgör en levande och ordnad närvaro". Bucke och andra enhetsmystiker borde ha kunnat få ett eget avsnitt i boken.

Om teosofin läser vi att "människorna uppfattas som förkroppsligade gnistor av gudomen, och de kan återvända till sitt ursprung genom en rad inkarnationer. Karmas lag är den mekanism som avgör

villkoren i kommande liv." Teosofin går tillbaka på ryskan Helena Petrovna Blavatskys skrifter. Hon menade att hon hade "upptäckt en hemlig vishetstradition, som var religionens källa och ursprung".

Den unge Jiddu Krishnamurti, född 1895, utsågs av ledande teosofier till den kommande världsläraren. Men 1929 bröt han med Teosofiska Samfundet och lärde sedan att ingen religion, lärare eller organisation kan förmedla sanningen till dem som söker den.

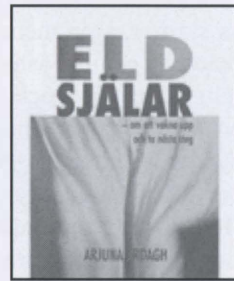
Astrologi och tarot har egna kapitel. Om astrologin får läsaren veta att den är den mest utbredda formen av nutida ockultism. I den engelsktalande världen finns det sannolikt mer än 10 000 professionella astrologer som betjänar mer än 20 miljoner klienter! – En tarotlek används för spådom.

Jag har här skrivit om andlighet av en viss typ, oftast med österländsk prägel, eftersom det är detta som i första hand intresserar mig. Men boken tar upp all slags andlighet – även satanismen. Ja, det kan faktiskt vara litet respektabelt att vara satanist, om detta främst innebär en mörk livssyn. Och vill man vara rolig, kan man säga att vi människor nog litet till mans är satanister, anhängare av satans själviska lära mer än av Kristi förkunnelse om nästa kärlek.

Bl a följande trosriktningar har fått egna artiklar i uppslagsboken: Aetherius Society (George King), human potential movement (Abraham Maslow, Carl Rogers, Fritz Perls m fl), Neuro-Linguistic Programming, Neale Donald Walsch, Den nionde insikten, Scientologikyrkan, Jasmuheen och breatharianerna, Benjamin Crème, Jag Är-rörelsen, Alice A Bailey och Arkanskolan, Gurdjieff och Ouspensky, antroposofin, rosenkreutzarna, asatron, schamanismen, Falun Gong, Feng shui, Reiki, Divine Light Mission, Skandinavisk yoga och meditationsskola, Osho-rörelsen, Eckankar, Krishnarörelsen, tantrismen, TM, Brahma Kumari, Sufirörelsen, Bah'î, Moonkyrkan och Nya kyrkan (Swedenborg).

Det finns religioner för många smakriktningar. Religiösa föreställningar är inte sällan bisarra, men där finns också tankar, inte minst inom etiken, som är värdefulla och bidrar till en förbättring av mänskligheten. Fast vad som är sanning är inte lätt att veta.

SM

En glödhet bok

The Translucent Revolution – How People Just Like You are Waking up and Changing the World – så heter Arjuna Ardaghs tegelsten (över 500 sidor) i original. Anledningen till att jag kallar den glödhet är inte att "Eldsjälar" blev titeln på svenska upplagan (utgiven av Energica och översatt av Curt Jonsson) utan mer att boken innehåller hett stoff som alla kan ha nytta av. Det är inte bara beskedliga röksignaler som når oss, snarare en nödvändig brandbomb. Om kritiserade politiker och maktthavare läser boken, kan man dock undra om Arjuna skulle behöva livvakter.

Nu är det inte så att boken är ett soloframträdande utan snarare får vi lyssna på en orkestersymfoni, där många av världens ledande inom andlighet får göra sin stämma hörd. Eckhart Tolle, Byron Katie, Gay & Kathlyn Hendricks, David Deida, Andrew Cohen, Margot Anand, Jean Houston och Neale Donald Walsch är några exempel. Berättelser om andra och citat är en röd tråd genom boken. Dessutom lägger Arjuna stor vikt vid att sätta fingret på våra myter runt andlighet.

Arjuna menar att det här med en slutexamen kallad "upplysning" är förlegat. De flesta som han har intervjuat i gruppen "radikalt uppvaknade" vill inte förknippas med det ordet. Om någon ville det, tackade Arjuna för sig! Annars har han intervjuat och frågat både hög och låg och funnit att s k genomlysta människor finns att hitta överallt numera. Det bästa med det hela är att dessa människor är engagerade i livet och världen på ett osjälviskt sätt, och vi får exempel från livets alla områden – relationer, sex, hälsa, föräldraskap, utbildning, företagande, religion och konst – vad vi har att lära och inspireras av.

Naturligtvis får vi en grundlig presentation av vad det radikala uppvaknandet kan innebära och vad som kännetecknar genomlysta människor. Det är inte bara att ljuset skiner genom dem och att de

har ett "glödande utseende", som det står i en broschyr. Känner du igen dig?

- De har bytt krampaktig självupptagenhet mot samhörighet
- de är ej längre sökare eller anhängare till organiserad religion (undantag finns)
- de har hoppat av ekorhjulet av att behöva vara någon eller behöva någonting
- de är ärliga och humoristiska
- de lever livet som en konstform, där erfarenheterna ständigt fördjupas
- om de behöver göra några övningar är det för att de ödmjukt erkänner sina brister
- bara nuet är verkligt och de upplever frid och lycka utan anledning
- kärlek och medkänsla motiverar deras handlingar

Tro nu inte att jag fått med allt. Om du som jag någon gång blivit irriterad över hur någon s k uppvaknad betett sig får vi i boken en klar bild av att det förflutnas påverkan inte drar sig tillbaka i och med uppvaknandet. Olika personlighetsdrag och vanor finns kvar, men eftersom den radikalt uppvaknade (till skillnad från den som gör genomlyst sophantering och har sina genomlysta stunder) balanserar på en paradoxal knivsegg finns det en underliggande känsla av att allt är fullkomligt, samtidigt som kärleken kallar på inre städning. Läs sidorna 430–435 och du får med lite genomlyst bön på köpet!

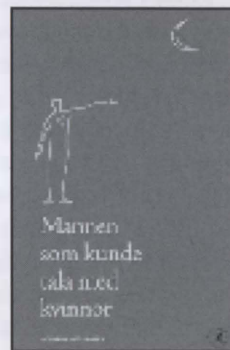
Den som inte är genomlyst är enligt Arjuna fångad i IAGO-transen. Iago var namnet på en figur i Shakespeares Othello och han stod för falskhet, intriger, och slutligen eldade han upp svartsjuka i Othello, så att det slutade i tragedi. I Arjuna's bok står IAGO för brist, åtskillnad, beroende, rädsla, misstänksamhet, strategier, oro och mycket annat. Bushregimen och många andra företeelser analyseras utifrån ovanstående.

Arjuna's expertfyllda tegelsten spar tid åt oss. Vi blir presenterade för en mängd intressanta aktörer på världsarenan och kan välja och vraka vilka vi vill bekanta oss mer med. Med intresse läste jag t ex om forskning som visade på att det egentligen inte är DNA som bestämmer allt i en människas kropp utan tolkningar av den genetiska koden. Det är alltså våra trosföreställningar som styr.

Själv hade jag gärna sett en uppdelning på två volymer, där alla övningar blivit placerade för sig. Vad vi än läser om, utmynnar det i förslag på övningar. Mot slutet får vi tolv sätt att putta in (det står faktiskt så) världen i genomlysthet. Det är en motvikt till undergångsscenarioet och katastrofscenariot vi först fått ta del av. Det finns också ett mirakelscenario, men slutorden kan sammanfattas med att Gud behöver vår hjälp.

Grattis till den läsning du har framför dig!

Agneta Milde

En bok till mannen

Mannen som kunde tala med kvinnor av Cornelia Södergren. Förlag Navigator Dialog 2005.

Detta är en manual. En handbok för män. Den är skriven på ett annat språk än många andra manualer. Den är skriven av en kvinna. Du får ta till dig det du tror att du förstår och göra ditt bästa för att överföra resten. Den är skriven med kärlek. Kärlek till Dig, mannen, mysteriet...

Precis så här står det på baksidan av denna bok och det stämmer bra med innehållet. Den man är inte född som kan finna något brukbart på varje sida, och förmodligen krävs det en mogen man för att det skall bli någon läsning av. Mot slutet av boken får även mindre mogna män, de som är fast i det aggressiva manliga beteendet också lite visdomsord, men jag betvivlar att någon sådan kommer så långt i texten.

Mannen som läser denna bok måste kunna känna in hur den vibrerar av kärlek och vara öppen nog för att Cornelia Södergren ibland kanske blir lite väl ambitiös i sitt åtagande att fostra den nya mannen. Stora partier av boken är fyllda med frågor och den seriöse läsaren skulle säkert kunna omvandla sin föreställningsvärld radikalt genom att svara på alla dem – helst skriftli-

gen men, vem orkar? En manlig läsare jag är bekant med skummade förbi frågorna i en väldig fart och kände sig inte ens ifrågasatt. Det kommer nämligen riktiga guldkorn senare i boken och det är synd om man ger upp för tidigt.

Var går det snett i en relation? Cornelia betonar om och om igen att det krävs kommunikation och en enveten satsning för att vi skall kunna ta oss förbi alla grunden. Den idag väl spridda uppfattningen att män och kvinnor liksom härstammar från vitt skilda planeter tycks ligga bakom även denna bok. Den kvinna som här presenteras är just så ombytlig som många män inte klarar, ena dagen ett PMS-monster och nästa en gudinna som har nyckeln till kärlekens skattkista. Vi får veta att det finns en kollektiv misstro mot mannen inlagd i det kvinnliga psyket som en följd av årtusenden av bristande respekt i det manliga beteendet. I en tid då varje kvällstidning rapporterar om missdåd mot kvinnor gäller det för mannen att inte ta det personligt om tilliten är låg. Det gäller också att inte ta som vana att använda nedvärderande ord om sin kvinna som "kärning" och liknande och att ta tillfällena i akt att uppföstra andra män.

Vi blir i boken bekanta med små vardagssituationer som beskrivs så att mannen skall kunna se allt ur det kvinnliga perspektivet. Även den ofta så vanliga situationen, när kvinnan efter år av moget övervägande plötsligt släpper bomben om skilsmässa tas upp. Mannen förstår ingenting, men kvinnan tycker att hon har gett tydliga signaler.

Hur skall mannen bete sig för att slippa det scenariot?

Den kvinna som är mall i boken vill att kärleken skall prioriteras högst på listan. Visst behöver mannen ha sina andra projekt, men det finns en Kärlek man kan få kontakt med via föreningen mellan man och kvinna och den är större än allt.

Kärleken med stort K gömmer sig om det här mötet är fyllt av könskamp, beroende och användandet av sin partner för könsdriftens skull. Cornelia Södergren skriver om ett sexuellt möte som är mycket anorlunda än det som oftast skildras i kvällstidningar och filmer. I det mötet lever polariteten och andligheten sida vid sida. Det är den man som lärt sig att vara närvarande som tar hem högsta poängen och för att komma dit krävs det en hel del. Närvaro är det som öppnar en kvinna helt och fullt och som dessutom läker hennes sår från det förflutna.

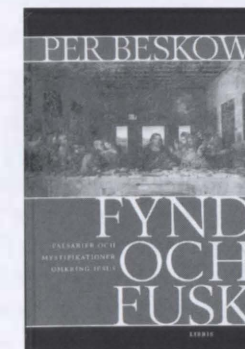
Din kropp kan ge dig mer njutning än dina tankar någonsin skulle kunna komma i närheten av. Tankar är bara surrogat och distraherar dig från att leva och älska på riktigt.

Cornelia Södergren

Cornelia skriver så vackert i den här delen av boken och man får då intrycket att hon vet vad hon talar om. Barry Long, som var känd för att i tal och skrift ge en ny syn på kärlekens möjligheter får ett tack på slutet. Cornelia har tagit del av hans undervisning och haft många år på sig att omsätta den i praktiken.

Den man som väljer att läsa boken och förändra något i sitt liv på grund av den får gärna skriva till mig på Sökaren och berätta. Det skulle vara så roligt om Cornelia lyckats så ett frö som i slutändan fröar av sig till frodiga kärleksplanter i massor.

Agneta Milde

Falskt om Jesus

1979 gav religionsvetaren Per Beskow ut "Fynd och fusk i bibelns värld" och 1981 "Jesus i Kashmir". I år har dessa böcker kommit i uppdaterat skick i en volym med titeln *Fynd och fusk* på förlaget Libris.

Det finns en rad berättelser om Jesus, vilka är klara förfälskningar. En av dessa är "De tolv heligas evangelium", som Per Beskow karakteriserar som ett "evangelium för vegetarianer". Jesus framställs här som stor djurvän: hans etik omfattar även djuren. Detta är naturligtvis tilltalande för alla som ogillar att djuren ställs utanför den kristna etiken.

Boken sägs vara "ett nyupptäckt, fullständigt, arameiskt urevangelium, utgivet på engelska av Rev. G. J. Ouseley, överfört från den tyska upplagan till svenska av Ebba Waerland". I mitt exemplar av skriften finns inget förlag angivet, och inte heller får man veta vem som skrivit det in-

tressanta förordet.

Berättelsen är säkerligen inte äkta, dvs den är inte historiskt sann.

Beskow:

"*De tolv heligas evangelium*, även kallat *Evangeliet om det fullkomliga livet*, är ingen urkristen källskrift, det har aldrig existerat på arameiska, och någon handskrift med evangeliet har aldrig funnits i Tibet. Det skrevs av G J R Ousley i slutet av 1890-talet och tillkom i vegetarianismens och antivivisektionismens intresse även om det inspirerades av drömmar och visioner."

I "Den nya tidsålderns evangelium" av Levi H Dowling framstår Jesus som en indisk vishetslärare. Berättelsen utgavs i en svensk översättning för två-tre decennier sedan. Reinkarnationsläran finns här med som en viktig del av Jesu förkunelse.

Författaren meddelar att han fått sin Jeusberättelse genom inre inspiration. Det rör sig alltså inte om en historisk skrift.

Beskow:

"Författaren /.../ skall enligt den svenska utgåvans förord ha förberett sig i 40 år genom bön och meditation innan han var mogen att ta emot budskapet. Han ägnade dagligen de stilla morgontimmarna mellan två och sex åt att meditera och kom så i kontakt med det kosmiska minne som teosoferna kallar Akashakrönikan. /.../ Han fick på så sätt – menade han – en högre kunskap om Bibelns händelser och kunde ge den till människorna i ett nytt evangelium."

En ungersk-fransk-amerikansk läkare Edmond Bordeaux Székely gav ut "Esséerevangeliet", med en hälsoinriktning, som en autentisk berättelse om Jesus. En svensk översättning utkom 1996 på förlaget Ad astra.

Enligt Székely har han själv översatt gamla handskrifter på gammalslaviska och arameiska. Den gammalslaviska skriften skall han ha funnit i Nationalbiblioteket i Wien och den arameiska i Archivio Segreto i Rom. Men på dessa bibliotek förnekar man all kännedom om sådana evangelieskrifter.

Det är en rad falska evangelier och liknande som Per Beskow tar upp. Bland de roligare är flygblad från himlen. Det rör sig om meddelanden från himlen som folk har rapporterat fallit ner och som de sedan spritt som autentiska budskap från Jesus eller Gud själv. Mormons bok finns med bland de falska evangelierna, och den tycker Beskow att det är känsligt att granska, eftersom "att kritisera en helig skrift är att angripa andra människors tro".

SM

Självvet

Ditt inre centrum. Om självkänsla, självbild och konturen av ditt själv. Marta Cullberg Weston. Natur och kultur 2005.

Marta Cullberg Weston är psykolog och psykoterapeut. Hon har skrivit flera böcker; 2003 kom "På väg mot livsvisdom".

I årets bok intresserar hon sig för "självvet", varmed ej avses den i andliga sammanhang vanliga definitionen Det Högre Jaget, utan den psykologiska konstruktion som författaren anser att självet består av.

Genomgående är det en välskriven och mycket kompetent genomgång av den moderna psykologins forskning kring jag- och självbegreppet. Åtskilliga gånger väver Cullberg Weston in citat från sina publicerade kollegers uttalanden, och en omfångsrik referens- och litteraturlista ingår. Där finns bland andra prominenta namn företrädare för den existentiella psykologin Rollo May och Erich Fromm samt utvecklingspsykologer som Alice Miller och Donald Winnicott, vilket vittnar om hennes beläsenhet och sakkunskap.

Boken fokuserar de problem som kan uppkomma när det gäller "självvet", framförallt förnimmelsen av låg självkänsla, där självbilderna inte stöttar ett hälsosamt socialt och psykologiskt liv. Här finns förslag om hur självkänslan kan ökas, hur man bättre kan lära känna sig själv, något om narcissistiska (dvs jagspeglande) störningar, om kränkningar och "självfallor" samt ett parti om självförverkligande, allt skrivet på ett språk, som den på ämnet nyfikne utan större problem kan ta till sig. För säkerhets skull viker hon den första sidan åt de psykologiska definitioner som hon kommer att laborera med.

Med utgångspunkt just från den ordinarie psykologin är det en i mitt tycke utmärkt bok, som säkert kan hjälpa läsaren – naturligtvis under förutsättning att de förslag som beskrivs övas konkret i vardagen.

Ändå vill jag gärna problematisera bokens teoretiska utgångspunkt, nämligen att "självvet" är ett ur den biologiska evolutio-

nen framtrölat självorganiserande medvetande. Det finns inga definitiva bevis för detta, men Cullberg Westons hela resonemang bygger på den grundvalen. Hon skriver: "Egentligen är dock människans 'känsla av själv' en evolutionär vinstlott som vi har att tacka vår välskapade hjärna för. /---/ vi fick möjlighet att konstruera ett så kallat symboliskt själv. Tack vare detta kan vi tänka och känna på ett medvetet sätt, vi kan reflektera över alternativ och komma fram till kloka eller okloka beslut. Vi är dessutom medvetna om det förflutna och om framtiden, om liv och död."

Kruxet är bara, att den biologiska komplexiteten i sig inte alls förklarar uppkomsten av ett upplevande medvetande.

Därmed uppstår andra frågor, till exempel hur hjärnan kan konstruera olika grader av självkänsla eller specifika självbilder eller hur det är möjligt att jämföra en upplevelse med en annan, tidigare upplevelse (som rent biologiskt redan har passerat genom nervsystemet och som därmed är borta). Detta förutsätter enligt min mening ett absolut "något", som utifrån nuet kan jämföra den dåtida upplevelsen samt spekulera över framtiden.

Kanske vi kan hålla med den i boken citerade filosofen David Hume när han konstaterar: "Jag kan aldrig fånga 'mig själv' någonsin utan en upplevelse (perception) och jag kan aldrig observera något annat än varseblivningen." Med detta tänkt finns nämligen också möjligheten att postulera existensen av ett absolut "något", som iakttar varseblivningsprocessen.

Om nu självkänslan är beroende av hur vi uppfattar vår identitet, blir också konsekvensen av att komma till en annan slutsats än den moderna materialistiskt betonade psykologin den, att de terapeutiska åtgärderna radikalt kan skilja sig från densamma. Är jag exempelvis på djupet övertygad om att alla mina speglingar, självkänslor och självbilder blott är produkter som kontinuerligt kommer att löpa genom mitt medvetande i samma grad som jag engagerar mig i dem men som inte ÄR mitt jag (eller mitt själv) torde min självständighet gentemot dessa förnimmelser öka, och därmed sannolikt också min inre harmoni.

Gunnar Martin Aronsson

Currylinjer

Currylinjer berör oss alla, Del 2. Fortsättningsbok. Erik Welamson. Welamson Produktion, Örebro 2005. welam@orebro.bostream.se)

Welamson följer upp sin tidigare bok "Currylinjer och berör oss alla" med en instruktionsbok i ämnet. Medföljer gör två stycken så kallade vinkelpekare, som den intresserade skall hålla i händerna för att undersöka förekomsten av currylinjer (men även av så kallade hartmannlinjer, leylines och vatten).

Boken bär språkligt amatörens prägel med en del omtagningar som skulle ha kunnat redigeras bort av en förlagsredaktör. Det går dock inte att ta miste på Welamsons entusiasm och hans otvivelaktiga sakkunskap i ämnet – han håller numera även kurser för dem som vill lära sig mer om currylinjer.

Instruktionsboken innehåller våglängdsinformationer, storleksförhållanden och andra karakteristiska drag hos currylinjefenomenet, men också åskådliga illustrationer och exempel ur den egna forskningsfataburen. Varför det existerar currylinjer (vilket förutsätts) går dock inte författaren närmare in på. Men han hävdar att dessa ej är av elektromagnetisk art.

Welamson menar hursomhelst att kunskapen om currylinjer fanns ända fram till slutet av 1700-talet och möjligtvis en bit in på 1800-talet. Kyrkor och viktiga profana byggnader uppfördes nämligen alltid i relation till currylinjerna. Ja, redan vikingarna hade insikt, eftersom runstenar ofta är resta i s. k. currykryss.

"Arkeologin måste delvis kompletteras och skrivas om", hävdar Welamson. Dessutom kan nämnda vetenskap "få råd och anvisningar var grävningen bör börja. I vissa fall är vinkelpekarna helt avgörande om vi skall hitta den intressanta platsen".

Vinkelpekarna? Jodå, jag har provat dem, enligt instruktionerna. Visst rör de sig då och då – men själv är jag osäker på vad de egentligen markerar. Är det bokens omtalade currylinjer eller är det något annat? Welamson poängterar att vinkelpekarna i sig förstås inte har någon speciell "förmåga" i sig, de kan göras av nästan vilket material som helst.

Istället handlar det enligt författaren om att pekarna tydliggör det som vi redan känner via vårt undermedvetna. Att många djur, exempelvis katter, hundar och fåglar är medvetna om currylinjerna, det förstärker tesen, att "vetenskapen" är instinktiv, och biologiskt förankrad i oss.

Hur sedan det undermedvetna och instinkten isåfall kan reagera för dessa "jordenergi" – det kan möjligtvis vara ett uppdrag för en annan bok.

Gunnar Martin Aronsson

Om världen som den är och inte är

Erland Lagerroth skriver till mig att hans "tredje alternativ" som förklaring av universum, vilket diskuterades i förra numret, ligger "vid sidan av rå materialism och andlig spekulatio-".

Men alternativet intelligent design kan knappast reduceras till "spekulatio". Det är en *slutsats*. Världen är sådan att det synes finnas en *intelligent formgivning*; bara materiella processer räcker inte för att förklara världen. Men den bakomliggande skapande intelligensen kan nog inte närmare beskrivas. Många anhängare av *intelligent design* hänvisar till Bibelns skapelseberättelse, men detta är inte den enda form av intelligent design-tro som finns, och inte den bästa. Man kan till exempel tänka sig att en andlig, intelligent, skapande världsgrund tänker fram den materiella världen som fenomen i sig själv. Men den viktiga slutsatsen är att världen inte tycks kunna vara en följd av slumpprocesser endast, utan att en intelligens kan spåras i allt.

Erland Lagerroth talar i brevet om en pågående omvägning och nyorientering inom vetenskapen. Men det rör sig väl ändå fortfarande om *marginella* tankar.

Men nej, det anser inte Erland att det gör. Långt ifrån. Han skriver i ett senare brev att Mats Svegfors, fd chefredaktör för SvD, numera landshövding i Västerås, gjorde samma fel, när han i Geijerskolan i Ransäter sommaren 2002 ansåg sig kunna konstatera, att upplysningstidens filosofer inte ifrågasatte Gud, på liknande sätt som vi "i dag inte ifrågasätter upplysningstidens naturvetenskap". Svegfors är här lika aningslös som det svenska kulturetablissemangen i övrigt, menar Erland, och fortsätter: Det är tydligen så att vi i dag – genom skolan och alla senare påverkningar – är så indoktrinerade i "upplysningstidens naturvetenskap" och alla dess förbindelser bakåt och framåt, att vi inte förmår lyfta oss ur dess idéer och se helt andra möjligheter som står till buds.

"För en natur som ständigt förändras genom det dynamiska samspelet mellan 'smådelarna i dess system, är något *helt annat* än den passiva, deterministiska natur som låter sig manipuleras av Gud och människan. Denna passiva natur kommer mig att tänka på en vers av Falstaff Fakir: 'Ansjo-fisken i sin låda / låter Herren Jesus råda'. Men naturen är inte någon död fisk i en låda utan tvärtom något högst levande och självständigt, som växlar och förändras. Den organiserar ständigt sig själv till häpnadsväckande och oförutsebara resultat. Slutstationen i dessa 'marginella tankar' är, som jag ofta har framhållit, en natur, som skapar sig själv och oss med den och som låter Gud försvinna i kulissen. *Det* är något annat än den natur vi fick undervisning om i skolan. Världen är underbarare än vi tror, och det är långt härligare att leva i en sådan värld."

Erland meddelar att det tycks pågå ett liknande meningsutbyte i Danmark, om man får döma av en understreckare nyligen i Politiken av Jesper Hoffmeyer, "Er naturen något billigt skidt?". Också hos denne är det fråga om tre alternativ: 1. naturvetenskapens "avförtrollning" av världen sedan 1600-talet, alltså den vanliga analytiska

determinismen; 2. så kallad "intelligent design", ett slags uppdaterad version av skapelsetro, som marknadsförs som vetenskapligt rumsren; samt 3. Hoffmeyers egen tanke att tesen om naturens avförtrollning inte passar. För i naturvetenskapen stöter man på "det ena förunderliga och fascinerande fenomenet efter det andra". Det är fråga om de mekanismer, som får naturen att hänga samman i funktionella helheter. Det är förhållanden som få känner till, "för vi fick inte lära oss något om dem i skolan". Men naturen är långt mer förtrollande än man tror.

Detta ger Hoffmeyer anledning hävda att naturlagsdeterminismen inte längre är ett fruktbart grundantagande. Ytterst är naturen obestämd, menar han, och det underliga är egentligen att det mitt i denna kaotiska natur har uppstått områden, där händelserna i viss mån är förutsägbara.

Som synes finns också här alternativet "intelligent design" med, och vi kan se att det är en version av "kreationismen", skriver Erland.

Erland citerar min mening att "ett hav av självorganiserande system som skapar sig själva" (vilket Erland menar) "är en vanskelig synpunkt, tro mer än vetande, eftersom det är en giltig fråga huruvida materiens former skapas av något *utanför* dem själva eller inte". Javisst, frågan är giltig, kommenterar Erland och tillägger att han inte känner till något giltigt svar – utom det rent empiriska att självorganisation ständigt försiggår runtom oss och inom oss, från virveln i vattnet och ljuslågan till vädret, klimatet, solenergens kretslopp på jorden, jordens ekologiska system, den levande cellen och alla system och processer i vår kropp, inklusive levern. "För inte är det du och jag som organiserar allt detta, och inte känner vi någon annan, större intellektuell bjässe som gör det heller. Och anledningen är enkel nog: just intelligensen förmår inte sådant. Det fordras naturens egen tillverkningsprocess: spontant, omedvetet organiserande genom en ständig feedbackprocess. Och *detta* är inte tro utan vetande, empiriskt vetande."

Men den slutsatsen torde vara ganska given att utvecklingsprocessen har *ett medvetet upphov*.

Varför blir formerna som de blir? frågar Erland och svarar att det är svårt att svara på detta och att det möjligen finns utrymme för mer "andliga" idéer, t ex att vårt universum är programmerat. "Och sedan kan man alltid spekulera om programmeraren. Men här blir det alltså fråga spekulatio, tro och inte vetande."

Åsikten – eller insikten, om man menar det – att det finns en skapande intelligens i universum leder nu inte självklart till "Gud". Sanningen kan ju se ut på ett annat sätt än religioner förklarar. Meningen att skaparkraften är amoralisk, dvs likgiltig för vad som är gott och ont ur den enskilda individens synpunkt, är respektabel, men inte självklart sann. För min del har jag den litet glada uppfattningen att universum gör åtskilligt för att de levande varelsernas liv skall vara så gott som möjligt.

SM

Philip J. Klass död

Kritisk UFO-expert har avlidit

Philip J. Klass, amerikansk UFO-expert, känd för sin strikt kritiska hållning, har avlidit. Han föddes 1919 och var 1976 en av CSICOP:s grundare (CSICOP är den amerikanska skeptikerorganisationen). Klass var utbildad elektroingenjör. Han gillade att undersöka både omtalade och mindre omtalade UFO-fall, plocka sönder dem, intervjua inblandade personer och försöka ge naturliga förklaringar. Bland hans många böcker kan nämnas *UFOs Identified* (1968), *UFOs Explained* (1974), *UFO Abductions: A Dangerous Game* (1989) och *The Real Roswell Crashed-Saucer Coverup* (1997)."

Från Vetenskap och Folkbildnings hemsida.

Philip Klass var verksam som teknikjournalist.

I nr 10, 1975 hade Sökaren en artikel om Phil Klass under rubriken "Sherlock Philip Klass". "Det finns säkert inga utomjordiska rymdskepp i vår närhet", ansåg han. Artikeln finns på Sökarens hemsida, www.sokaren.se/INDEX329.HTML.

I nr 10, 1979 införde vi en artikel av Klass där han tecknade ett porträtt av sin främste motståndare, astronomen professor J. Allen Hynek, vilken han betecknade som den andlige ledaren för UFO-rörelsen. Hynek började som skeptiker. "Förändringen hos mig skedde gradvis", skriver han enligt Klass, "men i slutet av 1960-talet var den fullständig. Idag skulle jag inte ägna ett enda ögonblick ytterligare åt ämnet UFO, om jag inte hade den allvarliga uppfattningen att UFO-fenomenet är verkligt och att arbete på att undersöka och förstå det, och slutligen lösa det, kan få en genomgripande betydelse – kanske till och med bli en språngbräda till en revolution i människans syn på universum."

I nr 2, 1982 skrev fil. dr Bill Nilsson uppskattande om tio ufo-logiska forskningsprinciper enligt Philip J. Klass. Nilsson skrev bland annat: "Klass' sammanfattande bedömning utifrån alla hans undersökningar är att det inte finns något övertygande stöd för att jorden får besök av farkoster från yttre rymden."

I nr 1, 1987 hade Sökaren en artikel av Klass med rubriken "Condon's ufostudie, bluff eller konspiration?". Han skrev bl a att fysikprofessorn Edward U. Condon vid Colorados universitet, som blev ufostudiens ledare, blev "ufodyrkarnas främsta strykpojke. Robert Low /.../ som fungerade som projektets samordnare /.../ smutskastades i massmedia därför att han och Condon skulle ha sammansvurit sig i syfte att lura allmänheten. En sådan sammansvärjning fanns också, men Condon och Low var dess offer, inte dess upphovsmän. En liten grupp 'ufotroende' /.../ ar-

betade i hemlighet på att misskreditera Coloradoprojektet."

Klass uttryckte sin uppskattning av att Sökaren tog upp hans arbete på ett positivt intresserat sätt trots att red. inte delade hans grundsyn.

KI skall undersöka alternativmedicin

Efter en donation på 43 miljoner kronor kommer Karolinska Institutet att starta ett centrum för utvärdering av alternativmedicin. Målet är att centret skall starta under år 2006. Donationen kommer från makarna Bernard och Barbro Osher. Pengarna räcker för att driva centret i fem år. Därefter kommer Karolinska Institutet att stå för kostnaderna. En tjänst som professor i integrativ medicin kommer att utlysas i höst, upplyser rektor Harriet Wallberg-Henriksson.

Bernard Osher är en mycket förmögen pensionerad amerikansk affärsman av judisk härkomst med starkt intresse för alternativ medicin, särskilt traditionell kinesisk medicin. Barbro Osher är svenska (svensk generalkonsul i San Francisco).

– Detta är väldigt roligt, säger enligt hemsidan Vårdfacket sjuksköterskan Anna Kullberg, som håller på med en avhandling om användningen av komplementära mediciner ur ett patientperspektiv.

Många patienter väljer idag alternativa behandlingar och säger sig bli hjälpta av dem.

– Men inom sjukvården har det funnits ett motstånd mot alternativen och därför har det inte forskats så mycket på dem. Vi måste börja lyssna på de här patienterna och vi måste forska i metoderna, säger Anna Kullberg.

Sjuka hästar

"Hästar får välfärdssjukdomar av kraftfoder", säger i tidningen Folket veterinär Sara Nyman från Vetlanda. Hon föreläser hos landets hästägare om vad hästar bör äta. Hästar mår bäst av att äta sin naturliga föda som är gräs. Många hästägare ger sina hästar kraftfoder istället, och samma välfärdssjukdomar som människor får av felaktig kost, magsår, fetma osv, blir allt vanligare hos hästar.

Källa: Hälso-info, nr 3, 2005.

Kunskap

Vi vet det där. Vi har vetat det hela tiden. Det som nu allt oftare poppar upp – som nyheter. Vi har haft budskapet i 60 år. Vegetarisk fullvärdskost utan kemiska tillsatser är rätt. Rätt för jorden, rätt för miljön, rätt för världens ekonomi, rätt för hälsan.

Detta berättigt självmedvetna uttalande läser vi vi Hälso-info.

Registrering av alternativmedicinare

Regeringen kommer att lägga fram ett lagförslag om att utövare av s k alternativ- och komplementärmedicin skall kunna ansöka om "registrering". Beteckningen "registrerad" kan då tillfogas yrket, t ex registrerad homeopat. För att bli registrerad måste personen genomgå en 20 veckors medicinsk basutbildning. Avsikten med utbildning och registrering är att öka patientsäkerheten. Den registrerade alternativmedicinaren skall bl a kunna avgöra om en patient bör hänvisas till den vanliga vården.

Källa: Forskning & Framsteg, september 2005.

Djuretik

I tidningen Djurens Rätt, nr 5, 2005, skriver Inge Skog om djuretik och de djurförsöksetiska nämnder som finns och där forskares ansökningar att få utföra djurexperiment bedöms. Avsikten med dessa nämnder är att djur inte skall utsättas för onödigt lidande under forskning. Inge Skog har sedan 1994 suttit i den djurförsöksetiska nämnden för Lund/Malmö. Han upplyser att etik aldrig diskuteras i dessa nämnder. Därför har det ibland föreslagits att en yrkesetiker skall ingå i varje nämnd. Men Inge Skog menar att detta inte måste leda till förbättringar för djuren. Professionella etiker behöver inte vara djurvänner. Han skriver att Jarl Hemberg var professor i teologisk etik och har skrivit boken *Djuretik* med många ironiskt överlägsna slängar mot dem som representerar djurskyddet. Hemberg hävdar att människan har ett unikt värde. Djuren har visserligen en rad behov, men dem har vi ingen skyldighet att tillgodose, om de kommer i konflikt med människans behov. Och någon rätt att leva har inte djuren.

Hemberg satt under några år i en djurförsöksetisk nämnd, upplyser Skog, och tog då konsekvent ställning mot djurens intressen. "Som akademiker står jag naturligtvis på forskarnas sida", sa han.

Skog skriver också att Ingemar Nordin, som är professor i filosofi och har skrivit boken *Djur är inte människor*, har en liknande syn som Hemberg: Varje människa har rätt till liv och hälsa, eftersom hon är människa, men det har inte djuren.

Inge Skog ställer den retoriska frågan om inte en djuretik som inte vill tillvarata djurens intressen, utan endast människans, bygger på "gruppegöism, den starkares rätt".

Sri Mata Amritanandamayī
Modern som omfamnar världen

Välkommen till Ammas
nya webbplats!

www.amma.se

Religioner utvecklas

"Religioner är aldrig statiska, de befinner sig i ständig utveckling. De är livsmönster som skapar och skapas av sina sammanhang. I varje religion och inom varje kultur har det under historiens gång uppstått reformrörelser, väckelser och nya riktningar. Religionen får nya accenter, nya former av mystik växer fram, fundamentalistiska rörelser kommer tillbaka och gamla religionsformer dör ut. Nya religioner, sekter och alternativa former av religiositet har alltid ingått i religionernas historia."

Från Christopher Partridge förord till boken "Nya religioner".

PERSONLIGA HOROSKOP

Kontakta mig för information om alternativ och priser, eller gå direkt in på min webbplats. Erbjudandet är seriöst och jag har kring 30 års erfarenhet av att ställa horoskop. Välkomna!

Kent Annergrund, Bagarbyvägen 46, 191 34 Sollentuna, Telefon 070 – 373 24 70

www.PersonligaHoroskop.com

Nödssignal från en död?

Jag har alltid intresserat mig för det övernaturliga, främst för den klassiska frågan om individens fortlevnad efter döden – men intagit en närmast agnostisk hållning, då jag inte själv haft någon upplevelse eller erfarenhet ”bevis” för överlevnad. Dock har jag studerat mycken litteratur i ämnet – från det mest naiva till vetenskapliga mycket intressanta undersökningar av spökhäus och dylikt. För en tid sen inträffade emellertid en händelse som fick en avgörande betydelse för mina livsmål; den personliga upplevelsen av något oförklarligt som fick mig att med ännu mera iver ägna mig åt dessa väsentliga frågor. En metamorfos många sökare genomgår – just detta med den personliga upplevelsen. Jag skall berätta om händelsen i korta drag. Den berör en känd och populär artist inom operett- och musicalvärlden – den för några år sedan avlidna sångstjärnan Sonja Stjernqvist. (Hon dog natten till den 16 augusti 2002, ensam i sitt hem i Hästveda, Skåne.)

Det var så att hon efterlämnade en datorutrustning, vilken tillsammans med andra saker såldes på en auktion efter hennes död. En kollega till mig köpte hennes persondator (för en billig penning) men hade svårt att få igång den och vände sig till mig för att få problemet löst. Vid undersökningen av datorn hittade vi märkliga ting på hårddisken. Sonja skrev mycket mail och brev över datorn – hade omfattande kontakt med producenter, uppdragsgivare mm. Något av detta fanns kvar i hennes e-postbrevlåda – men det fanns också något i ”utboxen” – där meddelanden mellanlagras för att senare skickas iväg. Där fanns ett märkligt brev. Det var daterat dagen efter hennes död. Datorn var hennes; ingen annan hade tillträde till den, och den var avstängd då hon inte själv använde den.

Detta kufiska brev öppnade vi med spänning. Det var adresserat till ingen, dvs i adressrutan fanns bara gallimatias, en ansamling slumpmässiga tecken. Liksom brevet i övrigt. Det var ca två A4-sidor, men helt oläsligt, bestod bara av ett sammelsurium av tecken. Ungefär som om någon suttit planlöst och blundande lekt på tangentbordet...

Men mitt i brevet fanns EN ENDA rad i klartext – mitt i en rad av rappakalja. Den lød:

HJÄLP – JAG HAR DÖTT

Och efter raden fortsatte brevet att vara helt meningslöst, bara slumpvisa tecken och bokstäver...

Var det konstigt att vi kände kalla kårar längs ryggraden? Min vän var lika skakad som jag – han sa dessutom att ingen hade rört datorn, sen han köpt den, mer än han själv. Och e-posten hade han inte kunnat öppna, förrän jag visat honom hur man gjorde. Att vi öppnade den berodde på att vi ville nollställa alla program och radera allt ovidkommande. Jag skulle naturligtvis ha kopierat brevet och/eller skrivit ut det – men vid det tillfället var vi båda så uppskakade att min vän sa ”ta bort alltsammans – jag vill inte se det igen...” Det var ju hans dator, så jag raderade detta sällsamma meddelande. Tyvärr. Det hade varit ett intressant arkivbrev från en död person... Om det nu var så. Ja – vad säger man om detta? Jag skulle gärna vilja komma i kontakt med någon som forskar kring liknande ”moderna spökerier”.

Lars Gudmundsson
Oxhultsvägen 26
310 21 Hishult

Jag tycker inte att det kan vara oförsynt att berätta detta som har samband med Sonja Stjernqvist. Här sägs ju inget negativt om henne.

Red

Världsalltets natur

Många filosofer, nu och i gången tid, har sagt att den fysiska verkligheten är en projektion av medvetandet, av den tänkande substansen – man kan härvid avse Guds tänkande eller tänkandet hos någon annan självexisterande Varats Grund. I såväl öst som väst har det funnits tänkare som ansett att den värld vi upplever har sitt ursprung i en mer fundamental, underliggande verklighet, vilken är mer lik medvetande än något annat. Men erfarenhetsvärlden beskrivs som en bastant fysisk verklighet, eftersom det är människornas sätt och vana att beskriva den så.

En tänkare har sagt att all energi i grunden är psykisk till sin natur. En fysiker menar att det material som världen är byggd av, är tankematerial. En astronom säger att universum mer ser ut som en stor tanke än som en stor maskin och att vi kan uppfatta medvetandet som skaparen och styraren av materien. Medvetandet är något fundamentalt i verkligheten, säger en nobelpristagare. En författare, som jämför mystiken och fysiken, menar att det inte finns någon fysisk värld ”därute” – det är medvetandet som skapar allt som finns. Universum är bokstavligen en kollektiv tanke, skriver en vetenskapsman, och en annan anser att den parapsykologiska forskningens resultat antyder att medvetandet härskar över materien.

Att det är medvetandet, dvs medvetandesubstansen, som skapar världen av sitt eget stoff, tankestoff, är samma idé som finns i indiskt tänkande: Brahman, ”världssjäl”, skapar universum som föreställningar i sig själv. Världen är i grunden icke-materiell, säger österländska vise, och samma menar alltså många moderna vetenskapsmän.

Kritik av Bhagavan och Amma

Den 20 september hade Idag-sidan i SvD kritik av Bhagavan och Amma, som Sökaren skrivit om. Där berättas bland annat om en man som engagerar sig i Bhagavans rörelse *The Oneness Movement*, och som har gått alla kurser som rörelsen erbjuder och därmed betalat omkring 100 000 kronor för att bli ”upplyst”. Han har inte kommit i närheten av detta tillstånd, men väntar på att det skall hända.

En kvinna som också engagerar sig i *The Oneness Movement*, betvivlar enligt reportaget att alla människor kommer att bli upplysta genom Bhagavans kraft före år 2012. Ändå fortsätter hon att missionera för rörelsen och ger handpåläggning. ”För mig har det känts bra hela vägen”, säger hon. ”Jag måste tro på mina underbara upplevelser, och vill ge andra möjligheten att få dem. Det är så jag känner.”

OBS, DETTA ÄR INTE SAMMA AMMA SOM I ANNONSEN PÅ SIDAN 31 I DETTA NUMMER!

I en info-ruta i förra numret angavs fel telefonnummer. Så här skulle det se ut:

Den som vill vara med och skapa centra för jämförande filosofiska studier, kan ringa Robert Larson, 08-756 56 40, som ser till att personer inom samma geografiska område kommer i kontakt med varandra.

Visdomsbladet

Det viktigaste för en människa är att utifrån sina förutsättningar skapa det mest betydelsefulla som hon förmår.

C G Jung

Det är varje människas förnämsta plikt att leva det högsta, ädlaste och bästa liv, varom hon är medveten.

Axel Fredenholm

Vad vi bäst behöver i livet är någon som får oss att göra vad vi kan.

Ralph Waldo Emerson

I alla människor ser jag mig själv, och det goda eller dåliga som jag säger om mig själv, det säger jag om dem.

Walt Whitman

Livet är vad det är. Du kan inte förändra det, men du kan förändra dig själv.

Inayat Khan

Det finns ingenting som medför en så rik belöning som att i tysthet gå in i oss själva en stund varje dag.

Ralph Waldo Trine

När jag skadar något liv, vilket det vara må, måste jag klagöra för mig, om det är nödvändigt. I intet fall får jag åsamka mer skada än som är oundvikligt, inte ens när det gäller skenbart obetydligt liv. /.../ De som experimenterar med operationer eller mediciner på djur eller ympar in sjukdomar på dem för att med de vunna resultaten kunna bringa människorna hjälp, får aldrig slå sig till ro med tanken att deras ohyggliga gärningar tjänar ett värdefullt ändamål. I varje enskilt fall måste de ha övervägt om det verkligen är nödvändigt att påtvinga ett djur detta offer för mänskligheten. Och de måste samvetsgrant försöka mildra lidandet så mycket som möjligt.

Albert Schweitzer

Vi har rätt att fråga: Vad är en skeptiker? Om skepticism innebär motvilja mot att tro på en sak, så innebär det också motvilja mot att tro på det motsatta. En skeptiker kanske inte tror på reinkarnation, men inte heller tror han att reinkarnation är en omöjlighet: om han gör det, då har han övergett sin skeptiska inställning och blivit en lika engagerad troende som, på motsatta sidan, den som tror på reinkarnation. Av alla de betydelser som framläggs av Oxford Dictionary, är ingen enligt min mening bättre än Sir Walter Raleighs: ”Skeptikern varken bekräftar eller förnekar någon position, utan han betvivlar den.”

Hilary Evans

Bönen är en kraft lika verklig som gravitationen.

Alexis Carrel

Kanske kommer det en dag, då var och en gör sin egen Bibel, då han hos mänsklighetens tänkare samlar de ord som syns honom djupast och skönast för att om och om igen läsa dem och uppta dem i sig själv.

Jean-Marie Guyau

Forskning är dynamik: nya fakta, nya idéer, ny spekulationer förändrar hela tiden vår bild av världen. Inga vetenskapliga ”lagar” har giltighet i alla tider. Vetenskapsmannen måste vara flexibel: tänka om, när hans teorier konfronteras med oväntade upptäckter.

Marianne Jeffmar

Människans mest värdefulla egenskap är hennes förmåga att avgöra vad hon inte skall tro på.

Euripides

Det finns ingenting som stänger vägen till kunskap så effektivt som förakt i stället för prövning.

Herbert Spencer

Det finns bara två sätt att leva sitt liv. Det ena är som om ingenting vore ett mirakel och det andra som om allting är ett mirakel.

Albert Einstein

Jag önskar att jag kunde visa dig, när du är ensam eller i mörkret, det fantastiska ljuset i din egen varelse.

Hafiz

Där mörkret är som mörkast, finns början till ljuset.

Lao-tzu

Vi är så funtade att vi tror på det mest otroliga, och när det en gång ristats in i vårt minne, ve den som försöker plåna ut det.

Johann Wolfgang von Goethe

Nyfikenhet är ett av de varaktiga och säkra kännetecknen på ett livligt intellekt.

Samuel Johnson

En Martinusbiografi

Av Gunnar Martin Aronsson

Kurt Christiansens verk *Martinus og hans livsværk Det Tredie Testamente. En biografi* (förlag: Kosmologisk information) i två band om den danske andlige förgrundsgestalten Martinus kan inte beskrivas som en kritisk biografi. Snarare är detta mammutverk ett resultat av en lojal och detaljinriktad krönikör.

Christiansen, en pensionerad lektor med bakgrund i växtfysiologi och biokemi men med ett starkt intresse för religion och andlighet, har följt Martinus i spåren från hans påvra barndom i Nordjylland, via hans "kosmiska födelse"-upplevelse 22–24 mars 1921, hans växande krets av medarbetare och vänner fram till skapandet av undervisningscentret Kosmos Feriekoloni (sedemera Martinus Center), utgivandet av tidskriften Kosmos och korrespondensundervisningsbrev samt inköpet av den fastighet på Mariendalsvej i Köpenhamn som skulle komma att ha både tryckeri och föredragssal och vara Martinus bostad. Slutligen beskriver boken Martinus ålderdom, bortgång och hur organiserandet och spridandet av hans tankar och böcker ser ut idag.

Huvudmotivet för att skriva biografien var, berättar Christiansen, att undersöka om Martinus verkligen "levde som han lärde", dvs i kärlek.

Utgångspunkten är intressant, eftersom Martinus lära kan ses som ett "vetenskapliggörande av kärleken", dvs visar varför det är logiskt ofrånkomligt att vara kärleksfull. Om nu frågan om det är logiskt att vara

kärleksfull kan med ja besvaras, blir Martinus kosmologi eller, som verket nu kallas: *Det tredje testamentet*, i all fall inte falsifierad genom originalet själv, för inte på någon punkt finner Christiansen att Martinus skulle bryta mot den moral som han själv förklarat skall bli ledande för framtidens människor.

Möjligen är det Christiansens i grunden utomordentligt sympatiska inställning som gjort det lätt för honom att komma i kontakt med nu levande människor som varit nära Martinus och samtala med dem, erbjuda Martinus privata och halvprivata korrespondens samt få tillstånd att använda över 1000 amatörfoton från olika högtider och vardagliga samlingar.

Utrymmet tillåter inte annat än en summarisk översikt av det voluminösa verket, men med utgångspunkt från Christiansens forskning är det för undertecknad och andra intresserade av Martinus världsbild förstås en guldgruva, ett material som innehåller det mesta av biografiskt värde.

Vem var då Martinus? Christiansen utgår, vad jag förstår, från Martinus egna utsagor: en gäst från en högre värld, som kommit hit för att fullborda Kristi mission genom att förklara "de kosmiska lagarna" och därigenom "vetenskapliggöra" kristendomens centrala trossats att man skall älska sin nästa som sig själv.

Christiansen har hittat biografiska uppgifter om Martinus mor. Hon var ogift och fick fem barn med fyra fäder. Då hon i egenskap av husföreståndarinna på ett gods inte själv kunde uppfostra barnet Martinus, växte gossen upp hos moderns halvbror och dennes fru, som bodde inte

så långt därifrån.

Martinus mor avled, medan han ännu gick i folkskolan, och hans förhoppning att få utbilda sig till lärare stäcktes. Istället provade han ett flertal jobb, bland annat som väktare, brevbärare och smed, innan han fick plats på ett mejeri, där han efterhand kom att arbeta på kontoret.

Han var, enligt Christiansen och Martinus själv, ett "oskrivet blad" som inte visste något om andliga frågor förutom den knapphändigaste kristendomsundervisning han mottog i folkskolan och i samband med konfirmationen. Själv förnam Martinus att prästens undervisning inte stämde, eftersom utomäktenskapliga barn enligt denna lära var förtappade.

I stället för kyrkotro hade Martinus ett instensivt Gudsförhållande: han bad varje dag. Den 21 mars 1921 fick han av sin vän Lars Nibelvang låna en bok om meditation, där det fanns instruktioner. Resultatet blev, enligt Martinus, att han erhöll ett "kosmiskt medvetande", som satte honom i stånd att intuitivt förnimma de universella andliga lagarna som styr tillvaron. Ett otal visonier genomströmmade hans medvetande och han fann sig i samvaro med Gud. Efter ytterligare en dags meditation var Martinus helt på det klara med sin mission. Han skulle överföra sitt intuitionsvetande till för människor begripligt språk i logiska analyser så att Guds kärlek blev uppenbarad inte bara känslomässigt utan även intellektuellt för dem som var tillräckligt mogna för detta.

Först 1960, då Martinus avslutade sitt huvudverk *Livets Bog*, kan man säga att missionen var klar. Men Martinus kompletterade därpå *Livets Bog* med ett flertal symbol-

Martinus, 1890–1981

böcker, som också ingår i vad som efter Martinus bortgång 1981 kom att kallas *Det tredje testamentet*.

Christiansens verk rör sig huvudsakligen kring "Sakens" utveckling, medan själva läran lämnas därhän.

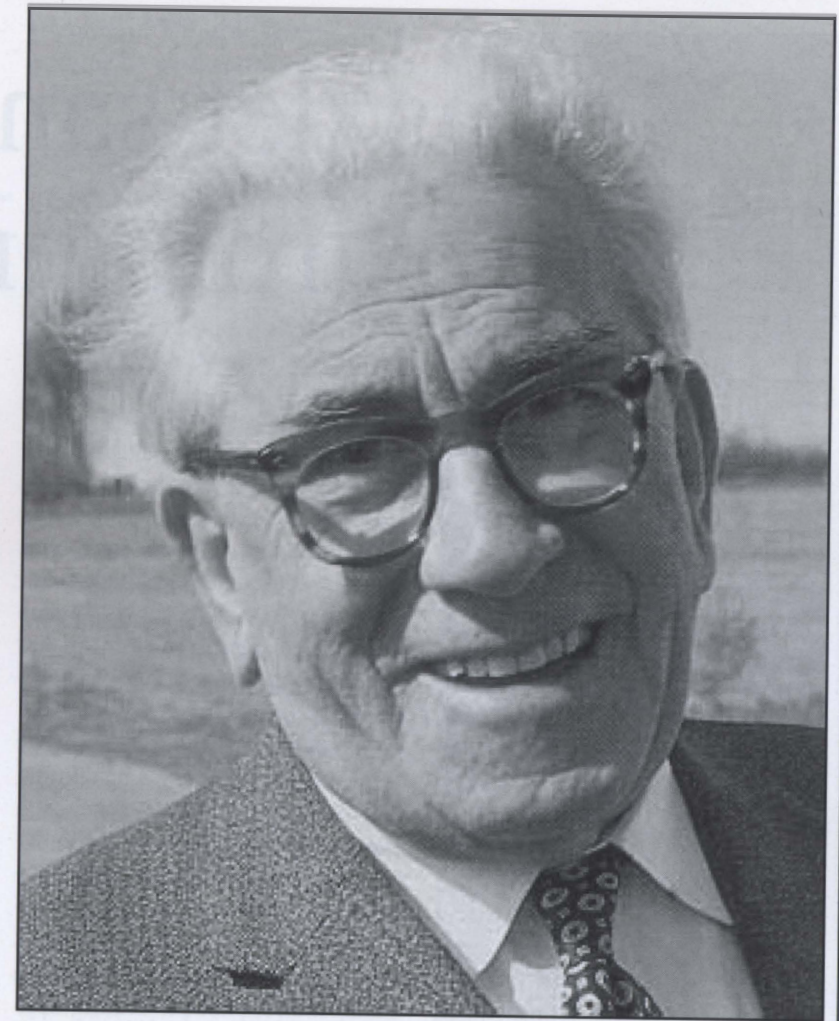
Böckerna delger oss brev från Martinus till vänner och medarbetare, av vilka vi i synnerhet får en tydlig bild av Lars Nibelvang – som hjälpte Martinus med såväl monetärt som intellektuellt stöd i början – föredragshållaren och studieorganisationsman, redaktören Helmer Fogedgaard och Mogens Möller, ytterligare en föredragshållare som även flitigt turnerade i Sverige. Kvinnorna lyser med sin frånvaro i texten, men bildmaterialet visar, att det i Martinus vänskrets ingick många kvinnor.

Några av Martinus resor kartläggs, bland annat till Japan, Egypten och Island. Några avsnitt handlar om det i sig ganska märkliga etablerandet av en indisk "kosmologifilial" i Delhi, under en period då man uppenbarligen trodde att Saken med kraft skulle expandera internationellt.

Därav blev intet.

Men idag finns en stiftelse som har hand om kvarlåtenskapen och ett Råd i Köpenhamn som handhar alla rättigheter. Det finns en tydlig instruktion från Martinus att Tredje Testamentet aldrig skall bli en förening eller en sekt, eftersom detta enligt upphovsmannen binder människors tänkande och handlande. Martinus analyser skall kunna fritt studeras av envar.

Martinus var otvivelaktigt en toleransens företrädare. Och Christiansens bok pekar också ut hur skickligt och diplomatiskt Martinus rör sig genom världen av allianser och fiender: även om människor vände Martinus ryggen, eller talade illa om honom, så talade han aldrig illa om någon annan. Däremot var han mycket viljefast när det gäller Sa-

ken, och avböjde under sin levnad olika propåer att "träda fram" i offentligheten. Han själv var inte intressant, inte mer än någon annan, ansåg han. Men de "kosmiska analyserna" var en del av "världsåterlösningen" och pricken över i:et i Kristi mission. Analyserna var identiska med den av Kristus omtalade "Hjälparen", som skulle komma i de yttersta tiderna och förklara det som då ännu inte kunde förklaras.

Men: de kosmiska analyserna handlade inte om att sätta upp ett nytt regelsystem för människor, bara förklara att vissa bestämda orsaker får vissa bestämda verkningar.

Själv tyckte Martinus om att "hygge sig", att då och då gå på bio och äta kakor.

När det gällde mat generellt menade han att köttätande var kärlekslöst mot djuren och skapade mörk karma för den som vanemässigt fortsätta att äta kött och fisk.

Men han menade samtidigt att ingen kunde representera ett högre utvecklingssteg än han/hon befann

sig på, så det fanns ingen anledning att klandra någon.

Allt i tillvaron är, menade Martinus, mycket gott, eftersom det är kärlek bakom allt – även mörkret.

Man kan nog säga att Christiansens bok i första hand riktar sig till dem som redan tagit sig igenom Martinus sju volymer tjocka huvudverk *Livets Bog/Tredje Testamentet*, men även de som eventuellt bara lyssnat på ett föredrag eller läst en småbok och blivit nyfikna på författaren får sitt lystmäte.

Den danska texten är förstås en tröskel att kliva över, men förutom gammaldanskan i vissa dokument och brev är det, tycker jag, en språkligt lättillgänglig text.

Huruvida Martinus verk kommer att bli bekräftat som "Det Tredje Testamentet", efter kristendomens gamla och nya testamente – ja, det får ju framtiden utvisa.

Verket kan beställas från Världsbild förlag, Lidingö, tel. och fax 08-767 38 17. Internet: www.varldsbild.se

Även om en del människor vände honom ryggen eller talade illa om honom, så talade Martinus aldrig illa om någon annan.

Martinus menade att han genom en inre upplevelse erhöll "kosmiskt medvetande", så att han intuitivt kunde förstå de universella lagarna.

Finns det sanning i astrologin?

Finns det ett samspel mellan kosmos och det mänskliga psyket? Det vore en vetenskaplig sensation om så skulle vara fallet. Men vissa forskningsresultat klan tyda på det.

Gauquelin
fotograferad
av Per Frisk

I floden av litteratur om astrologi finns en bok som skiljer sig från det stora flertalet. Det är *Astrologi. Vetenskap eller vidskepelse?* av H. J. Eysenck och D. K. B. Nias, psykologer vid London-universitetet. Den förstnämnde är professor, känd och betydelsefull inom sitt område. Boken utkom 1982, och två år senare förelåg en svensk översättning av Kerstin Karling, utgiven av Natur och Kultur.

Några vetenskapliga forskare har kritiskt provat astrologiska teser – med olika resultat – men Eysenck är troligen den bäst kvalificerade av dem alla. Det är anmärkningsvärt att en forskare av hans kaliber velat ägna tid åt astrologiska undersökningar och därefter gå ut med en rapport till allmänheten.

Eysenck och Nias vänder sig i början av boken skarpt mot många vetenskapsmäns fördomsfulla och föraktfulla attityd till astrologin, tex när de velat avgöra sanningsfrågan med påståendet att astrologin är omöjlig. De erinrar om att en rad vetenskapsmän i det förflutna gjort genanta felbedömningar, när de uttalat sig om vad som är omöjligt. Vi vet inte så mycket om universum som vi gärna tror, påpekar de. Världen är i hög grad ett mysterium för oss. Därför är det en god idé att inte kategoriskt döma ut sådant som tycks strida mot vad vetenskapen idag säger.

De båda psykologerna är mycket stränga mot fördomsfulla kolleger. "Mycket av det som utger sig för att vara vetenskaplig kritik i böcker och artiklar som vi läst, höjer sig knappast över förtalens och fördomarnas nivå", skriver de.

För de 186 ledande vetenskapsmän, varav 18 nobelpristagare, som undertecknat ett upprop mot astrologin, har Eysenck och Nias ingen respekt. De personerna har aldrig lagt fram några bevis för sina påståenden. Deras inställning har tydligen i hög grad varit känslgrundad.

Efter att ha underkänt de fördomsfulla kritikernas inställning och prestationer går Eysenck och Nias vidare till att granska den forskning som anses stödja astrologin. De finner att den inte har bevisat någonting alls. Det finns skäl, anser de, att tro att de positiva resultaten beror på statistiska fel eller på felaktig uppläggning av experimenten. De håller med den franske psykologen Michel Gauquelin, som ägnade astrologin ett ingående studium, att "ingen av den klassiska astrologins principer har bekräftats statistiskt av astrologer eller vetenskapsmän". Gauquelin ansåg, liksom Eysenck och Nias, att i de fall där en undersökning har gett för astrologin positivt resultat, kan man i de flesta fall hitta sannolika alternativa förklaringar. I sådana fall där signifikanta resultat uppnåtts i som det synes invändningsfria experiment, har dessa inte prövats genom upprepning, och innan detta skett kan man inte tillmäta dem något avgörande värde, anser de.

Eysenck och Nias visar på en rad fallgropar som de som forskar i astrologi lätt ramlar i. Ett vanligt fel är att forskaren undersöker ett stort antal faktorer men endast redovisar de undersökningar som gett positiva resultat. På grund av slumpens fluktuationer finner man med en sådan metod alltid några signifikanta

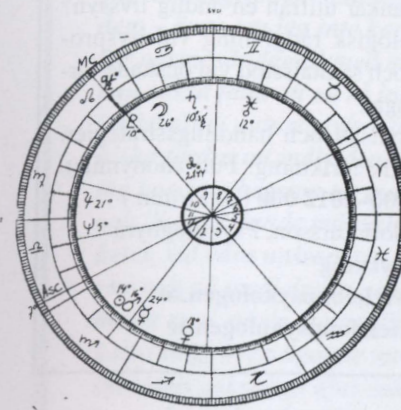
faktorer. Vid upprepning av experimentet försvinner signifikansen.

Praktiskt taget alla undersökningar som stöder astrologin visar sig värdelösa i Eysencks och Nias granskning – utom Michel Gauquelins. För Gauquelin, och hans medhjälpande hustru, Françoise, också psykolog, har Eysenck och Nias stor respekt. De kan inte finna några fel i uppläggning eller resultat och menar att Gauquelin kan ha lagt grunden till en ny vetenskap: kosmobiologin, som studerar på vad sätt växter, djur och människor påverkas av himlakropparna i solsystemet.

Men om nu Gauquelins resultat står sig, är det då inte sannolikt att även en del av den övriga forskningen, som bekräftar några av astrologins teser, gör det? Eysenck och Nias är väldigt ivriga att hitta alternativa förklaringar så snart någon undersökning stöder astrologin. Men när de kommer till Gauquelin, så förändras deras inställning helt. Uppgivet slår de ut med armarna och utbrister: Men han har ju rätt! Hans resultat är oemotsägliga!

Vem var nu denne Michel Gauquelin? Han var född 1928, studerade psykologi och statistik samt tog doktorsgrad i psykologi; 1991 avled han genom självmord. Sedan barndomen hade han ett intresse för astrologi, men under sina studier blev han skeptiker och beslöt att pröva astrologins påståenden. Genom sin utbildning i statistik hade han möjlighet att bedöma vilka resultat som rena slumpen kan ge. Han fann att ingen av de astrologiska teser han testade höll måttet.

Men Gauquelins resultat blev inte helt negativa. När han jämförde

berömda personers horoskop med deras karriärer, fann han ibland en överensstämmelse. Planeternas ställning i födelseögonblicket tycktes ha ett samband med de framgångsrika personernas utveckling. Exempelvis visade det sig att framstående läkare ofta var födda när Mars och Saturnus just hade gått upp över horisonten eller just hade passerat himlens högsta punkt. För framstående vetenskapsmän var det Saturnus som ofta befann sig i de avgörande positionerna vid födelsen.

Gauquelin gjorde kontrollundersökningar, men resultaten stod sig.

Eysenck och Nias accepterar Gauquelins metoder och resultat. Däremot har de funnit att kritikerna varit partiska, fördomsfulla och inkompetenta. Den belgiska "Committee Para", som ville vederlägga Gauquelins slutsatser, lyckades inte med detta – ändå vägrade de erkänna att Gauquelin hade bevisat riktigheten i sina slutsatser. Detta hedrar inte kommittén, skriver Eysenck och Nias, som slår fast att "bevisen redan är starkare än de som godtas på nästan alla psykologins forskningsområden". De tror att "Gauquelins väldiga samling data, liksom Darwins, kan leda till en vetenskaplig revolution".

Det som återstår är, enligt Eysenck och Nias, att förklara på vilket sätt planeterna är förbundna med karaktären.

De båda psykologerna är förbryllade över Gauquelins upptäckter. De kan exempelvis inte förstå varför de astrologiska kännetecknen endast uppträder hos berömda eller framstående personer.

Eysenck och Nias stöder inte

Är vår nutida världsbild i grunden felaktig?

astrologin. De drar slutsatsen att astrologins påståenden om tecknen och husen inte bygger på fakta. På ett sätt är deras bok ett starkt angrepp på astrologin. På ett annat sätt antyder den att astrologin trots allt bygger på vissa fakta – som ännu ingen har förstått.

Eysenck och Nias är kritiska till astrologer. De påpekar till exempel att västerländska och österländska astrologer använder helt olika system. Om västerländska astrologer har rätt i sina tolkningar, så har deras kolleger i öst fel, och vice versa. Men båda parterna anser att deras tolkningar är trovärdiga! Hur löser de detta problem? De låtsas inte om varandras existens.

Till astrologin hör också spalter i tidningar och tidskrifter som gör anspråk på att kunna förutsäga framtiden för människor med ledning av stjärnornas ställning vid deras födelse. Detta slags astrologisk verksamhet är inte seriös, menar Eysenck och Nias. De citerar Marcello Truzzi; "Ett upprop mot tidningarnas astrologispalter skulle lika gärna kunna undertecknas av ledande astrologer som av en grupp respektabla vetenskapsmän."

Eysenck och Nias tar upp att flera betydande vetenskapsmän i vetenskapens historia har varit astrologer eller försvarat astrologin, såsom Pythagoras, Platon, Aristoteles, Galenos, Paracelsus, Cardano, Tycho Brahe och Johannes Kepler. Men andra forskare har varit kritiska eller tagit stark ställning mot astrologin.

Om Paracelsus skriver författarna: "Han trodde inte så mycket på att himlakropparna påverkade vad som tilldrog sig här på jorden som på en överensstämmelse mellan det himmelska och det jordiska, en tanke som i våra dagar omfattas av moderna astrologer..."

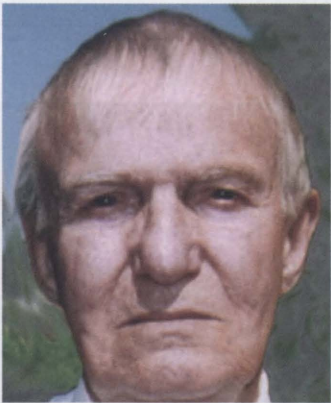
I den amerikanska tidskriften *Skeptical Inquirer* har det varit en rad debattartiklar om Gauquelins forskning, men dessa har varit så tunglästa att jag aldrig gjort något försök att tränga in i dem. – På Internet finns åtskilligt.

SM

Så här börjar Eysenck och Nias bok *Astrology. Science or superstition?*:

"Enbart titeln på denna bok räcker för att ådra oss såväl vetenskapsmännens som astrologernas vrede. Vetenskapsmännen kommer att hävda att det är absurt att ens ställa frågan, och att ingen vettig människa kan tro att astrologin skulle ha något som helst värde. För dem är astrologin en gammal vidskepelse, som lever kvar hos lättpåverkade människor utan kunskap om vetenskapliga metoder. Astrologerna å andra sidan skulle resa borst vid blotta tanken på att deras yrke betraktades som vidskepelse. De kommer att invända att det under loppet av tusentals år samlats så många vittnesbörd som talar för astrologin, att den som tvivlar på dess värde skulle göra sig skyldig till en orimlig skepticism, mera dikterad av fördomar än av äkta kunskapsförstör."

Dénis Lindbohm ur tiden

På morgonen måndagen den 24 oktober lämnade Dénis Lindbohm oss, 78 år gammal. Han fick problem med andningen fredagen och lördag natt, sov oroligt och kom ej riktigt upp ur sängen söndag morgon.

Läkare och sköterskor har hjälpt honom i hemmet det senaste halvåret. En sköterska, som tillkallades, konstaterade att en infektion i kroppen hotade att utvecklas till lunginflammation, så Dénis lades in på hospice, som är mera likt en hemmiljö än ett sjukhus. Medicinering inleddes och till en början verkade det bra, men så somnade han in helt fridfullt, och fortsatte därmed sin resa.

Detta meddelas av Eric Galdér, som slutar med hälsningen: Farväl, broder, se dig inte om, vi följer efterhand.

Som vi vet var Dénis övertygad om reinkarnationens verklighet och skrev en rad böcker om sina minnen av tidigare liv.

I nr 2, 2003 av Sökaren skrev Dénis i en krönika bl a: "Mitt rollspel på denna köttets teater närmar sig slutet. Rollkostymen kommer att brännas till aska, själv går jag ut bakom kulisserna – men kommer tillbaka i ny rollkostym. Detta är min orubbliga övertygelse, som det finns personliga bevis för. Redan i början av år 1929 kom minnen ur tidigare inkarnationer. Det allra första av dessa minnen kunde bekräftas av min egen mor. Jag yppade kunskaper ur det livet som omöjligt kunde komma från andra. Många år senare kunde äktheten i minnen ur två andra liv bekräftas av andra personer. För mig finns ingen tvekan. Det medvetna Jaget, skådespelaren inuti rollerna, är odödlig."

Döden

Det som William James kallade "känslan av det nuvarande ögonblickets tillräcklighet", betecknade Arthur Schopenhauer som "nuets identitet med allt nu i all tid" och utvecklade idén på följande sätt:

"Den som på ett instinktivt sätt är medveten om att det nuvarande ögonblicket – vilket är den enda form av realitet som finns i begreppets strängaste betydelse – har sin källa i oss, och framspringer ur vårt inre (subjektivt) och inte utifrån (objektivt) kan inte tvivla på sin egen naturs oförstörbarhet."

Raderna ovan är hämtade från en artikel av Wm. F. Kofoed, tidigare införd i Sökaren. Han citerar också en man, "materialist ut i fingerspetsarna", som trodde att hans kropps död också innebar utsläckandet av hans medvetande.

"Och ändå", medgav han en dag, "kan jag helt enkelt inte tro att någonting skulle kunna hända mig, mitt verkliga jag, vad detta än är. Jag känner det som att jag kommer att fortsätta att existera i eller utom tiden med eller utan fysiskt medvetande."

Denna övertygelse, skriver Kofoed, vilken är helt och hållet intuitiv, delas av otaliga människor, oberoende av bildning eller religiös tro.

Schopenhauer, skriver Kofoed vidare, brukar betecknas som en ärkepesimist, men han skrev en gång en essä med den optimistiska titeln "Om läran att vår sanna natur ej kan förintas genom döden". Han framlade där tanken att vad som ger oss förtröstan att leva vidare utan ständig fruktan för döden är att vi alltid befinner oss med vårt medvetande i tidens centrum – den eviga tidens oföränderliga centrum – och aldrig vid dess ändpunkter.

"Hur kan vi tänka oss", frågade Schopenhauer, "en mänsklig varelse bli till intet, 'ett ting-i-sig här bli till intet'. Att ett fenomen i tiden – denna alla fenomenens form – går mot sitt slut utan att tinget-i-sig därmed berörs, är en omedelbart intuitiv förnimmelse hos envar; därför har människor i alla tider försökt att, på mycket skilda sätt, ge uttryck för denna förnimmelse. Envar känner att han är någonting annat än en varelse som en gång skapades ur ingenting av en annan varelse. På detta sätt uppstår förvisningen hos honom att fastän döden kan göra slut på hans liv, kan den inte göra slut på hans existens. Människan är något annat än ett levandegjort ingenting; och så även djuret. Den som tror att hans existens är begränsad till hans nuvarande liv, betraktar sig själv som ett levandegjort ingenting. Före döden var han ingenting, och efter döden skall han vara

Telefonpsykologen

Vill du tala om din livssituation och dina tankar utifrån en andlig livssyn? Psykologisk rådgivning vid livsproblem och samtalsstöd vid önskade förändringar.

Nya synsätt och handlingsstrategier. Kognitiv inriktning. Full anonymitet. Tel 0900-2012 000 (20 kr/min.) Ann-Sofi Larsson, Psykologbyrå leg. psykolog
info@telefonpsykologen.se
www.telefonpsykologen.se

Gåvor

Berit Holmqvist, 100:-

Dolly Granqvist, 150:-

Kerstin Wetterskog, 25:-

Reimar Adler, 60:-

Birgitta Södergårdh, 200:-

Povel Randén, 200:-

Ilene Stenson, 2 000:-

Per Ragnar, 300:-

Allan Cederroth, 250:-

Håkan Andersson, 100:-

Kjell Nordlund, 100:-

Eva Dahlström, 50:-

Stort tack! Red.

ingenting igen."

Om fortsatt existens efter döden säger Schopenhauer kort: "Efter döden blir du vad du var före födelsen – och det blir lika naturligt och passande för dig som din individuella, organiska existens är för dig nu." Han menar att det tillstånd till vilket döden skickar oss är vårt ursprungliga tillstånd, det tillstånd av "tinget-i-sig i motsats till fenomenet" som är det liv vi känner till. Efter döden "är allting cerebralt, vilket varit blott hjälpfenomen, överflödigt, därför förlorar vi det".

Föreställningen om det oförstörbara jaget har funnits hos filosofer och mystiker sedan urminnes tider, skriver Kofoed, och även hos en del vetenskapsmän, såsom fysikern Erwin Schrödinger. Den intuitiva förnimmelsen att jaget i var och en av oss är oförstörbart, innebär att jag är Gud, en chockerande tanke, men Schrödinger erinrar om att redan för flera tusen år sedan i Indien menade tänkare att det individuella jaget (Atman) är lika med det alltestädes-närvarande, allomfattande, eviga självet (Brahman). Schrödinger påpekar ett uppenbart faktum att "medvetande aldrig erfäres i mångfald, endast i ental". Alltså: medvetande är något varav flertal är okänt: det finns endast ett ting; det som synes vara mångfald är endast skilda aspekter av samma ting.

Jag kan begripa att människor dödar djur för att förtära dem – även om jag inte kan förena detta djurdödande för näringsändamål med mina moraliska känslor. Jag kan också fatta att en rå individ i vredesmod misshandlar ett djur; naturligtvis måste jag som moralisk människa fordra att individen ställs till ansvar därför. Men jag kan inte begripa att man "i vetenskapens namn" och "i den lidande mänsklighetens intresse", som det heter, vid våra universitet, i s k vetenskapliga laboratorier och på medicinska anstalter, dag efter dag, med berätt mod, på de mest raffinerade sätt och efter kallsinnigt övervägande marterar hundratals och tusentals oskyldiga djur samt låter dem utstå dagslånga, ja, vecko- och månadslånga ousägliga lidanden, tills den barmhärtiga döden slutligen befriar dem.

Ett aldrig så gott ändamål helgar inte ett i sig självt förkastligt medel. /.../ Kampen mot mänskliga lidanden och sjukdomar föres bäst genom lydnad gentemot naturlagarna, alltså genom ett naturenligt liv. I stället för att oavslåligen fundera ut nya djävulska tortyrmeter /.../ borde läkarna äntligen inrikta sig på att genom upplysning och framför allt genom att föregå med gott exempel försöka förmå människorna att övergå till ett förnuftigt naturenligt levnadssätt.

Johannes Ude, läkare, professor

Jaktlusten är människans passion att förfölja och döda de i frihet levande djuren. /.../ Mellan vår tids jägare och våra vilda förfäder, som slog ihjäl varandra med stenxor för en bit rå fisk, ligger endast några hundra-tusen års civilisation. Det är blott metoden som blivit förfinad, principen är alldeles densamma. /.../ Jakten är ej annat än den starkares impuls att slå den svagare till marken, som går igenom hela skapelseserien. Jaktlusten är en djurisk instinkt och såsom sådan omöjlig att förkväva. Men det tillkommer varje om sin höga människorang medveten individ att söka motarbeta och hämma utbrotten av denna lusta...

Axel Munthe, läkare

En filosof sade en gång: Om någon skulle fråga mig vad jag anser att livet "i den sista analysen" är, så skulle jag obetingat svara: LIV ÄR GLÄDJE.

Och han tillade: "Aldrig skall jag glömma den stund, då jag för första gången upplevde den rena, äkta, sanna livsglädjen som hela tillvarons fundament, som livets 'röda blod' och alltings andliga urkälla."

Are Waerland

Du och din kroppsliga boning

Du är i en kropp, och där finns allt du behöver: ett hjärta och ett blodomlopp, andningsorgan, lever, mjälte, bukspottkörtel, njurar, sköldkörtel, gallblåsa, urinblåsa, magsäck och ämnesomsättning, tarmar för transport av föda och avfall, utförselorgan, hud runt kroppen, näsa för andning och förnimmelse av lukt, mun med en tunga och tänder för sönderdelning av föda, och saliv för bearbetning av mat och dryck och ett svalg som gör det gott att äta och dricka, öron för hörande och ögon för seende, hormoner som bland annat ger en lustupplevelse av ett motsatt kön, ett fortplantningssystem, armar med händer som gripverktyg, ben med tår och skyddande naglar, muskler och senor, ett skelett med leder och böjlig ryggbåge, ett nervsystem och en hjärna med oerhörd kapacitet att tänka, att tala, att minnas, att skapa, att vara glad, samt hår (och skägg) för prydning, skyddande immunsystem – och allt menat i perfekt verkan och samverkan.

Allt finns för att du skall kunna leva ett liv i glädje tillsammans med andra glada. Allt är

meningsfullt skapat, ytterligt komplext och ändamålsenligt. Ingenting har tillkommit av slump.

Men det gäller för dig att sköta om din boning väl, ge den rätt mat och dryck, och rätta, hälsosamma rörelser.

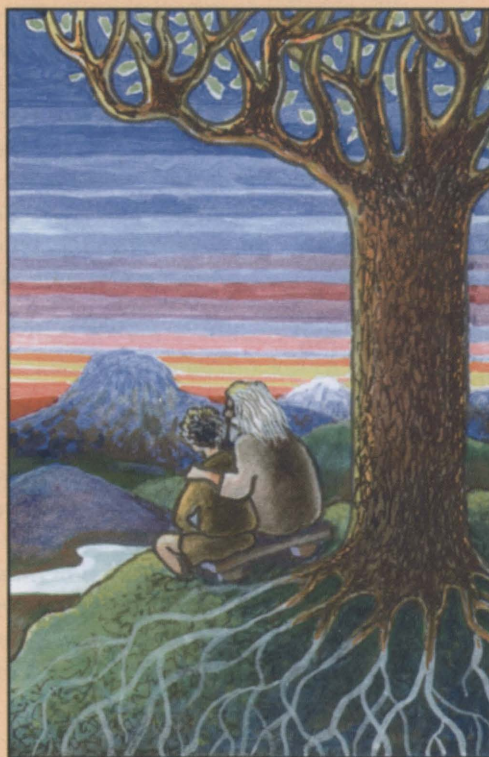
Ändå är knappast någon människas kroppsliga boning i alla detaljer helt perfekt; brister finns hos alla, men oftast utan att sätta ned möjligheten till ett gott liv. Ibland är bristerna svåra och de som råkar ut för detta, behöver all kärlek och medkänsla för att kunna leva sitt liv med glädje.

Människan är människans glädje. Men hon skall också se till att andra levande varelser får ett gott liv, inte plåga dem för eget nöjes eller egen vinnings skull. Hon skall också vårda naturen som finns omkring henne.

Det måste finnas en universums intention med det levande, inte minst med människan. I centrum av denna avsikt måste vara det levandes fröjd.

Skall något äras så är det den kraft som skapat allt.

JEHOSUAS BERÄTTELSE

En bok om Jesu liv
av Sture Johansson

DETTA ÄR BOKEN OM JESU LIV

I snart 30 år har jag, *Sture Johansson*, arbetat som kanal för Ambres. Det har varit en spännande resa och givit många omtumlande upplevelser. För några år sedan påbörjades en ny resa för mig. Jag fick ett inre bildseende, följt av en närhet till personer och miljöer som rullades upp för mig.

De senaste åren har bilderna handlat om Jesu liv och resulterat i boken "Jehosuas berättelse". I boken har jag så långt möjligt använt ingående personers riktiga nman.

Jehosua var Jesu namn på arameiska. Boken är berättelsen om människan Jehosua. Vi följer honom från tiden före hans födelse fram till hans hemvist Kashmir efter korsfästelsen.

Som trettonåring var han tvungen att fly från Israel, och vi möter honom i Indien, Pakistan och Tibet. Här undervisas han i de gamla esoteriska skrifterna och tar också de första stegen in i kärlekens tantra.

Som vuxen man kommer Jehosua tillbaka till Israel, där han åter möter Maria Magdalena. Vi är

med på hans giftermål med den kvinna som var hans livs kärlek.

På sin ålderdom berättar han om sitt liv för sonsonen, Imam, som kommer att föra hans livs bok vidare till kommande släkten. Vi hör den gamle mannen Jehosua/Jesus mjuka stämma:

– *Sakarias var en judisk präst som levde i Judeen på den tiden Herodes var kung. Elisabeth var hans hustru. De tillhörde båda Arons släkt ...*

Boken beställes genom bokhandel på ISBN 91-631-6329-2

eller genom att du sätter in 300:- på mitt BG-konto 5010-7432, Stures enskilda firma.

Då har du betalat för bok + moms + porto. Texta ditt namn och din adress, så får du boken per post.